

W

vlaams nationaal

Beheer : Voldersstraat 71, Brussel 1. Tel. 12.51.66. pcr. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1. Redactie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers : 8 f.

Verkrijgbaar
bij alle
dagblad-
verkopers.

VOLKSUNIE

Weekblad — 15de jaargang — nr. 48 — 29 november 1969

ER GEBEUREN IN DIT LAND ONGELOOFLIJKE DINGEN. DE VLAAMSE KLEURPOLITICI BLIJKEN NOCH DE NAAM POLITICUS NOCH DE NAAM VLAAMS OOK MAAR ENIGSZINS WAARDIG. PAS HEEFT HUN KAPITULATIE WAT BETREFT DE GRENDELS DE OPENBARE MENING IN VLAANDEREN DIEP GESCHOKT, OF MEN HOORT DE TRIOMFKREKEN VAN DE FRANSTALIGE KOLONIZATORS EN GRONDROVERS OVER EEN NIEUWE KAPITULATIE VAN DE VLAAMSE KLEURPOLITIKASTERS, DE « VLAAMSE » B.S.P.-ERS DIE UITVERKOOP WILLEN HOUDEN IN EEN DOZIÏN RANDGEMEENTEN, ONDER HET KLAARBLIJKELIJK WELWILLEND OOG VAN DE VLAAMSE C.V.P.-ERS DIE VINDEN DAT ER OVER TE PRATEN VALT !

DE GRENDELAARS EN DE ROVERS

GREND 3 BIS EN DE PARITEIT

Artikel 3 bis dat men in de grondwet wil inlassen, krijgt weinig belangstelling in de vlaamse pers. Het is nochtans haast even belangrijk als 38 bis.

Volgens 3 bis, dat o.m. op de taalgrens en op de taalwetten slaat, zou voortaan én een meerderheid nederlandstaligen

én een meerderheid franstaligen nodig zijn — de dubbele meerderheid dus — om wetten in het parlement goed te keuren.

Zou er b.v. onder vallen een wet om taalkaders in te voeren in het leger, om voor 60 t.h. vlaamse soldaten ook 60 t.h. vlaamse officieren te krijgen en niet 25 t.h. zoals tans het geval is. Artikel 3 bis zou de goedkeuring ervan verhinderen.

Te Brussel zijn nog nieuwe taalwetten nodig, om te verhinderen dat de Vlamingen verder vreemdelingen blijven in hun eigen stad. Ze zouden er nooit meer komen tenzij ook een meerderheid franstaligen er mee akkoord zou gaan. Dus nooit, tenzij we als tegenprijs bijvoorbeeld gans het arrondissement Halle-Vilvoorde zouden verkopen.

Voor wetenschappelijk onderzoek gaan tans 4 miljard naar de Vlamingen en haast 9 miljard naar de franstaligen. Een wetsvoorstel voor een juiste 60-40-verdeling zou stranden op 3 bis.

De wet op de kredieten voor de gemeenten (vorig jaar 13 miljard te verdelen, volgend jaar 15 miljard) benadeelt Vlaanderen. Volgens de bevolkingscijfers kreeg Gent 144 miljoen en Antwerpen 37 miljoen te weinig en ontvingen de andere vlaamse gemeenten 673 frank per inwoner, de waalse 851 fr. en de brusselse (de voorsteden) 1251 fr. Zo we zouden voorstellen de maatstaven van die wet te veranderen, dan zouden we stuiten op 3 bis.

In 1963 heeft men bij de Hertoginnewet ook de pariteit of de gelijke verdeling van alle hogere ambten van de graad van directeur af in de staatsbetrekkingen en in de parastatalen goedgekeurd. Onze jongeren, die ongeveer tweederden van de jongeren uitmaken, zullen dus net de helft van de kansen van de franstalige jongeren hebben om ooit een hoger staatsambt te bekleden, zo deze wet niet gewijzigd wordt. Om ze te wijzigen zullen we echter op 3 bis stoten.

Dit om ons tot deze voorbeelden te beperken.

GREND 38 BIS EN ONZE EKONOMISCHE ONTPLOOIING

Artikel 38 bis zou buiten de stof van 3 bis en de begrotingen op alle andere wetsvoorstellen (die komen van de parlementsleden) en op alle andere wetsontwerpen (die komen van de ministers) slaan.

De dwaze twist Antwerpen-Gent-Zeebrugge zou zo door de franstaligen opgelost kunnen worden in die zin, dat ze alle drie afgegrensd worden. Want voor de uitbouw van Antwerpen (Baalhoekkanaal of fusie of federatie van gemeenten) of van Gent (nieuw kanaal) of van Zeebrugge (diepzeehaven) zijn er wetten nodig.

Tans reeds heeft de Waalse Economische Raad de uitbouw van Zeebrugge overbodig verklaard omwille van Duinkerke, in afwachting dat hij die van Antwerpen en Gent overbodig verklaart omwille van Rotterdam.

Een druk op de alarmbel (38 bis) zou volstaan om de uitbouw van onze havens te verhinderen.

Zeker, men kan zeggen dat de Walen dit niet altijd zullen doen, maar dan zal hun losprijs evenredig zijn. In plaats van baas in eigen huis worden we de gevangenen in eigen huis.

Binnen een paar jaar wordt een wet op de drinkwatervoorziening nodig. Alarmbel 38 bis kan luiden !

Een nieuwe wet op het nederlands kader van de rechtbanken en de Hoven van Beroep zal binnen kort nodig zijn. De alarmbel wacht !

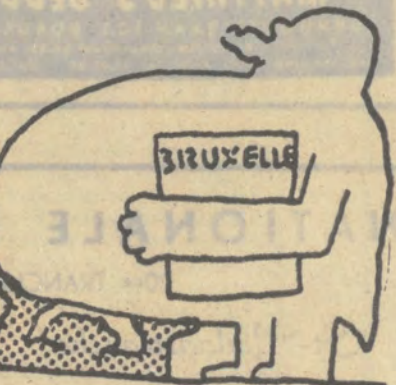
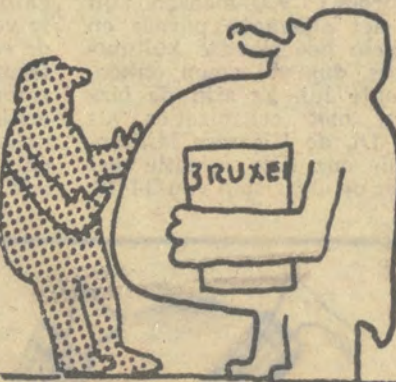
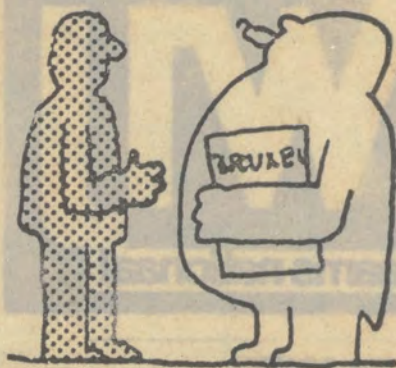
Om de gelijke verdeling van de kredieten voor cultuur op te heffen zijn objectieve maatstaven nodig. Wanneer die er zullen zijn, zullen de franstaligen de alarmbel luiden en we blijven op 50 t.h. geblokkeerd.

Dezelfde objectieve maatstaven moeten er komen voor de kredieten op de economische ontwikkeling van de twee gewesten : Wallonië (32 t.h. van de bevolking) en Vlaanderen (buiten Hoofdstad Brussel, 56 t.h. van de bevolking), haast het dubbele.

Beide gewesten kregen dit jaar elk 5 miljard. Wanneer we objectieve criteria zullen voorstellen, zal de alarmklok luiden en aan de vlaamse arbeider zal naar verhouding 60 frank besteed worden, daar waar de waalse er 100 krijgt.

Die diefstal door de pariteit grijpt overal om zich heen. Zelfs bij de boomerangactie zagen we hem. Vlaanderen verzamelde geld voor Overpelt, maar een gedeelte neemt men af voor Wallonië. De vlaamse zieke zal dus, voor elke 100 frank die de waalse krijgt, er 66 ontvangen. Dat is de pariteit in de praktijk !

(vervolg op blz. 3)

Omey

DAVIGNON

Ondanks de tussenkomst van de Volksunie, ondanks protesten van talloze vlaamse verenigingen : minister Harmel heeft zijn kabinetschef burggraaf Steve Davignon benoemd tot directeur-generaal van het politiek departement Buitenlandse Zaken.

Dit is een tweede geval Vivario ! Het is de directeur-generaal van het politiek departement die de belangrijkste rol speelt in onze buitenlandse politiek. Ministers komen en gaan; directeurs-generaal blijven. Wat Davignon betreft, die nog jong is : we moeten nog minstens een kwarteeuw rekenen met zijn rabiaat-franskiljonse en anti-vlaamse aanwezigheid aan de leiding (want daar komt het op neer) van Buitenlandse Zaken.

Nadat de vlaamse beweging met veel moeite een schijn van gelijkberechtiging in de diplomatie heeft afgedwongen, wordt op Buitenlandse Zaken de klok tans terug op 1830 gezet. Voor dit ongehoord schandaal is echter niet alleen Harmel verantwoordelijk; de vlaamse C.V.P.- en B.S.P.-ministers delen in de schande. De voortschrijdende gelijkberechtiging in de diplomatie mag ons overigens niet bedriegen : in deze tijd van moderne en snelle communicatie worden diplomaten meer en meer « funktionarissen in buitendienst ».

De echte en belangrijke beslissingen en opties worden hoger genomen, in het cenakel waarvan Davignon tans een kwarteeuw lang de opperpriester zal zijn. Daàr blijven de Vlamingen buitengesloten !

WIJ en gij

vlaams nationaal

V.U. EN ROME

Ik ben geen V.U.-er om een aantal principiële redenen. Te veel V.U.-mensen hebben bindingen met de roomse kerk, daar waar die kerk een schandelijk ondemokratische macht was en de hoofdschuldige voor de dienstbaarheid en achterlijkheid waarin de nederlandse gemeenschap in dit land al eeuwen gedompeld is en nog goeddeels is. De V.U. houdt het in deze moderne en geëngageerde tijd nog altijd bij de voze romantiek van 1302 en dergelijke, een romantiek die doelbewust door de roomse kerk en haar handlangers in het leven werd geroepen door de bastaard-Fransman Conscience (alsof er geen veel belangrijker data in onze historie waren als 1302, maar als je daar over spreekt riskeer je voor « volksvreemde » uitgescholden te worden). V.U.-mensen zijn over het algemeen povere en schamele nederlandse kultuurdragers, dus volkomen onkonsekvente lui. Er zijn de bindingen met organisaties als Were Di, de Vlaamse Militantenorde, enz. Alle simpatie voel ik voor de activisten van '14-'18,

want geen zinnig mens kan komen vertellen waarom ons land in '14-'18 tegen de Duitsers en met de Geallieerden moest vechten, evenmin als waarom 1830 er nodig was, tenzij je rekening houdt met de machten als roomse kerk, finantie, enz. Maar in 1940 lagen de zaken anders en daarom kan ik het moeilijk nemen dat de V.U. traditioneel en op geëxalteerde wijze blijft ijveren voor amnestie en Oostfrontstrijders. Overigens zou je nog bezwaar kunnen hebben tegen de V.U. op het gebied van de maatschappij-inrichting. Tot daar dat voorbehoud. Daartegenover staat dan weer dat door uw orgaan « WIJ » het grondwettelijk recht der persvrijheid zeer democratisch gehanteerd wordt door het inschakelen van een ruime rubriek « ingezonden stukken ». Je moet het (als socialist) maar eens wagen een ingezonden stuk naar « Volksgazet » te sturen! Prompt krijg je van staatsminister Van Eynde een brief vol scheldwoorden terug; twintig jaar lang reeds reserveert hij het redactioneel artikel van de krant op paternalistische wijze en zonder enig recht op kritiek voor zichzelf alleen; dat brengt zijn

opvatting over de ware democratie aan het licht en al de anderen zijn per definitie fascist en nazist! Maar hard genoeg schreeuwen, jongen! Nu we toch aan grondwetsvernieuwing toe zijn, rijst de vraag of het niet past, ook dat grondwettelijk grondrecht der persvrijheid op democratische wijze te herzien en aan te vullen.

R. J. H., Welle

ZEEBRUGGE

Toch even stoom afblazen. Sinds zeer lang ben ik voorstander van het ontwerp Zeebrugge en een kanaal tot Sidmar. Het Waasland zoveel mogelijk ongeschonden laten en de landbouwgrond sparen (of gaan wij allemaal van blijjes leven?).

Nu het spel weer volop in het brandpunt komt en onze walse broeders de voorkeur geven aan Duinkerke, dus tegen Zeebrugge spelen, is het meer dan duidelijk, dat Vlaanderen een diepzeehaven nodig heeft. Misschien heeft België die niet nodig, maar dat is een andere zaak, vooral voor die van Brussel.

Ik vind het jammer te moeten vaststellen dat, ondanks de

goodwill-artikels in « WIJ », vooral de antwerpse V.U.-kopmannen weinig schijnen te voelen voor Zeebrugge. Dat keur ik volledig af. Niemand heeft ooit gezegd dat men Antwerpen wil vernietigen. Maar wel dat men moet leven naar de toekomst, ook voor Vlaanderen. Ik zou willen dat men in « WIJ » en overal in Vlaanderen een aktie op touw zou zetten om die zaak te laten lukken. Er is veel in dit land dat onze aandacht opeist. Maar vergeet vooral niet dat men leeft door en van de ekonomie en niet van slogans, A.B.N. en leeuwevlaggen op tafel.

D. M. F., St.Niklaas

BRUSSEL

Ik geloof niet dat de heer Matray het bij het rechte eind heeft, als hij beweert dat vlaamse ouders uit het Brusselse de voorkeur schenken aan franstalige scholen, omdat in de onze buiten de lesuren dialekt wordt gesproken.

Het ligt voor de hand dat de kulturele opgang van onze vlaamse jeugd gepaard moet gaan met een geleidelijke overgang van de streektaal naar een algemeen beschaafde omgangstaal, maar dat neemt niet weg dat het sappig Brabants van onze Ketjes een simpatiek ge-laat vertoont. Ik zie ook niet in waarom men zou twijfelen aan de waarborg van onze scholen voor een verfijnde opvoeding. Menig gekultiveerd Vlaming is te Brussel in het vlaams onderwijs opgegroeid. Men denke slechts aan August Vermeylen, die geweldige taalbeheersers!

Nee, de halfslachtige Brusselaar heeft geen taalgrievens, maar hij verkiest het frans onderwijs, omdat de sociale omgeving hem ertoe aanzet. Het Frans is in onze hoofdstad im-

mers nog altijd de taal van de heren, dus van het kapitaal.

Ook de verfransing van de randgemeenten dient in een dergelijke optiek begrepen te worden. Iedere gemeente die aan tweetaligheid wordt prijsgegeven, verhoogt daardoor de waarde van haar grond. Daarom juist stellen de brusselse politici, eenstemmig met de haute finance, alles in 't werk om, in naam van de vrijheid, zoveel mogelijk gemeenten te verbrusselen, met alle schadelijke en schandelijke gevolgen van dien.

H. V., Brussel.

B.R.T. ANTI-VLAAMS

Dinsdagavond 4 november na het nieuws van 20 uur hebben wij nogmaals een staatje van anti-vlaams mogen beluisteren in de B.R.T. Voor ons vlaams kijk- en luistergeld krijgen wij niet anders meer dan Engels te slikken, ook « Ontdek de ster » was een engelse aangelegenheid. Wanneer krijgen wij een vlaamse « Ontdek de ster » maar dan uitsluitend met vlaamse liederen? Vroeger was het Frans, nu is het Engels, dat is meer europees.

Wat mij verbaast is het handgeklap van het publiek in de zaal. Zitten er daar dan geen Vlamingen, die een fluitconcert kunnen aanheffen? Dat zo iets gebeurt in een land waar de Vlamingen de meerderheid vormen, is alleen de schuld van de zogenaamde vlaamse volksvertegenwoordigers.

R.B., Torhout.

De redaktie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersbrieven wordt geen briefwisseling gevoerd.

Ik ben uitgeslapen want...

EPEDA
PIRELLI
Dunlopillo
STAR

... ik koop bij

MATTHIEU'S BEDDENBEDRIJF
TURNHOUTSEBAAN 102, BORGERHOUT - TEL. 35.17.83
BIJHUIZEN: Diepestraat 84-86, Antw. Tel. 31.01.18
Begijnenstraat 39-41, Antw. Tel. 33.47.24 - Gallijfortlei 60, Deurne, Tel. 36.25.22

NATIONALE LOTERIJ
20ste TRANCHE
St-Niklaastranche

EEN SUPERHOOG LOT VAN
TIEN MILJOEN

Trekking op 8 december

HET BILJET : 200 fr.
HET TIENDE : 22 fr.

77.125 LOTEN VOOR EEN TOTAAL VAN **72 MILJOEN**

van de redaktie

Brussel, 27 november 1969.

Betr. : postzegels.

Een buitenlands postzegelverzamelaar, 's morgens op bezoek in onze redaktie, zou een gat in de lucht springen van kontentement bij het aanschouwen van onze binnenkomende briefwisseling. De brieven die ons bereiken, zijn op de meest uiteenlopende wijzen gefrankeerd. In de "Gazet van Antwerpen" (naar we menen) stond het verhaal van de man die frankeerde met een zegel van drie frank én een middendoor geknipte zegel van één frank; de brief kwam - goed en wel afgestempeld - ter bestemming. Neen, dié variatie is bij ons nog niet binnengekomen, maar dat zal dan wel de enige zijn.

Heel wat brieven kregen we slechts in handen nadat we strafport hadden betaald. We nemen het onze korrespondenten niet kwalijk dat zij niet in het bezit zijn van zegels die men tenslotte in praktisch geen enkel postkantoor kan vinden. En overigens losten heel wat briefschrijvers het probleem andersom op: ze plakten voor vier frank. Het gekste van de historie is, dat de post nog niet zo heel lang geleden een levensgrote voorraad zegels van 0,50 fr vernietigde door hem te bedrukken met een waarde van 0,15 fr. Met die vijftien centiemmen kan niemand iets aanvangen, terwijl iedereen zit te trappelen om zegels van een halve frank.

We willen maar zeggen: moest een privaat bedrijf geleid worden zoals de post, het ware al lang over de kop gegaan...

Wij

(vervolg van blz. 1).

DE GRENDEN IN DE REGERING

De derde grendel is die in de regering: de franstaligen zouden evenveel ministers krijgen als de nederlandstaligen. Ook dat is onaantvaardbaar in een unitair land.

Zelfs daarvoor eisen de vlaamse kleurpolitici niet eens de pariteit te Brussel! Hoewel die er te Brussel daarzonder zou moeten bestaan, omdat het de hoofdstad wil zijn met al de voordelen vanden en dat het maar logisch is dat daarvoor aan de vlaamse gemeenschap een prijsje betaald wordt. De voordelen van het hoofdstedelijk statuut zijn groot genoeg.

den in de weiden en in het hooiland, maar Kraainem en Linkebeek zouden volledig bij Brussel komen, naast stukken van Wezembeek-Oppem, St Genesius-Rode, Wemmel en Drogenbos. Daarbuiten zouden volgens de « Libre Belgique » ook Dilbeek (gans), Zuun en Het Voor aangehecht worden en volgens anderen Beerzel en een stuk van Tervuren (arr. Leuven)!

Vlaanderen is klaarblijkelijk zo verbaasd, dat het de adem afgesneden werd. De woede heeft nog geen uitbarsting gevonden. Men vindt de plannen zo krankzinnig dat men het nog niet kan geloven, ondanks de histerische triomfkreten van de brusselse bourgeoispers die de vlaamse socialisten ophemelt tot staatslieden van formaat. Men zou het

die zal tans wel klaar zien. Niet in de B.S.P., niet in de C.V.P., niet in de P.V.V. doch alleen, zoals voorheen, in de Volksunie.

De strijd tegen grendelaars en grondrovers is niet verloren. De jongste dagen heeft zich in Vlaanderen een ondergrondse grondverschuiving voorgedaan naar de Volksunie. Ze zal zich weldra bovengronds laten zien.

Klaarblijkelijk beseffen degenen die Vlaanderen verder willen beroven en uitzuigen niet, dat hun zelfmoord zich voltrekt en dat ze de Volksunie in één keer met een stortvloed van stemmen tot grootste partij van Vlaanderen zal maken, reeds bij volgende verkiezingen. De « Standaard » sprak reeds over het massagraf van de vlaamse C.V.P. Dat

Bertrand weegt Deurne

antwerpen wordt gekortwiekt

(aco) Indien men het vliegveld van Deurne inderdaad wil redden, moet men de aktie doelmatiger en kordater voeren. Vanzelf zal Deurne niet gered worden.

Deze konklusie dringt zich onweerstaanbaar op aan wie het antwoord ontleeft dat de minister van verkeerswezen, Bertrand, zo pas gegeven heeft op een parlementaire vraag van Wim Jorissen.

Terloops gezegd: eens t. meer zijn het de senatoren van de Volksunie die het jongste Vragen- en Antwoordenbulletin van de senaat beheersen. Voor een oppositiepartij is dit vaak het enige middel om in te grijpen in de verstarde machtsuitoefening van het establishment.

Dank zij een vroegere vraag van Wim Jorissen was de minister verplicht geweest een statistiek bekend te maken van het reizigersverkeer tijdens het jaar 1968 op volgende luchthavens.

Deurne: 52.365 reizigers; Saint Hubert: 10.978; Spa: 8.438 en Luik: 8.229. Minister Bertrand heeft dit overzicht tans moeten aanvullen. In 1968 werden op Zaventem 2.233.412 reizigers geboekt, te Oostende: 350.991; Grimbergen: 52.285; Charleroi: 22.255 en Gent: 13.456.

Tot zover de cijfers, die in onderhavige vorm met veel reserves moeten beoordeeld worden. Het staat bij voorbeeld vast dat er bij de boekingen te Zaventem (waarvan het totaal een heel eind onder het Europese niveau ligt!) een groot aantal is dat alleen maar Zaventem ten goede is gekomen omdat alle andere luchthavens in dit land op een schandalige manier door Sabena en door het ministerie van Verkeerswezen

(vervolg op blz. 4).

DE GRENDELAARS EN DE ROVERS

Niet te verwonderen dat zowel vice-eerste-minister Cools als oud-eerste-minister Spaak vinden, dat Vlaanderen nooit de grendels kan goedkeuren.

Maar zij onderschatten klaarblijkelijk nog de slaafsheid en de onbenulligheid van de vlaamse B.S.P. en van de vlaamse C.V.P.!

DE GRONDROOF

Alsof deze uitverkoop van de vlaamse meerderheid niet voldoende was, wil de vlaamse B.S.P. met de simpatie van de vlaamse C.V.P. nu nog een reeks vlaamse gemeenten afstaan aan de brusselse imperialisten en grondspekulanten.

De faciliteiten zouden afgeschaft wor-

voor minder!

Ondervoorzitter Jos van Eynde, die op de werkgroep Eyskens nog hevig uitbarstte dat Vlaanderen nooit meer een vierkante meter grond zou prijsgeven, zwijgt in zijn lijfblad. Hij weet tans wat een mondheid is. Die zit niet in de Volksunie, maar wel degelijk aan de top van de vlaamse B.S.P.

Klaarblijkelijk kan de heer Van Eynde zijn boezemvriend Simonet niets weigeren.

DE STRIJD VOEREN

Voor wie het nog niet duidelijk mocht zijn in welke partij de enige betrouwbare vlaamse parlementsleden zitten,

hij de « vlaamse » B.S.P. maar niet vergeet!

Want de vlaamse pendelaars kijken toe en de vlaamse arbeiders weten zeer goed dat hun lonen lager blijven dan in Wallonië en te Brussel, zolang Vlaanderen niet volledig geïndustrialiseerd wordt. Wat met de grendels nooit meer zal gaan.

Hoe broodnodig de Volksunie er nu is om strijd te voeren, beseft tans iedereen.

Aan onze parlementsleden in het parlement en op meetings, aan onze propagandisten op het abonnementenfront te bewijzen dat de Volksunie, al is ze alleen, die strijd kan voeren.

WIM JORISSEN.

EUROPESE HOOFDSTAD?

Hervé Lavenir en Luns zijn momenteel twee namen die met een min of meer grote graad van afschuw uitgesproken worden in de kringen van de ultra-brusselse « élite », ook nog genoemd boulevardpolitiekers. Hoewel ze tans reeds tot over de oren verward zijn in een steeds gekker worden opbodpolitiek in het vooruitzicht van de gemeenteraadsverkiezingen (waarbij deze koorts hen naar de meest onzinnige expansieplannen en ontwerpen op vlaamse kosten wel te verstaan doet grijpen) hebben ze toch even de oren gespitst als Luns — Nederlands « vaste » minister van Buitenlandse Zaken — het voorstel opperde, te Parijs een politiek E.E.G.-sekretariaat te openen. Dat is inderdaad onaangename praat voor deze heren, zij die ons Vlamingen toch al sinds jaren pogen dood te slaan met de Europese functie van Brussel. Ze hebben het immers altijd voorgesteld alsof het vaststond dat Brussel morgen de hoofdstad van West-Europa zou zijn. Dat was een zekerheid en daarom moest men nu reeds Brussel als Europese topstad beschouwen. En was het dus vanwege de Vlamingen on-Europees en achterlijk met « futilliteiten » als « le droit du sol » uit te pakken, wanneer de brusselse élite a plus b « bewees » dat ze nog zoveel honderden kwadraatkilometer (vlaamse) grond nodig had voor de in een taalkundig-ekonomisch carcan stikkende hoofdstad. Afgezien van het feit dat Brussel nog helemaal niet stikt en binnen het gebied der 19 gemeenten nog ruim bouwgrond kan vinden, poogden de frankofone mandarijnen telkens opnieuw de indruk te wekken, dat de Vlamingen slechte Europeërs waren. Wat niet zo verwonderlijk was, vermits ze al lang slechte Belgen zijn.

Het is goed dat deze brusselse Europese ballon door gezaghebbende niet-belgische personaliteiten wordt doorgeprikt. We ver-

knukelen ons niet in de mogelijkheid dat Brussel het gevecht om het statuut van Europese hoofdstad zou verliezen. Ook voor de Vlamingen mag Brussel gerust Europese hoofdstad zijn. Maar wij vertikken het, dit argument tegen ons te zien misbruiken in de strijd die is losgebroken over de herstructurering van de belgische staat en de rol die Brussel daarin als nationale hoofdstad dient te spelen. Trouwens, juist omdat Brussel er niet in slaagt een werkelijk nationale rol in een tweeledige staat te spelen, dreigt dit tegen de hoofdstad uit te vallen in de strijd om de hoofdstedelijke functie op Europees vlak.

Minister Luns heeft zijn voorstel misschien bedoeld als af-

gaan. Hoe het ook zij, twee bekende Europese weekbladen (« Der Spiegel » en « L'Express ») hebben reeds gewag gemaakt van een Frans project dat voorziet in de oprichting van een nieuwe Europese hoofdstad te Montesson nabij Chantilly in de Parijse zone. « Euroville » is een denkbeeld van Franse prominenten. Met de propaganda en de praktische uitwerking werd een comité belast, waarvan de voorzitter de heer Hervé Lavenir is, gewezen Frans waarnemer bij de Europese instellingen te Brussel. De heer Lavenir kent Brussel op zijn duim en is goed op de hoogte van onze « stammentwisten », ook wat de Vlaamse vizio betreft. Het zal o.a. de heren van het F.D.F. geen genoeg

een welkome compensatie zouden aanvaarden. Het zou tevens de compensatie zijn voor de bij de Fransen veel minder welkome en door hen feitelijk uitgewezen Nato-zetel en Shape-hoofdkwartier. Een ander element in deze gedachtengang is het onloochenbaar feit dat de voorkeur van de Europese ambtenaren naar Parijs gaat, omdat ze Brussel (ironisch genoeg voor wie de meer kunstmatige dan werkelijke grootstadallures van de brusselse regenten kent) als « te provinciaal » aanvoelen. Nu reeds brengen vele Europese en Nato-ambtenaren de weekends te Parijs door liever dan te Brussel, waar ten slotte het kulturele en mondaine leven weinig betekent tegenover de nochtans getaande uitstraling van « la ville lumière ». Brussel is in hun ogen te veel een slecht afkooksel van Parijs gebleven, een « petit Paris » met de nadruk op « petit ».

Indien Brussel ten minste de eigen infrastructuur op poten had gezet en zich als een administratieve eenheid had uitgebouwd, liever dan deze inwendige herstructurering pogen uit te spelen als « Europees argument » tegen de gewettigde verzuchtingen van de Vlaamse gemeenschap in en buiten Brussel, dan zou het vandaag sterker als kandidaat-Europese hoofdstad gestaan hebben. Afgezien van de economische voordelen (die echter toch maar een minderheid begunstigen en waarbij dient bedacht dat het Europese ambtenarschap als een bijkomend vreemdend element te Brussel werkt), kan het ons Vlamingen tamelijk koud laten of Brussel al dan niet West-Europa's hoofdstad wordt. Het zal van de brusselse leidinggevende kringen afhangen of ze in de strijd om het bezit van een Europees politiek en ekonomisch centrum de steun van Vlaanderen krijgen. Het zou in ieder geval wenselijk zijn, dat dit de brusselse potentaten duidelijk zou gemaakt worden. Dan zou het Europese argument in onze « stammentwisten » wel eens in omgekeerde richting kunnen spelen...

beroepsHALVE bekeken

scheidsgeschenk, vermits hij na zoveel jaren ministerschap er aan denkt af te treden. Dat hij zijn voorstel zonder voorafgaandelijk overleg met Brussel heeft gedaan wijst er intussen op, dat de Nederlandse kollega van Harmel niet erg Benelux-minded is. Dat wordt hem nu te Brussel verweten. De op hol geslagen frankofone brusselse matuvs vergeten echter dat zij zelf hele dagen op Benelux afgeven al was het maar om hun waaile bondgenoten, die meer en meer naar Frankrijk lonken, in het gevele te komen.

Of de heer Luns nu al dan niet ingehaakt heeft op de Franse plannen terzake, kunnen we niet na-

doen deze man aan te treffen aan het hoofd van een studie- en werkgroep voor het project « Euroville », zoals de Fransen de toekomstige Europese hoofdstad noemen. Het is immers duidelijk dat, eens een permanent politiek Europees sekretariaat te Montesson gevestigd, het niet lang zou duren of ook de Europese ministerraad zal zich daar willen vestigen. « L'intendance suit toujours » is een gevegeld woord dat hier van toepassing is. Een ander vermoeden is, dat de Fransen, in ruil voor een zich nu reeds aftekenende mildere houding ten opzichte van Englands toetreding tot de E.E.G., een Europese hoofdstad in hun land als

(vervolg van blz. 3.)

benadeeld en in hun werking gestremd worden. Indien Deurne behoorlijk aan zijn trekken was gekomen bij de opstelling der begrotingen, bij de planning van de infrastructuur en de technische uitrusting, zou Antwerpen's luchthaven een veel groter aantal boekingen hebben.

Maar zelfs bij de huidige stand van zaken hebben de vlaamse luchthavens samen (zonder Zaventem, dat, nota bene, op ons grondgebied ligt, wat we nooit mogen vergeten) bijna 500.000 passagiers geboekt in 1968, alle officiële tegenwerking ten spijt. Het is een zakenvolume dat we ons niet mogen laten ontnemen.

Als de minister van Verkeerswezen en Sabena verder gaan met hun wurgingspolitiek ten nadele van Deurne en van andere vlaamse luchthavens, mogen we niet passief toezien en wachten tot heel onze infrastructuur en marktposities ten onder zijn gegaan.

Eens te meer vinden we het jammer dat alleen de Volksunie-mandatarissen in de bres staan voor Deurne, steeds opnieuw dus niet alleen wanneer er spektakulair en demagogisch kan opgetreden worden « pour la galerie ».

Zoals we ijveren voor een samenhangend nationaal zeehavenbeleid, waarin alle rechtmatige belangen en alle reële kansen hun plaats krijgen, zo moeten we ook opkomen voor een nationaal beleid inzake luchthavens.

We weten óók dat Zaventem niet rendeert zoals zekere groothedswaanzinnige brusselse kringen het gehoopt hadden. Maar dat mag geen reden zijn om aan gewestelijke luchthavens de cliëntel en de vracht te ontnemen die ze normalerwijze in toenemende mate zouden aantrekken indien duistere centralistische machten het niet met alle midelen verhinderen.

Als we « Deurne » in ons programma geschreven hebben, deden we het uit overtuiging en niet om de antwerpse kiezers te sussen en met een kluitje in het riet te sturen. We eisen dat de traditionele partijen (steunpilaren van het establishment) eindelijk het masker afwerpen. Er moet een einde komen aan het schaamteloos bedrog.

Wim Jorissen schreef in zijn vraag ronduit dat de minister van Verkeerswezen de bedoeling heeft de luchthaven van Deurne af te schaffen. Bertrand gleed hierover in zijn antwoord eens te meer heen met de glibberigheid van een paling

● Bonzen en bankiers (1)

langs waar de touwtjes lopen

(obs) De afstand tussen sommige titularis-verdedigers der arbeidersbelangen en die der haute finance is niet groot. De geheime kontaktmogelijkheden, voor het geval dat het er op aankomt, met de meest rabiate franskiljons zowel als met flaminganten, zijn eveneens tot in de perfectie geregeld.

Een der belangrijkste pionnen op dat schaakbord is een der schoonzonen en beschermelingen van P.W. Segers, P.E. Berger. Een minder belangrijke figuur in die infiltratiemogelijkheden is een andere schoonzoon, K. van der Straeten.

P.E. Berger stelde als een der jongsten zijn kandidatuur als revizor in de jaren 1952 - 1953. Een van zijn eerste mandaten was dat van revizor in de scheepstimmerwerf Boel. Daarna kwam Bell aan de beurt en de financieringsmaatschappij Acredifina. Zeer vlug kwam P.E. Berger aan het mandaat van revizor in de Banque Italo-Belge en werd hij belast met opdrachten in Brazilië, waar deze bank belangen behartigt.

Van toen af ging het crescendo: Berger werd maar liefst revizor van de speciale bank die werd opgericht voor de wereldtentoonstelling. Hij werd revizor bij de Bank voor Parijs en de Nederlanden, van de Financieringsbank en van Financia. Is er soms nog een kluit beschikbaar?

In de bankkommissie en langs schoonzoon Berger kan P.W. Segers terecht bij Oleffe, de schrandere maar fanatieke wallingant van het Mouvement Ouvrier Chrétien en directeur bij de Bankkommissie, verder bij de salonsocialist de Barys, de machtige en knappe voorzitter der Bankkommissie.

De goede relaties tussen de Barys en Paribas zullen zeker geen hinderpaal geweest zijn voor de parachutage van de bleke heer Berger bij Paribas, die de elektriciteitssector domineert. De kampeinen van nationalisatie van de ener-

gisector moeten zich geen illuzies maken...

De idee van een gezamenlijk kabinet van 3 bankrevizoren, zodat de contacten met de andere banken ook vlot zouden kunnen verlopen, kwam van P.W. Segers en van Berger. Samen met zijn 2 partners, Schellekens en Block, controleert Berger vrijwel de belangrijkste delen van de belgische banksector.

● Bonzen en bankiers (2)

schoonzonen in het zonnetje

(obs.) Ook met de grootwarenhuizen wordt men goede maatjes als men zo gepistonneerd is

De afstand tussen Welvaart, de koopervatieve van de kristelijke arbeidersbeweging, en de kapitalistische distributiesector wordt kleiner. De machteloze strijd van de hardwerkende middenstanders heeft sterke vijanden.

Berger werd revizor bij de N.V. Immorente, een creatie van Paribas die stevige connecties heeft met de Immorent-trust, een creatie van Kredietbank die insgelijks onder meer de expansie der G.B.-bedrijven nastreeft of bevoordeelt. P.W. Segers blijft het stellen met Welvaart en met de machtige Spaarkas van de B.A.C. waarvan hij de voorzitter is.

Zonder dat er veel kan uitlekken over de « toevallige konversaties » van deze ingewijden en goedgeplaatsten zijn de haute finance, de C.V.P. en de wallingantische prominenten in diskrete permanente verbinding via betrouwbare en verplichte tussenpersonen.

In het Herdiskonterings- en Waarborginstituut, de machtige regelaar van de permanente likwiditeit der banken, werd sedert ettelijke jaren de heer Karel Van der Straeten geparachuteerd. Zodat de kortsluiting en de theorie der kommunikerende vaten meesterlijk is toegepast.

Wat kan men aan geestelijke oprechtheid en politieke eerlijkheid nog verwachten van een C.V.P., die door het nepotisme en favoritisme van haar financiers, touwtrekkers en beschermelingen iedere kans op geloofwaardigheid verbeurd heeft?

● Centrale Raad Bedrijfsleven

zelfstandigen geen tolklare

(aco) De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven is niet uitgegroeid tot het instrument voor demokratizering van de ekonomie dat hij volgens de Volksunie en andere politieke en sociale groepen zou moeten zijn. We betreuren het. Onze schuld is het niet.

In vele gevallen kan de Raad niet veel méér dan verslagen publiceren, met teksten van adviezen en van belangwekkende rapporten. In het pas verschenen verslag over zijn werkzaamheden van 1 augustus 1968 tot 31 juli 1969 vindt men een niet zo gemakkelijk leesbaar, maar belangwekkend hoofdstuk over de activiteiten van de Speciale Kommissie voor Distributie.

Men kan er onder meer uit afleiden dat de zelfstandige detailhandel — hoezeer hij soms ook in de verdrukking is geraakt wegens de ontwikkeling van de grote distributie-organismen — nog altijd een aanzienlijke plaats in het geheel van de detailhandel inneemt. Economisch, sociaal en menselijk is hij zo belangrijk dat de overheid er rekening mee moet houden.

Blijkens een statistiek over de omzetten in de detailhandel in 1966, vervat in het boven vermeld verslag, bedroeg de totale omzet 346 miljard 542 miljoen fr. Daarin kwam de zelfstandige detailhandel tussen voor bijna 300 miljard fr of 86,43 % van de totale omzet.

De geïntegreerde detailhandel (grote warenhuizen, verbruikskoöperaties, filiaal bedrijven en verwante distributievormen) bereikten een omzet van 47

miljard 82 miljoen fr, wat overeenkwam met 13,57 %.

Er wordt ook een meer aktuele statistiek gegeven van de omzetspreiding volgens de verschillende detailhandelsvormen. In 1968 bedroeg het totaal van de omzet 384 miljard fr. De verschillende geïntegreerde distributievormen (warenhuizen, supermarkten, koöperaties, filiaalbedrijven en verwante bedrijven) namen hiervan 65,8 miljard fr voor hun rekening. De rest — meer dan 300 miljard fr — kwam toe aan de zelfstandige kleinhandelaars.

We willen geen tot folkloristisch overblijfsel gedegradeerde zelfstandige detailhandel. Wel een economisch en sociaal verantwoorde ruimte voor kleine en middelgrote distributiedrijven, naast de geïntegreerde vormen en er eventueel bij aanleunend door gemengde structuren van klein- en groothandel.

Daarnaast is het tevens klaar als een klontje dat in de zelfstandige detailhandel nog steeds een aanzienlijke man- en kapitaalcracht aanwezig is. Een economisch beleid dat in deze sfeer niet actief oriënterend en sanerend ingrijpt, kunnen we onmogelijk sociaal noemen.

Spijtig dat de aan handen en voeten (door de regering) gebonden Centrale Raad van het Bedrijfsleven niet verder kan gaan dan alleen maar de publikatie van een statistisch goed gedocumenteerde tekst.

Het aandeel van de zelfstandige detailhandel in het geheel van de omzet blijkt dus ook volgens de meer recente statistieken overheersend. Als men echter de gegevens nader onderzoekt, blijkt dat de expansie zich vooral voltrekt in zekere geïntegreerde distributievormen, bijvoorbeeld bij de ondernemingen met bijhuizen waar in 1968 expansiepercentages tot 44,5 % bereikt werden, onder meer in de branche textiel en kleding.

Om tot geldige konklusies te komen die voldoende gepreciseerd zijn per bedrijfstak zou men de ontleding veel verder moeten drijven. Veel meer dan vroeger dient men rekening te houden met vormen van integratie zoals de vrijwillige filiaalbedrijven, vooral dan de vrijwillige filiaalbedrijven met grossiers.

Het is er ons niet om te doen zekere technische en financiële up-to-date ontwikkelingen te negeren of te bekampen. Het ideaal van een gezonde detailhandel en van een economisch en sociaal sterke handelrijvende middenstand brengt niet mee dat men in een aftandse re-

toriek moet vervallen en over ook het allerlaatste winkeltje in een godvergeten dorpswijk, uitgebaat door de vrouw, terwijl de man ergens als loontrekker in de nijverheid is ingeschakeld (of ergens is ingeschakeld).

● Een waalse stem

jakobiijnen op het hazenpad

(red.) Het tijdschrift « Synthèse » heeft enkele maanden geleden een opgemerkt nummer gewijd aan de vlaamse problematiek (Les Flamands parlent aux Européens). De hoofdredactie ervan berustte bij senator van Haegendorren.

Als september-oktobernummer 1969 verscheen nu « La francophonie ou une nouvelle raison d'espérer ».

Daar wij als pluralisten willen trachten naar « de anderen » te luisteren bevelen wij er de lektuur van aan (Synthèse - Gachardstraat 63, Brussel 5).

Opvallend zijn drie bedenkingen namelijk: dat de franstaligen een bijzonder groot belang hechten aan de faktor « taal ». De versmade « taalfaminganten » hadden noch hebben ongelijk; dat onze waalse landgenoten hun problemen en eisen in economisch en in europees perspectief stellen.

De aanhangers van een Europa der volken krijgen gelijk ook van waalse zijde; dat de franstaligen hun « francophonie » over 's lands grenzen heen zien in de wijde wereld.

Het algemeen-nederlandse perspectief wordt door de frankofonen blijkbaar niet afgewezen. Onverenigbaarheid van opvattingen blijft bestaan wat Brussel betreft omdat de frankofonen de jakobiijnen opvatting van Renan aankleven die door de federalisten (ook door de franse federalisten) wordt betwist.

GRIEVENTROMMEL

Tijdens de eerste werkdag van de Commissie Brussel hebben de vlaamse kleurpolitiekers, naar verluidt, krachtig de grieventrommel geroerd. Zij eisen dat er een inventaris van de vlaamse grieven inzake de hoofdstad wordt opgemaakt en dat er niet over de grenzen van de hoofdstedelijke agglomeratie zal gesproken worden, vooraleer de grieven netjes op een lijst staan en vooraleer de franstaligen beterschap en inkeer beloofd hebben.

Mogen we er aan herinneren dat het er op Hertoginnedal ook zo aan toe ging? Uiteindelijk kapitulceren de vlaamse kleurpolitiekers inzake de faciliteiten, omdat ook toen de Brusselaars gauw-gauw beloofd hadden dat ze de vlaamse grieventrommel zouden volstoppen met lekkertijen.

De faciliteiten zijn er gekomen; de brusselse beloften bleven onvervuld.

Denken de kleurpolitiekers werkelijk, dat nog één zinnig mens in Vlaanderen zich laat vangen aan dit boerenbedrog? Tenslotte komt het er op neer, dat de vlaamse kleurpolitiekers op zoek zijn naar een alibi om hun eventuele latere kapitulatie schoon te praten.

TIENS, VERROKEN...

Jan Verroken — voedservant van het allereerste verkavelingsplan — is weer opgedoken. Zoals de moordenaar die steeds terugkeert naar de plaats van zijn misdaad...

Jan Verroken zegt vandaag zonder verpinken, dat de overeenkomst van Hertoginnedal « een rotoplossing » was. Toen de Volksunie dat reeds in 1963 zegde, werd ze door Jan Verro-

Binnenkort komt de postbode langs voor de abonnementshernieuwing op ons weekblad. Mogen we U vragen, het geld klaar te leggen en — in uw eventuele afwezigheid — uw gezinsleden te verzoeken het nodige te doen? Waar overdag helemaal niemand thuis is, kan het lesgeld best overgeschreven worden op onze prk. 1711.39, « Wij » vlaams-nationaal weekblad, Brussel-1 (300 fr voor een jaar, 170 fr voor een halfjaar, 95 fr voor een kwartaal, 820 fr voor een steunabonnement). Door spontaan te betalen bij aanbieding door de postbode bespaart U ons en vooral onze propagandisten een hoop werk en tijd. Door trouw te blijven aan « Wij » verhoogt U de vlaams-nationale slagkracht.

ken uitgekreten voor een ellendig hoopje negativisten. En de C.V.P.-verkavelaar betoogde in ellenlange « Standaard »-artikels, dat Hertoginnedal een overwinning was en dat de faciliteiten niets te betekenen hadden naast de toegevingen die de Brusselaars in de hoofdstad hadden gedaan.

Vandaag zingt Verroken hetzelfde liedje. Zullen we over vijf-zes jaar van hem wellicht vernemen, dat de « overwinning » anno 1969 eigenlijk een « rotoplossing » was?

DE VARKENSBLAAS

Jan Verroken heeft deze week gezegd dat de vlaamse vrees voor de grendels niets anders is dan « het gevecht tegen een opgeblazen varkensblaas ». Die grendels hebben niets te betekenen, zegt hij. Dat zegde hij na Hertoginnedal ook van de faciliteiten...

Verroken stelt trouwens een tipisch - belgische koehandel voor: akkoord met artikel 38-bis, zegt hij, maar die grendel

moet dan ook te Brussel bestaan om er de vlaamse minderheid te beschermen. Hij wil dus in feite twee opgeblazen varkensblazen.

Dat hij de grootste varkensblazenverzamelaar van het land wil worden, is zijn zaak. De koehandel die hij voorstelt is echter de zaak van gans Vlaanderen.

Er bestaat immers geen gemene maat tussen de hoofdstedelijke en de nationale verhoudingen: enerzijds gaat het om driehonderdduizend Vlamingen, anderzijds om vijf miljoen. Het is gewoonweg een schaamteloze kapitulatie, de waarborgen beiderzijds tegen mekaar af te wegen. Voor een billijke behandeling van de Vlamingen te Brussel, voor een effectieve vlaamse aanwezigheid in de tweetalige hoofdstad moet en mag Vlaanderen geen enkele prijs betalen: het is een recht dat ons gewoon toekomt krachtens de functie van Brussel als hoofdstad.

ENGELS TWEEDE TAAL

Volgens de antwoorden op parlementaire vragen bestaan er afdelingen « Engels tweede taal » voor het schooljaar 1969-1970 in 129 waalse afdelingen en in 12 vlaamse afdelingen voortgezet onderwijs.

Indien er zich overmorgen meer Walen dan Vlamingen aanmelden voor vetbetaalde betrekkingen op internationaal niveau, moeten de Vlamingen niet aan de klaagmuur gaan staan.

Toch wel?

Ja toch wel, want het blijkt dat talrijke schooldirecties in Vlaanderen een ongeoorloofde druk uitoefenen tegen de keuze Engels. Minister Vermeylen beloofde een streng onderzoek te zullen instellen. Wij wachten waakzaam af.

BRABANÇONNE

Onze lezers zullen via pers en radio vernomen hebben, dat de Vereniging van Verzetsslieden en Politieke Gevangenen een nieuwe drietalige Brabançonnetekst heeft samengesteld, met volgende aanhef:

« O liebes Land, o Belgiens Erde, onze ziel en hart zijn u gewijd, aanvaard onze kracht, o patrie nous le jurons tous, tu vivras ».

Senator Wim Jorissen die, zoals bekend, graag de zaken spoedig ziet opschieten, heeft tans aan de beide ministers van Nationale Opvoeding de parlementaire vraag gesteld, of het in hun bedoeling ligt deze tekst in het rijksonderwijs te laten aanleren.

Ook dat is socialisme. Maar welk socialisme?

Een socialisme dat reeds vijftig jaar lang, zonder enige vlaamse weerbaarheid, op het kritieke ogenblik door de knieën gaat en waarvan we deze week opnieuw een droevig bedrijf opgevoerd kregen.

Manu Ruys onthulde in « De Standaard », dat het voorstel Van Hoeylandt tot verkaveling van de randgemeenten en de verdere uitbreiding van de brusselse grenzen in feite een voorstel was van de waalse minister Terwagne. Om enige kans te maken moest het door een Vlaming ingediend worden. En zo gebeurde...

Staatsminister Jos Van Eynde heeft zich in de partijraad bij de stemming over het principe onthouden, samen met de rode leeuw Gelders.

Bert Van Hoorick, die sinds enkele maanden in de waan verkeert dat de B.S.P. in zijn arrondissement in een stroomversnelling is terecht gekomen en de Volksunie in een draaikolk aan de kant van de rivier, heeft er niets beters op gevonden dan het voorstel Van Hoeylandt goed te stemmen.

Hij wist nochtans evenzeer als zijn excellentie Van Eynde dat het om een waals voorstel ging, ingediend door Van Hoeylandt, om de vlaamse kiezers des te gemakkelijker een rad voor de ogen te draaien.

Sinds jaar en dag zijn de waalse socialistische voor het federalisme gewonnen. Om de eenheid van de partij te vrijwaren, een schim-eenheid waar de Walen niets meer om geven, moeten de vlaamse B.S.P.-ers steeds maar toegevingen doen. Toegevingen die jaarlijks in de miljarden lopen, miljarden die jaarlijks aan de vlaamse gemeenschap worden ontstolen.

De opvoering van de huidige komedie komt na een lange, moeizame instudering. Reeds tien jaar worden « Le Peuple » (de krant die in Wallonië niet meer wordt gelezen), « Volksgazet » en « Vooruit » iedere week bedacht met een hoofdartikel van voorzitter Collard. Dit unitaristisch proza wordt door de waalse socialistische kranten echter niet gegeerd; het is alleen bestemd om bij de vlaamse socialistische hang naar het unitaire op peil te houden. Tien jaar lang werd aldus bij hen de vlaamse weerbaarheid verder ondermijnd.

Dit verworden socialisme liet toe dat enkele weken geleden Collard, zonder al te hevige reacties het openlijk mocht opnemen voor de uitbreiding van Brussel. Dat was dan de test. Het ontwerp Terwagne werd in de handen gespeeld van Van Hoeylandt, met de gekende noodlottige gevolgen en tot grote opluchting van de brusselse reaktionairen van alle slag.

De B.S.P. van het arrondissement Aalst vooral maakt een slechte beurt. Zij stond te Klemsterke aan de spits van het verzet tegen de verdere uitbreiding van de brusselse olievlek. We kijken benieuwd uit hoe haar afgevaardigde in de partijraad, Bert Van Hoorick, zijn houding zal goedpraten. Het ziet er alleszins naar uit dat hij niet al te best weet hoe het aan te pakken, want in « Voor Allen » van 22 november werd nog met geen woord over het voorstel Van Hoeylandt gerept.

Hoe het te Brussel ook verloopt, één zaak staat reeds vast: voortaan hebben de vlaamse socialistische twee kandidaat-ministers meer, Van Hoeylandt en Van Hoorick. Twee vaste waarden.

Ook dat is socialisme!

DE ABONNEMENTENSLAG

Zijn ze aan het loskomen? We hebben de indruk van wel. Deze week dook de naam van een afdeling op, die in het verleden steeds een grote rol in de abonnementslag heeft gespeeld: Zwijndrecht. Samen met Heverlee-krijgt Zwijndrecht trouwens de prijs van de snelste opgang gedurende de voorbije week.

Daarmee is het lijstje van de werkelijk goede afdelingen toch weer wat langer geworden; naast Zwijndrecht en Heverlee horen ook Broechem, Erps-Kwerps, Menen, St Maria-Horebeke, St Andries, Mechelen, St Niklaas en Antwerpen-Stad er bij.

In absolute cijfers staat het arrondissement Antwerpen schitterend aan de leiding. Het is echter nog steeds het arrondissement Oudenaarde dat, dank zij vooral St Maria-Horebeke, de beste uitslag heeft in verhouding tot de bevolking. Verdienen eveneens een pluim: Leuven, Kortrijk, St Niklaas, Brussel, Mechelen en Brugge.

In het arrondissement Roeselare-Tielt is men dan toch eindelijk aan het werk geschoten: het allereerste resultaat bestond uit twintig halfjaarlijkse abonnementen. Dat mag natuurlijk slechts een pril begin heten, de aanloop voor de grootser dingen die we stellig verwachten.

JA, INDERDAAD: HET WORDT EEN STRAATGEVECHT, EEN STRIJD HUIS VOOR HUIS. DE STRIJD MAG ECHTER NIET BESLECHT EN BESLIST WORDEN IN DE VERKAVELINGSKOMMISSIE: HET IS IN VLAANDEREN DAT HIJ MOET GEWONNEN WORDEN. OVERAL WAAR « WIJ » VASTE VOET IN HUIS KRIJGT, BESCHIKT VLAANDEREN OVER EEN BOLWERK WAAROP DE VERKAVELAARS EN IMPERIALISTEN ZICH BLOEDIGE KOPPEN LOPEN. IEDERE PROPAGANDIST, IEDER KADERLID BESCHIKT OVER HET MIDDEL BIJ UITSTEK OM DE SLAG ROND BRUSSEL EN DE GRENDELS TE HELPEN WINNEN: ZICH INSCHAKELEN BIJ DE BEWUSTMAKING VAN ONS VOLK. « WIJ » PROPAGEREN IS VERKAVELAARS MORES LEREN.

DE «VOORWAARDEN»

We zijn niet de enigen die zeggen dat de zogenaamde «voorwaarden», die de vlaamse C.V.P. beweert te stellen voor het invoeren van de grensdel, een slag in het water zijn.

In een motie heeft de Vlaamse Volksbeweging zopas nogmaals stelling genomen tegen de grensdel. Over de fameuze voorwaarden zegt de V.V.B.: «In de huidige fase van versnelde groei naar autonomie moeten deze grensdelprocedures afgewezen worden als schadelijk. Dit blijkt overigens uit de ingewikkelde en onduidelijke voorwaarden en modaliteiten, waarmee het toch aanvaarden van de grensdelprocedures volgens bepaalde politieke persoonlijkheden zou moeten gepaard gaan en die het schadelijk karakter ervan niet wegnemen».

Daarmee kunnen de vleugelvoorzitter Vandekerckhove en zijn hele vlaamse C.V.P. het stellen!

DE SIMPELE

Zeer tot ongenoegen van de joernalisten wordt de Vrije Tribune van de «Gazet van Antwerpen» om de haverklap gesteerd met het proza van de heer Louis Kiebooms. Er zijn heel wat kranten die dergelijke servitudes moeten meezeulen. In «De Standaard» zijn het de zaterdag-artikelen van Victor Leemans, in «De Gazet» de Vrije Tribunes van Kiebooms.

Nadat de «Gazet»-lezers de jongste weken dag aan dag het gezonde vlaamse standpunt van de redakteurs hebben kunnen lezen, mochten ze deze week uit de pen van Kiebooms volgende onzin vernemen: «Kan men voor Brussel een regeling vinden die de Vlamingen voldoening schenkt, dan zal de rest gemakkelijk een grote meerderheid verwerven, met inbegrip van de alarmprocedures die alleen als voorwendsel door de V.U. is gebruikt om zich los te maken van een werk

waarmee heel Vlaanderen instemt, omdat het zo degelijk is».

Oh simpele duif!

DOMME JOERNALISTEN

De achtbare heer De Croo zetelt, inkluzief zijn sikkebaardje, in de Kamer als vertegenwoordiger van de P.V.V. Hij heeft verleden week een opmerkelijke bijdrage geleverd voor de bloemlezing van parlementaire blunders.

Toen Moulin het over de ak-

tie 11-11-11 had, was De Croo het kennelijk niet met de kommunist eens. Op een bepaald ogenblik onderbrak hij diens betoog met de opmerking: «Dat zijn argumenten van joernalisten dat is niet ernstig».

Zoals iedereen weet is een der verschillen tussen een joernalist en een parlementair, dat de eerste nooit en de tweede altijd ernstig is. En misschien wordt dit verschil wel veroorzaakt door het feit, dat een joernalist niet en een parlementair wel mag slapen tijdens de werkuren...

Daartegen weegt natuurlijk

ruimschoots op dat wie in de joernalistiek mislukt, het nog altijd in het parlement kan proberen.

GEEN P.V.V.-P.L.P. MEER?

Sinds Vanaudenhove als partijvoorzitter vervangen werd door Descamps, is de Diestenaar vrijwel uit het politiek leven verdwenen. Enkele dagen geleden verbrak Vanaudenhove zijn stilzwijgen: hij stond een redakteur van de «Libre» een vraaggesprek toe.

Hij viel scherp uit tegen de blauwe mandatarissen, die het verkiezingsprogramma van de partij aan hun laarzen lappen. Vanaudenhove: «Een miljoen kiezers hebben hun vertrouwen geschonken aan ons duidelijk programma, waarvan het belangrijkste punt was dat de belgische eenheid moest gered worden. Wat we beloofd hebben is, dat er een pakt moet komen tussen allen die de eenheid van België eerbiedigen... Wie zou verloochenen wat wij hebben beloofd (en waaraan hij zijn zetel dankt), zou volgens mij de eerlijke konsekventie daaruit moeten trekken: ... hij zou zijn mandaat terug ter beschikking van de partij moeten stellen».

Als alle P.L.P.-P.V.V.-mandatarissen deze wens van hun voorzitter-stichter eerbiedigen, dan schiet er geen spoor meer over van een blauwe fractie in Kamer en Senaat.

Want over de baksteen spreekt niemand van hen nog en in de werkgroep Eyskens beaamden hun afgevaardigden «dat het unitaire België voorbijgestreefd is».

ZWIJGEN IS ... GOUD?

Van den Boeynants is beslist niet op z'n mondje gevallen: hij heeft weinig of geen aanleiding nodig om ergens op het podium te kruipen en zijn wijsheid te verkondigen. Bij het minste politiek evenement zoekt de gewezen premier naar een gelegenheid om tijdens het eerstvolgend weekend er zijn zeg over te doen.

Een zwijgende Van den Boeynants is een abnormale Van den Boeynants. Hoogst abnormaal is dan ook, dat de kandidaat-sterke man nog met geen woord gerept heeft over de pocket waarin een zekere Noël Hirson — vriend van Persoons? — een merkwaardig boekje open doet over de vele banden tussen V.d.B.'s politiek en V.d.B.'s zaken.

Spreken is natuurlijk zilver, maar zwijgen blijft toch altijd goud. En Van den Boeynants rijft het dus maar — voor één keer zwijgend — verder binnen.

wij in nederland wij in nederland wij in nederland wij in nederland wij in ned

(jeeveedee) Het feit dat de afgelopen week de nederlandse televisie op een avond tot na middernacht een rechtstreekse uitzending bracht vanuit het parlement (Tweede Kamer), toonde aan dat er weer eens politieke hoogspanning heerste in Den Haag. Dat de spanning eerder veroorzaakt werd door een aantal dagbladen die zich hadden laten vangen door de dreigende uitspraken van een voor-aanstaand politikus dan door wezenlijke onenigheid binnen het kabinet De Jong, staat vast. Maar niettemin geloofde de helft van het land dat op die avond de nederlandse regering zou aftreden en er vervroegde verkiezingen voor de deur stonden.

Het is echter allemaal heel anders verlopen en daarmee kregen de nuchter denkende lieden gelijk: Nederland is gewoonweg niet «rijp» voor een kabinetstekrisis, omdat de daarop volgende verkiezingen slechts kleine verschuivingen in de machtskracht der diverse partijen zouden veroorzaken.

De man waar het allemaal om draaide, was mr Barend Biesheuvel (een oer-hollandse naam!), protestantse boerenzoon uit de Haarlemmermeer-polder ten zuiden van Amsterdam, oud-minister van Landbouw en leider van de Anti-Revolutionaire fractie in de Tweede Kamer. De Anti-Revolutionairen, met vijftien man in het 150 zetels tellende parlement, vormen een burcht van gezagstrouw en behoudendheid, altans voor zover het de grote massa van hun leden betreft. Het merendeel woont in de agrarische gebieden van het noorden en op de zuidhollandse en zeeuwse eilanden. Zij openen en sluiten hun vergaderingen met langdurig psalmgezang en een vroom gebed van de voorzitter. Zij zweren bij de bijbel en houden niet op, te verkondigen dat het kristelijk evangelie niet alleen de enige inspiratiebron moet zijn voor het individuele politieke denken en handelen, maar ook dat het evangelie de normen aangeeft voor de opbouw van

de maatschappij. Daardoor vormt de Anti-Revolutionaire Partij, kort A.R.P. genoemd, eerder een organisatie van geloofsbelijders en evangelie-getuigen dan een politiek verbond. Overigens een verschijnsel dat ook in andere konfessionele partijen in Nederland wordt aangetroffen.

We schrijven hierboven dat de massa van de leden behoudsgezind is. Maar er is ook een minderheid die bereid is buiten de oude kaders te treden, die progressief denkt en het riziko van een gezond politiek avontuur niet uit de weg wil gaan. Die minderheid in de partij is echter verdeeld en het is van deze verdeeldheid dat Biesheuvel de speelsaal geworden is.

Biesheuvel, in de wandeling «mooie Barend» geheten, ijvert voor de tot standkoming van een groot kristelijk verbond tussen de A.R.P., de Katholieke Volkspartij (met 42 Kamerzetels de sterkste partij in Nederland) en de Christelijk-Historische Unie (12 parlementariërs). Maar tegelijk wil hij tegemoet komen aan de zogeheten «radikalen» in zijn partij. Deze radikalen vrezen dat een kristelijk verbond een lauwe middenpartij zal worden en dat er opnieuw — zoals vele tientallen jaren geleden — een tegenstelling zal ontstaan tussen kristelijke en niet-kristelijke partijen, een verschijnsel dat in de geschiedenisboekjes bekend staat als de «antiteze».

Het is daarom dat de radikalen zich niet willen laten vastpinnen op de al enkele jaren lopende onderhandelingen met K.V.P. en C.H.U., maar een uitweg willen behouden naar samenwerking met de Partij van de Arbeid. Gevolg van deze uiteenlopende opvattingen: spanningen binnen de A.R.P. Biesheuvel, eerzuchtig en politiek ervaren, wilde de man zijn die de tegenstellingen overbrugde. Spijtig voor hem is hij daarin mislukt en leed hij kort achtereen twee nederlagen. Van de tweede is

televisiekijkend Nederland in de nachtelijke uren getuige geweest.

Tien dagen eerder kongresseerde de A.R.P. in Utrecht. Bij die gelegenheid had het bestuur een resolutie samengesteld, waarin gepleit werd voor verdere voltooiing van het gesprek tussen de drie kristelijke partijen door het opstellen van een gezamenlijk program. Biesheuvel was hier een voorstander van; hij had enkele malen publiek en nadrukkelijk gedemonstreerd voor een blijvende band tussen de drie groeperingen. De radikalen echter kregen het na een urenlang debat voor elkaar dat de resolutie gewijzigd werd in die zin, dat de A.R.P. eerst een nieuw eigen program opstelt en de voorwaarden vastlegt waaraan een gezamenlijk program moet voldoen. Dat betekent dus dat de onderhandelingen tussen de kristelijke partijen voorlopig geblokkeerd zijn.

Biesheuvel was over deze gang van zaken zeer ontstemd. Hij stormde op het eind van het A.R.P.-kongres naar de mikrofoon om uit te leggen dat het gesprek met K.V.P. en kristelijk-historischen gewoon door zou gaan. Dat was zijn eigen interpretatie van de partij-resolutie. Maar de man had ongelijk en het was voor iedereen duidelijk dat hij als verliezer sprak.

De tweede nederlaag kwam verleden week toen Biesheuvel in de Tweede Kamer stelling nam tegen een gedeelte van de belastingplannen der regering. Onder druk van de «radikalen» in zijn partij had hij wekenlang herhaald dat hij het niet eens was met de wijze waarop minister Witteveen (Financiën) een plan van belastingverlaging wilde uitvoeren. Nu over dit plan gestemd diende te worden, kon Biesheuvel niet anders dan het been stijf houden. Nauwelijks echter had Witteveen verklaard dat hij zulks «onaanvaardbaar» achtte, of Biesheuvel krabbelde voor honderd procent terug. Dat was zijn tweede nederlaag.

En daarmee géén kabinetstekrisis, géén verkiezingen, maar wel een zwaar gedezillusioneerde A.R.P.-fractieleider. De tv-uitzending, die sommigen bij voorbaat al «de nacht van Biesheuvel» hadden genoemd, doofde als een kaars.

● Welke oprechte vlaamse socialist zou durven beweren, dat het verkavelingsplan Van Hoeylandt geen verraad is aan de vroeger door de B.S.P. ingenomen standpunten? Alhoewel de socialistische pers doorgaans zo weinig mogelijk schrijft over taalproblemen en de waals-vlaamse verhoudingen, vergt het slechts weinig moeite om in de de B.S.P.-bladen van de jongste jaren teksten te vinden die in schrijnende tegenstelling staan tot het verkavelingsverraad. ● In « Volksgazet van 5 augustus 1965 schreef Jos Van Eynde : « Dat men het zich goed in het hoofd prente : aan het essentiële wordt niet geraakt. En tot het essentiële behoort (...) dat Brussel ook nooit meer de rol van olievlek, van verfransing van Vlaams-Brabant zal spelen, die sommigen van haar verwachten ». ● Op 30 november 1969 schreef de gentse B.S.P.-krant « Vooruit » : « In ieder geval, wij doen geen stap achteruit. Tijdens de bespreking der taalwetten hebben de Vlamingen genoeg toegevingen gedaan... ». ● In « Voor Allen », officieel weekblad van de B.S.P., stond op 18 november te lezen : « Niemand moet er nu nog aan denken dat de olievlek van Brussel zal worden uitgebreid. De vlaamse federaties van de B.S.P. laten de Vlamingen in Brussel niet in de steek. Het is geen wind van onzin — zoals Guy Cudell beweert — die over Vlaanderen waait, maar wel een wind van vlaamse bewustwording ». ● Twee weken vroeger, op 4 november 1967, had « Voor Allen » trouwens een artikel over de werkzaamheden van het vlaams socialistisch kongres te Klemskerke als volgt ingezet : « Het vlaams socialistisch Kongres heeft te Klemskerke stelling genomen tegenover het probleem van de hoofdstad. Ook eisten we dat de agglomeratie beperkt blijft tot de 19 gemeenten ». ● Een maand later, op 9 december 1967, zegde « Voor Allen » het nog kategorieker : « Als men uitbreiding wil geven aan de 19 gemeenten van de brusselse agglomeratie, dan moet men niet rekenen op de vlaamse socialisten om zelfs maar dit voorstel in overweging te nemen. Daar geldt ons *conditio sine qua non* ». ● Kan men het zich schaamtelozer voorstellen? Minder dan 24 maanden nadat in het officiële partijweekblad de beperking van Brussel als « *conditio sine qua non* » werd genoemd, pakt de vlaamse B.S.P.-er Van Hoeylandt uit met een verkavelingsplan dat de olievlek opnieuw groter moet maken. En dat plan wordt goedgekeurd door het partijbureau ! ● En dan zouden de socialisten het lef hebben, de Volksunie er van te beschuldigen dat zij haar verantwoordelijkheid ontvlucht. De vlaamse B.S.P. ontvlucht niet alleen haar verantwoordelijkheid, zij ontvlucht haar eigen beloften, dure eden, toezeggingen en programmapunten. ● De vlaamse B.S.P. pleegt niet alleen verraad aan Vlaanderen, ze pleegt verraad aan zichzelf !

DE B.S.P. PLAGIEERT

De V.U. diende het voorstel van wet in om de kiesgerechtigde leeftijd voor de gemeenterverkiezingen op 18 jaar te brengen... en de B.S.P. manoeuvreerde zó dat het voorkomt alsof zij het initiatief nam.

Sedert maanden is een voorstel van wet over de « kulturele promotie » door de V.U. (van Haegendoren) ingediend. De B.S.P. en Van Mechelen manoeuvreerden de verdraging van bespreking... om de B.S.P. nu eindelijk toe te laten, zélf een voorstel in te dienen.

Wedden dat Van Mechelen, die het V.U.-voorstel afwijst, het B.S.P.-voorstel zal steunen?

ANDERMANS VEREN

Onlangs werd door de C.V.P.-P.V.V.-grootheden de ringvaart rond Gent plechtig ingewijd.

Wat er niet bij gezegd werd is, dat de plannen die in 1969 klaar kwamen, opgesteld werden onder het beleid van oorlogsburgemeester Elias. Oorlogsomstandigheden verhinderden toen de uitvoering.

NOG MEER

Als het alleen maar van Van audenhove zou afhangen, dan kregen de Walen en Brusselaars absoluut alles wat ze in hun meest chauvinistische momenten durven dromen.

De gewezen P.V.V.-voorzitter zegde aan een joernalist van de « Libre » : « Een uitbreiding van de faciliteiten in de randgemeenten zou er in zekere zin op neerkomen, dat de

inwoners een taalkundig en administratief regime krijgen dat veel weg heeft van het regime in de negentien gemeenten van de brusselse agglomeratie ».

En Van audenhove liet er geen twijfel over bestaan, dat zulks overeenstemt met zijn hartewens !

En dat is nou precies de omschrijving van terreur in een politiestaat.

P.S.C.-JONGEREN...

De P.S.C.-jongeren hebben gekongresseerd te Charleroi ; er waren 67 stemgerechtigde aanwezigen... Elektoraal betekent de P.S.C. in haar geheel al niet veel meer zonder het nationale alibi van de vlaams-unitaristische vleugel. (« Vlaams » dan in de betekenis van degene die thuis geen Frans spreekt...)

Alle enquêtes wijzen uit dat de P.S.C. het oudste kiesklienteel heeft ; het aantal jongeren is er dan ook wel bijzonder gering. Hun kongres is dus een gebeurtenis die geen enkel praktisch belang heeft, tenzij de mentaliteit te schetsen van diegenen die morgen met Wilfried Martens en co het establishment gaan vormen.

...FILS-A-PAPAS

Van Collards liefde willen de P.S.C.-jongeren vooralsnog niet zoveel weten als hun vlaamse partijbroeders en wel om een zeer praktische reden : er zijn geen voldoende kadokes bij op de drie vlakken die hen speciaal interesseren : scholen, ziekenkassen en vakbonden. Ge zijt idealist of ge zijt het niet...

De hinderlijke naam van « chrétiens » willen ze niet. In de plaats daarvan zullen ze « démocrates » heten. En onder die naam moeten ze de (komplete) grendels hebben. Zodat er democratie is voor iedereen behalve voor de Vlamingen.

Onder de 67 aanwezigen mochten de fils-à-papas niet ontbreken. Ze waren er : te beginnen met Oleffe junior !

VRIJHEID IN BELGIE

Vrijheid van opinie, van vereniging en van vergaderen : het staat allemaal lekker in onze grondwet. Met die grondwet als hoofdkussen kan iedere vrijheidslievende Belg rustig gaan slapen. De moeilijkheden beginnen maar, als men zich daadwerkelijk op de grondwetelijke vrijheden gaat steunen of beroepen.

Onze vriend J. Goeverneur, sinds jaren verdienstelijke wroeter voor de zaak van de platdietse streek en de Oostkantons, werd door de B.O.B. vriendelijk uitgenodigd, eens uit de doeken te doen met wie hij zo allemaal relaties heeft, wat het doel is van zijn organisatie en of hij ook wel eens denkt aan betogingen in de Oostkantons.

Op al deze vragen had de B.O.B. beslist een antwoord kunnen vinden in « Grenzen Open », het degelijk tijdschrift van J. Goeverneur.

Maar door de man lastig te vallen — waarschijnlijk op last van ergens een waalse gerechtelijke kwibus — wordt hij in opspraak gebracht, diffameert men zijn aktie en hoopt men medewerkers of navolgers af te schrikken.

De studenten van de sociale scholen hebben hun (gerechtvaardigde) eisen kracht bijgezet door de ministeriële kabinetten van Vermeylen en Dubois te bezetten. De beide excellenties zwierven ondertussen bang en troosteloos door het parlement, in afwachting dat ze een seintje kregen en terug dierven of wilden naar hun departement.

GEEN GRENDELS

PARLEMENTAIRE KRABBELS

In dichte drommen hebben de verkozenen des volks zich als spreker laten inschrijven bij de behandeling van de rijksmiddelenbegroting, ruim zestig in getal. Blijkbaar afgeschrikt door de niet in te dijken vloedgolven der welsprekendheid, zijn de anderen veilig op het droge gebleven: de vergaderzaal was maar dunnetjes bezet. In een poging tot geestigheid zei Meyers, C.V.P.-P.S.C.-fraktievoorzitter, dat hem als Limburger gevraagd werd over de havenpolitiek te handelen omdat Limburg geen aanspraak maakt op een zeehaven. Hij strooide wat algemeenheden over de hoofden, praatte al de betrokkenen naar de mond, vormde vage wensen en maakte terloops de lof van minister De Saeger die, trots als een absolute vorst, kaarsrecht met opgeheven hoofd in zijn bank zat en de lof, gemeten aan zijn ontzaglijke verdiensten, wat te karig vond.

Luc Vansteenkiste, de aktieve Benjamin van de Kamer, stelde de dubbelhartigheid in het licht die er bestaat tussen de uitspraken ook van bewindslieden, waarbij de unitaire staat wordt opgegeven, en de politieke praktijk waarbij de centralisatie wordt versterkt. Hij stelde stekelige vragen omtrent de omvang van de bedragen aan pensioengelden, werkloosheidsuitkeringen en economische verspillingen die uit Vlaanderen naar Wallonië worden overgepompt.

Simonet deed zijn intrede, voorzien van een ontspannen glimlachje. Deze socialistische belofte, die Spinoy's schreden als minister van Economische Zaken voorlichtte, is van zijn aureooltje beroofd geworden. Hij was de theoreticus en is nu ook de praticus van het neokapitalisme geworden, die gemeend heeft dat het kapitalisme van binnenuit moet bevochten worden. Hij is er zelfs in geslaagd tot in de vijandelijke linies door te dringen en er een gevechtspost te bezetten. Hij heeft zich zelfs meester kunnen maken van een deel van de kapitalistische munitie en de vieze bankjes veilig in zijn proletarische zak gestoken. In plaats van dit marxistisch huzarenstukje toe te juichen zijn er een paar onverlaten, volkomen verstoken van de hogere partijstrategie, opge-

staan. Zij nemen het beheerder Simonet kwalijk dat hij de statuten van de partij met de voeten treedt. En zij wijzen met van verontwaardiging trillende vingers het artikel aan, waarbij het een B.S.P.-mandataris verboden is beheerder te zijn van een kapitalistische onderneming. De bonzen zijn geschrokken. Partijstatuten, zijn die er nog? En men moet het allemaal niet zo naar de letter nemen, susten zij. Maar de bazijongens, zwaar ontgoocheld in de roze met strikjes en titeltjes behangen top, nemen dat zo maar niet. Zij zijn nog zo onervaren dat zij menen, dat beginselen er zijn om het denken en handelen te bepalen. En hun gelederen groeien en zij eisen dat de neokapitalistische meneer Simonet er wordt uitgegoid. Simonet schudde hartelijk het handje van vice-premier Cools die, toen hij nog geen minister was, de uitsluiting van Spaak eiste toen deze zijn talenten (en relaties) in dienst stelde van het superkapitalistische concern I.T.T. (waarvan Bell Telephone een radertje is) hoewel dezelfde Spaak geen mandaat meer had. Ook Van Eynde, die met zijn fijn besneden pen de Volksunie een reaktionaire toekomst voorspelde omdat een van haar mandatarissen deel uitmaakt van de top van een grote bankinstelling, was niet bevreesd voor de kapitalistische besmetting wanneer Simonet naast hem kwam zitten om wat gezellig te keuvelen. En dit allemaal onder het sombere oog van Jozef Cools, een B.S.P.-verkozene uit Turnhout, die de zaak Simonet op het tapijt bracht en in-eengedoken vanop zijn hoger gelegen stelling de flikflooiert bij de bonzen met een grijns gadesloeg.

Frans van der Elst kloeg de verdoken belastingsverhoging aan die in feite ontstaat wanneer de belastingschalen niet worden geïndexeerd, bij de indexering van de lonen. Zij treft bovendien vooral de economisch zwakken, zij is dus on sociaal. Scherp verzette de Volksunie-voorzitter zich tegen de pariteit van de kredieten die hij een flagrante onrechtvaardigheid tegenover Vlaanderen noemde, zowel wegens de bevolkingscijfers in Vlaanderen als wegens de beduidend grotere inbreng van

Vlaanderen in de belgische huishouding. Hij verklaarde nogmaals dat de commissie voor Brussel een uitloper is van de werkgroep der 28 en reeds als onderhandelingsuitgangspunt een kapitulatie inhoudt. Wij willen geen deel uitmaken van een verkavelingscommissie, zei hij. Hij bood andermaal de medewerking van de Volksunie aan bij de herziening van de grondwet, op voorwaarde dat de grensdel worden overboord gegoid en de gebiedsuitbreiding van Brussel niet ter sprake komt.

Premier Eyskens was droog professoraal. Met een uitgestreken gezicht, de ene hand nonchalant in de broekzak, de andere voor zich uitgestrekt, dekla-meerde hij geleerd verpakte gemeen-plaatsen, kennelijk in de hoop met geen enkel onvertogen woord de gevoelighe-den te prikken.

Hugo Schiltz stelde de machteloosheid vast van de regering die onder druk staat van de pressiegroepen, terwijl zij zelf slechts de emanatie is van uiteenbrokkende partijen die in het kommunautair moeras wegzinken. Cijfers in de hand bewees hij dat waa-svlaamse economische afhankelijkheid een sprookje is. Hij stelde dat Wallonië en Vlaanderen een eigen expansiebe-leid moeten voeren. Hij wees met klem een federalisme met drie af. De ant-werperse verkozenen besloot met een li-bertijnse noot die zijn (vele) kiezeres-sen even zal hebben doen opschrikken: «de regering gedraagt zich als een Don Juan die al zijn minnaressen wil onder-houden en aldus helemaal machteloos wordt». Zure (en afgunstige) kollega's vroegen zich hipokriet af, hoe hij dat zo zeker kon weten.

Maurits Coppieters noemde in een hartstochtelijke aanklacht het departe-ment van Nationale Opvoeding een warboel zoals nooit te voren in dit land. Al de onderwijsmensen walgen voor de onmacht en knoeiboel in dit ministerie. Spreker noemde een geval van een va-der wie drie maal bedragen van 1.000 tot 2.000 fr. werden betaald om zijn zoon van een bepaalde school weg te halen en hem in een andere te plaatsen. Hij riep op voor een nieuw schoolpakt als een uiting van nieuw humanisme. Hij bestreed de benoeming tot politiek directeur van burggraaf Davignon, die hij konservatief en Natophiel noemde en die Europa niet genegen is. Hij be-sloot met een goed gekozen citaat van de achttienjarige Marx.

NIK CLAES.

IN DE KAMER

De senaat kende een trage start, al-tans wat de openbare vergaderingen betrof. De begroting van Kultuur die in de kamer nog behandeld werd, had de senaat reeds besproken voor het reces, zoals de vakantie heet in parlementaire taal. Anderzijds was de regering weer niet klaar met de begrotingen, wat voorzitter Struye toeliet zijn onafhan-kelijkheid tegenover de regering te be-wijzen door haar traagheid openbaar aan de kaak te stellen.

Veel wetsontwerpen waren er ook niet omdat de ministers gewoonlijk zo veel mogelijk laten samenkomen vlak voor het reces om dan de spoedproce-dure te vragen zodat de zaken minder grondig besproken worden en er minder kritiek is. Deze would-be slimme kne-pen van de ministers zijn een jaarlijks refreintje. Ze zijn mogelijk door de on-gehoorde passieve houding van de meer-derheidspartijen, die alles aan de minis-ters over laten zodat ze zelf niet veel moeten doen.

Maar ze hollen de betekenis van het parlement uit.

Bleven de interpellaties, waaronder enkele zeer belangrijke. Lode Claes toonde met rustige zwier aan hoe de staat te Feluy en te Amay 3 miljard en half besteedt om minimum 380, maxi-mum 600 man, specialisten dan meestal nog, aan het werk te stellen wat neer-komt op een investering van 6 tot 10 miljoen per arbeider.

Zijn betoog kreeg grote weerklink in de pers en sloeg in bij de senatoren. Mi-nister Leburton kon moeilijk anders dan de feiten toegeven en wist diskreet te suggereren dat de hoofdfout lag bij de vorige C.V.P.-P.V.V.-regering, wat overigens juist is.

Senator Ramaekers die nijdig pro-beerde te stellen dat de Volksunie voor toelagen voor deficitaire mijnen is, kreeg het deksel op de neus van sena-tor Jorissen en ook van minister Vle-rick, die de bewering van Ramaekers weerlegde dat de limburgse mijnen tans meer toelagen ontvangen dan de waa-se.

Anderzijds interpeleerde van Haegendoren over de 60-40 verdeling van de gemeenschappelijke kredieten voor de B.R.T., 60-40 ten voordele van de franstaligen.

Hij had weer een uitvoerige brochure van een 35-tal bladzijden cijfers samen gelezen, wat zijn kollega's, die zich af-vragen waar hij de tijd en de kennis blijft vandaan halen, weer eens impo-neerde, de ministers anderzijds danig verveelde. Minister Van Mechelen, zel-

den simpatiek op het podium, gaf tal van feiten toe, maar zei dat hij niet alle scheve toestanden kon recht trekken op een paar jaar, waardoor hij zijn voor-ganger Van Elslande beschuldigde.

Gerard van den Daele en Wim Jorissen interpeleerden minister Vermey-len over het niet toepassen van de wet op de scholenbouw te Brussel.

Gerard van den Daele ging hoekig, fors en onverstaanbaar zijn gang, de onderbrekingen van de socialisten Ra-maekers en Van Hoeylandt krachtig van zijn schoften schuddend. Het werd nog erger toen Wim Jorissen zijn gedul-dig verzamelde cijfers uit antwoorden van de minister zelf op zijn vragen net-jes naast en onder elkaar zette. De sa-botage, uit luiheid of onwil, van Ro-de Leeuw Vermeylen sprak uit de over-vloedige cijfers zelf. Veel besluiten moest Jorissen niet trekken. Minister Vermeylen bleef dan ook het antwoord schuldig. Zoals het nogal eens meer voorkomt probeerde hij de schuld af te wentelen op een kollega, minister De Saeger, die niet de scholen zou willen bouwen die hij, Vermeylen, wenste. Waarop Jorissen prompt een nieuw in-terpellatie-verzoek indiende, gericht tot de minister van Openbare Werken. Men zal dus weten of de schuld gedeeld wordt.

Het wetsvoorstel betreffende de sportbeoefenaars waarmee de onbeken-de senator Stan de Clercq zich probeerde in de belangstelling te werken werd opnieuw naar de commissie verwezen. Herman van der Poorten verklapte hier-bij dat hij in zijn jeugd gepoogd had wielrenner te worden, maar niet slaag-de. Wie niet slaagt als wielrenner kan dus wel slagen in de politiek en minis-ter worden. Het weze een troost voor vele mislukte renners. Van der Poorten was een felle bevechter van het voor-stel. Toch werd het niet door zijn argu-menten terug naar de commissie ver-wezen maar door de knappe juridische argumenten van senator Baert, het nieuw juridisch licht in de senaat en nog fris genoeg om de zaken grondig en onvooringenomen door te nemen.

Niets ontgaat de aandacht van de Volksunie, zegt men in de senaat. Zo had Maurits van Haegendoren ontdekt dat een wetsvoorstel door de voorzitter naar een verkeerde commissie dreigde gestuurd te worden. Hij bepleitte een wijziging van commissie en kreeg iedereen achter zich. Wim Jorissen die hetzelfde wilde doen met het politiek geladen voorstel Bascour en die even-

eens de logika aan zijn zijde had, strand-de echter op het verzet van de P.V.V. die dit varkentje liefst ongewassen liet. Een stokebrand, die Jorissen!

In de commissie Landsverdediging verdedigde Bouwens een voorstel tot oprichting van een sindikaat naar ne-derlands voorbeeld P.W. Segers, die het nederlands voorbeeld ontkende, kreeg prompt de tekst voor de neus gedruwd door «de man met het betonnen ge-zicht», leuke bijnaam voor de schijn-baar ondoorgrondelijke Bouwens, han-dig strateeg en taktikus achter een eer-der nors gezicht. Zijn voorstel en een ander van senator Ballet werden afge-wezen.

In de commissie Volksgezondheid hielden de senatoren Jorissen en Bou-wens hun amendement staande tegen de inlassing van economische voordelen voor Wallonië in het wetsontwerp over de verontreiniging van de oppervlakte-waters. Zij stonden alleen. De Walen krijgen niet alles wat ze vroegen, maar toch heel wat.

In de commissie van het reglement werd het voorstel van Haegendoren tot oprichting van een cultuurpakt verwe-zen naar de commissie voor Kultuur.

Toen senator Van de Kerckhove het interpellatierecht aan banden wilde leg-gen kreeg hij het scherp aan de stok met senator Jorissen, die zei dat de se-naat niet dient hervormd door er min-der te werken, maar door degenen die er niets weten te vertellen of die zel-den of nooit komen aan het werk te zetten! Van de Kerckhove huldigde hier de theorie van Viktor Leemans die in duur betaalde artikels in «De Stan-daard» wist te vertellen dat er in de senaat te veel gesproken wordt. Wat alleszins niet door hem gebeurt want de voorzitter van de gezamenlijke C.V.P.-P.S.C.-frakties is er niet zo veel, neemt zelden het woord en zelfs als hij het neemt is het geen gebeurtenis.

In tegenstelling met de P.V.V. en het R.W.-F.D.F. voert de Volksuniefraktie een wakkere en scherpe oppositie, die een doorn in het oog is van de vlaamse C.V.P. die het publiek liefst laat gelo-ven dat ze het doet, terwijl haar sena-toren gewoonlijk slapen als de vlaamse belangen moeten verdedigd worden.

De oppositie van de Volksunie aan banden leggen zal echter niet van een leien dakje lopen. Het bestuur van de V.U.-senatsfraktie, met name Jorissen, Ballet en Bouwens schijnen geen lam-meren om zonder blaten geschoren te worden.

IN DE SENAAT

De Volksunie heeft beslist, niet in te gaan op het verzoek van de eerste-minister om deel te nemen aan de werkzaamheden van de commissie voor Brussel.

Ik herinner er aan dat de Volksunie zich bereid verklaard had, positief mee te werken aan de grondwetsherziening. Ik heb er echter nooit twijfel laten over bestaan dat onze medewerking gekonditioneerd was door twee punten, waarop wij geen toegeving zouden doen:

1) het prijsgeven van de vlaamse meerderheidspositie in het parlement door de grendelprocedures;

2) nieuwe toegevingen aan het imperialisme van de frankofonen.

Wij hebben dan ook de werkgroep der 28 verlaten toen het duidelijk was dat de Vlamingen der traditionele partijen zich bereid verklaarden de grendelprocedures te aanvaarden.

In feite vraagt men ons tans terug te komen op deze principiële beslissing en opnieuw deel te nemen aan de werkzaamheden van een sub-kommissie van de werkgroep.

Wij hebben echter geen enkele plauzibele reden om terug te komen op onze weigering, mee te werken aan een grondwetsherziening die moet leiden tot grendelprocedures. Wij weigeren zelfs maar te praten over een verkaveling van vlaamse randgemeenten en de aanhechting van vlaamse gemeenten of delen van gemeenten bij Brussel.

Wij geven er ons rekenschap van dat, na het aanvaarden van het plan Van Hoeylandt door het partijbureau van de B.S.P. en de reacties hierop van vlaamse C.V.P.- en P.V.V.-zijde, de discussie in de commissie in feite zal gaan over de uitbreiding van de brusselse agglomeratie en de verkaveling van vlaamse gemeenten.

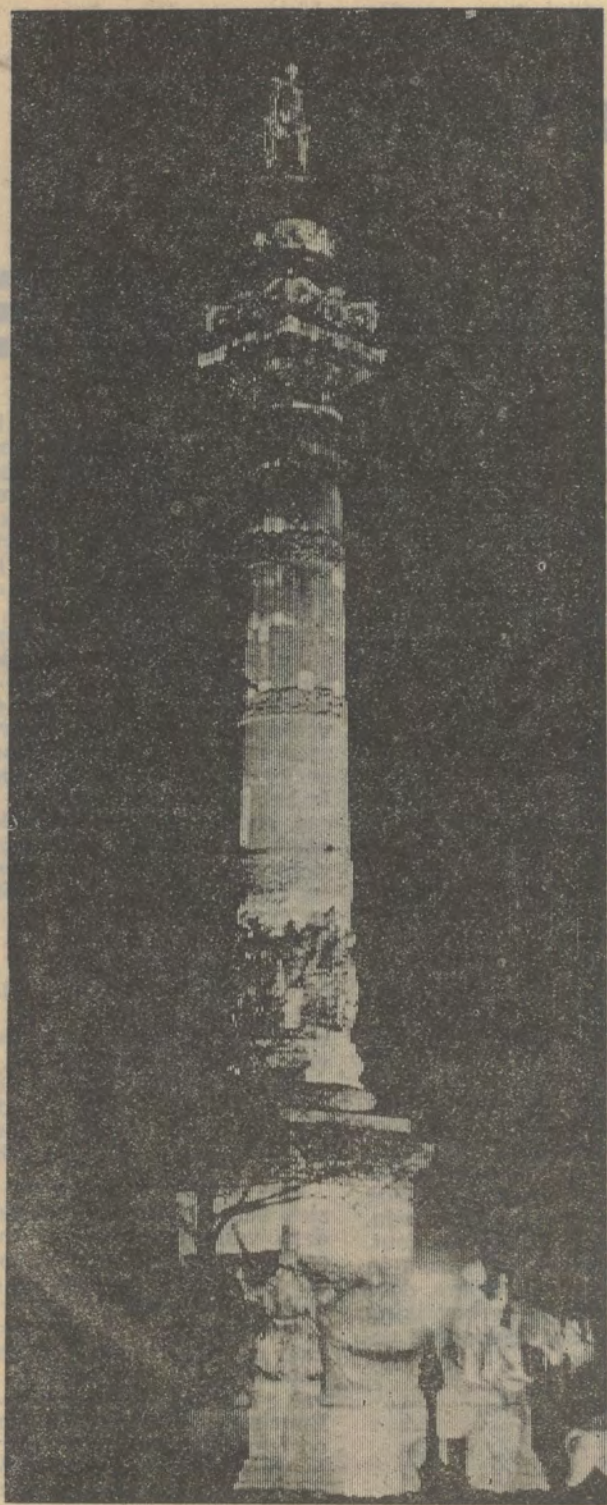
Het wordt een verkavelingscommissie.

Daar doen wij in ieder geval niet aan mee, omdat wij vasthouden aan het standpunt dat de brusselse agglomeratie moet beperkt blijven tot de 19 gemeenten en er geen sprake kan zijn van een nieuwe en « laatste » uitbreiding.

Op dit standpunt was in de werkgroep der 28 een vlaams front tot stand gekomen dat nu echter uiteen valt, omdat wij de enigen zijn om dit standpunt konsekvent te blijven verdedigen.

En nochtans, in het verkiezingsprogramma van de C.V.P. van 1968 lezen wij: « Het handhaven van het hoofdstedelijk gebied dat beperkt blijft tot de tans bij de wet bepaalde 19 gemeenten. » Het Vlaams Socialistisch Kongres te Klemskerke sprak zich eensgezind uit voor een brusselse agglomeratie beperkt tot de 19 gemeenten. In het kiesmanifest van de vlaamse socialisten van Brussel staat: « Wat de specifieke brusselse vraagstukken betreft onderschrijven zij de programmapunten, éénparig door de vlaamse federaties van de B.S.P. te Klemskerke aanvaard: de beperking van de tweetalige brusselse agglomeratie tot de 19 gemeenten. »

Alhoewel de heren Van Eynde en Gelders zich onthielden, hebben de andere socialis-

DANK U, ZONDER ONS ...

tische Vlamingen in het partijbureau van de B.S.P. het plan Van Hoeylandt en dus ook het principe van de verkaveling aanvaard. En van C.V.P.-zijde schijnt men evenmin bezwaar te hebben tegen de verkaveling en bereid te zijn er over te onderhandelen. Dergelijke houding is in strijd met de formele belofte aan de kiezers gedaan. Dit moet toch worden gezegd!

In het plan Van Hoeylandt staat uitdrukkelijk onder punt 3: « De brusselse agglomeratie wordt opnieuw afgebakend d.m.v. een herverkaveling, die voorziet in de aanhechting van de gemeenten of delen van gemeenten ». Hier is dus sprake zowel van ganse gemeenten als van delen van gemeenten, zonder enige beperking tot de zes randgemeenten met faciliteiten. Daarenboven wordt nog gezegd in de pers, dat sommige leden niet akkoord gingen met punt 5 dat de afschaffing van de faciliteiten voorziet in de wijken die niet aangehecht worden bij Brussel.

Verleden maandag werd door de Volksunie een perskonferentie belegd waarop voorzitter Van der Elst het standpunt van de partij inzake de zogenaamde werkgroep Brussel — sub-kommissie van de werkgroep der 28 — toelichtte. Terzelfdertijd werd door volksvertegenwoordiger dr. Vic Anciaux een omvangrijk document bekend gemaakt, waarin de Volksunie haar kijk op het probleem Brussel ten gronde uiteenzet. De bekendmaking van dit document aan de vooravond van de eerste vergadering van de werkgroep Brussel bewijst, dat de Volksunie zich ten volle bewust is van de verantwoordelijkheden die zij draagt t.o.v. de vlaamse gemeenschap te Brussel en in gans Vlaams-Brabant en dat zij geldige oplossingen heeft voor het probleem Hoofdstad. We zullen volgende week het « dossier Brussel » van de Volksunie integraal publiceren.

Dit is beslist niet het enig punt van het plan Van Hoeylandt, dat onaanvaardbaar is. Wat de samenstelling van het agglomeratiekollege betreft wordt genoeg genomen met één derde Vlamingen, daar waar de Vlamingen van de drie traditionele partijen reeds de pariteit in de regering aanvaard hebben.

In afwijking van het wetsontwerp nr. 125 word de oprichting aanvaard van een Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor het Zennedal terwijl punt 1, dat voorzag in de oprichting van slechts twee Economische Raden (één voor Vlaanderen en één voor Wallonië) verworpen werd en een derde Economische Raad voor Brabant aanvaard werd.

Dit alles volstaat ruimschoots om het plan Van Hoeylandt, zoals het door het partijbureau van de B.S.P. goedgekeurd werd, van vlaams standpunt onaanvaardbaar te maken zelfs als uitgangspunt voor onderhandelingen. De vlaamse posities zijn reeds op voorhand ondergraven.

Men kan zich geen illusies maken over de resultaten van de Commissie Brussel of de Verkavelingscommissie: in acht genomen de geestesgesteldheid van de frankofone brusselse mandatarissen die stuk voor stuk gemeentelijke mandatarissen zijn, met de gemeenteverkiezingen in het verschiet is iedere redelijke, aanvaardbare overeenkomst met hen op voorhand uitgesloten tenzij ten koste van een nieuw Hertoginnedal, wat de vlaamse openbare opinie nooit zal aanvaarden.

De Volksunie ontvlucht haar verantwoordelijkheid niet door in die voorwaarden beslist haar medewerking te weigeren.

De Volksunie neemt ten volle haar politieke verantwoordelijkheid op wanneer zij beslist haar medewerking te weigeren, omdat zij op het standpunt staat liever geen grondwetsherziening nu dan een grondwetsherziening ten koste van onaanvaardbare vlaamse toegevingen.

MR. F. VAN DER ELST

de WJ de wereld

vlaams nationaal

OORLOGSMISDADEN

De wereld is momenteel in beroering door de berichten over het afslachten van burgers op 16 maart 1968 in het gehucht Son My van het stadje Truong An (ook toen al door de Amerikanen « Pinkville » genaamd) door de Amerikaanse troepen, die er een zuiveringsactie ondernamen. Het volstaat, engelse en Amerikaanse kranten te lezen om de graad van beroering na te gaan. En dat is begrijpelijk, want de engelsprekende wereld is nu eenmaal hevig geïnteresseerd in al wat in Azië gebeurt, de Engelsen door hun rol die ze er gespeeld hebben en de Amerikanen door de rol die ze er tans nog spelen en waarvoor ze trouwens een bloedige tol betalen. Het is dan ook begrijpelijk dat de verklaringen van de Britse oud-minister van Buitenlandse Zaken, de huidige Labour-fractieleider en plaatsvervangend partijvoorzitter Brown, aanleiding geven tot een rel in de partij.

Ondanks de logenstraffingen vanuit Saigon en ook uit Amerikaanse bron staat het vrijwel vast dat deze uitmoording van burgers, zowel van mannen als van vrouwen en kinderen, plaats heeft gehad en zelfs niet het enige feit van die aard is in de reeds lange oorlog in Vietnam. Openhartig stelt een Britse oud-minister zoals Brown, dat de Amerikanen niet de enigen zijn die zich aan dergelijke feiten schuldig maken, want dat ook de Britten destijds in gelijkaardige situaties gelijkaardig gehandeld hebben. Brown bleef hierin zijn rol van « enfant terrible » getrouw. Hij zei dat echter vooral om zijn tezis kracht bij te zetten dat deze « verjaarde » slachtpartij geen reden was voor de Amerikanen om nu de strijd te staken. Nu gaat bij de linkervleugel van de Labour de eis op, om hem als fractieleider af te zetten.

Het is niet verwonderlijk dat Brown met Britse precedenteren voor de Amerikaanse Son My-misdad uitpakte, doch wel dat hij in alle talen over gelijkaar-

dige Duitse oorlogsmisdaden zweeg, zoals — steeds wonderlijk genoeg — ook de internationale pers doet. Dat is sinds 1945 niet de gewoonte. Nochtans is het zo dat de Amerikanen nu op hun beurt hun Lidice of hun Oradour hebben waardoor ze zich, om in nurenbegse termen te spreken, aan een oorlogsmisdad schuldig hebben gemaakt.

Voor de daad op zichzelf is er geen verontschuldiging. Er zijn niettemin enkele factoren die dit bloedbad nader verklaren, voor zover men in zulke zakelijke termen kan spreken over een zo menselijk (of onmenselijk) drama. Maar toch dient gezegd dat de Amerikanen in Vietnam nu eenmaal met een oorlogsvoering gekonfronteerd worden, waarbij de methoden van 'n « clean war » (een propere oorlog, dit is o.a. een oorlog met open vizier) niet toepasselijk zijn. Dat is niet in de eerste plaats hun fout. De kommunisten hebben inderdaad, in Vietnam zoals vroeger ook elders, door de guerilla-oorlog de burgerbevolking bijna centraal in het strijdgebeuren ge-

plaatst. De guerillastrijder is bijna niet meer van de al dan niet zich afzijdig houdende burger te onderscheiden. De klassieke regel van de even klassieke oorlogsvoering, dat namelijk de strijdende soldaat in de rug gedekt was, geldt hier (in deze totale oorlog) niet meer. Afgezien van het feit dat de Vietkong zelf niet voor wreedheden (ook tegen de eigen bevolking als de militaire toestand zulks vereist) terugdeinst, is het toch zo dat de Amerikanen een oorlogsvoering werd opgedrongen, die voor hen volkomen nieuw was en waartegen ze zeer lange tijd ondanks hun perfecte oorlogsmachine niet opgewassen waren. Is het dan te verwonderen dat in zulk een strijd sommige eenheden, die zich omsingeld voelen door een quasi-onzichtbare en alomtegenwoordige vijand op zeker ogenblik het hoofd verliezen en er maar op los schieten in alle richtingen?

Men kan stellen, dat de Amerikanen in Vietnam niet op hun plaats zijn en dat is ook zo. Maar deze vaststelling wijzigt niets aan dit bijzonder aspect van de Vietnamese oorlog, aspect dat geen enkele oorlogsmisdad rechtvaardigt maar niettemin een dergelijk gebeuren, hoe onzinnig en wreed op zich zelf ook, in een juist verband plaatst.

Met dat al bevinden de Amerikanen zich vandaag in het gezelschap van andere volkeren, die zich eveneens aan oorlogsmisdaden schuldig maakten. Tot dat gezelschap behoren op de duur alle volken, want ook de gewezen gekolonizeerden deïnen er niet voor terug mekaar uit te moorden eens dat ze van het koloniale juk bevrijd zijn. In ieder geval: het moraliseren van Amerikanen, Engelsen, Fransen, Nederlanders en oosteuropese volkeren over Duitse oorlogsmisdaden lijkt na Son My meer dan ooit op de roep « houdt de dief ».

Op het diplomatieke vlak zal Son My president Nixon vanzelfsprekend geen deugd doen. De beschuldiging dat ook Amerika zich aan oorlogsmisdaden kan schuldig maken — in welke omstandigheden dan ook — viel bijna samen met het ontslag van Cabot Lodge als Amerikaanse delegatieleider op de besprekingen met Noord-Vietnam en Vietkong te Parijs en met de tweede Moratoriumbetoging, nog indrukwekkender dan de eerste. Lodge en mede-ontslagnemende adjuncten zijn blijkbaar tot de overtuiging gekomen, dat zelfs de façade niet meer te redden is te Parijs. Het is trouwens voor Nixon wel een bijzonder slechte week, nu hij ook de weigering door de Senaat tot benoeming van zijn kandidaat Haynsworth tot opperrechter moest inkasseren. Het enige dat hem te doen staat is, het ritme van de Amerikaanse ontruiming van Zuid-Vietnam te versnellen, nu het schandaal zich bij het protest en de bekentenis van onmacht heeft gevoegd. Amerika is inzake Vietnam al ruim op het tijdstip beland waarop de Britten niet zo lang geleden in Kenia met het Dyer-schandaal beland waren, of de Fransen toen ze in de Algerijnse oorlog gewaar werden wat sommige speciale eenheden van het Franse leger deden met Algerijnse gevangenen. Eens dit stadium bereikt, wint de opvatting veld dat een dergelijke oorlog alle zin heeft verloren. Des te meer dat hoe dan ook de oorlog in Vietnam ook een bevrijdingsoorlog is.

nieuwe incidenten aan de grenzen tussen Chinese en Russische troepen.

■ Indira Gandhi op spoedkongres van de Kongresprijs opnieuw als lid van de partij en van het partijpresidium opgenomen. De partijvoorzitter en het « sindikaat » op hun beurt uit de partij gestoten.

■ De Zuidtirolse Volkspartij aanvaardt met nipte meerderheid tijdens buitengewoon partijkongres de autonomie-voorstellen van Rome inzake Zuid-Tirol.

■ Amerikaanse senaat wijst presidentiële kandidaat voor het Hooggerechtshof, Haynsworth, af.

■ Gewezen Falanksleider Herrans pleegt in volle straat te Madrid tijdens herdenkingsplechtigheid ter nagedachtenis van gedode Falanksleden zelfmoord uit protest tegen « het verraad van Franco aan de beweging ».

■ President Heinemann van West-Duitsland krijgt milde ontvangst in Nederland naar aanleiding van zijn staatsbezoek, het eerste van een Duits staatshoofd aan Nederland in deze eeuw.

Het leven gaat verder, ook in de door Israël bezette Arabische gebieden. De verkoper van « tamahindi », een verfrissende drank vervaardigd van kokende dadels, vent dus maar rond, met zijn voorraad op de rug. De afzet is verzekerd. Ook bij de bezettingssoldaten...

DEZE WEEK IN DE WERELD

■ Amerikaanse maanreizigers houden vanuit Apollo 12 perskonferentie vooraleer in de Stille Oceaan neer te dalen, waar ze door helikopters worden opgepikt. De weerklink in de Verenigde Staten en elders in de wereld is minder groot dan bij de eerste maanreis (Apollo 11).

■ Cabot Lodge, Amerikaans delegatieleider op bestandsbesprekingen te Parijs neemt ontslag « wegens huiselijke plichten ».

■ Twee jonge Polen uit Warschau dwingen een lijnvlucht van de Poolse maatschappij « Lot » koers naar Wenen te zetten.

■ Foto's van een gewezen legerfoto-graaf en een dossier getuigenissen van een gewezen frontsoldaat in Vietnam brengen Amerikaanse massamoord in Song My aan het licht. Een peletonoverste wordt voor de krijgsraad gedaagd onder beschuldiging van « moord op 109 Vietnamese burgers van verschillende leeftijd en sekse ». Anderzijds wordt er van Amerikaanse zijde op gewezen dat Vietnamese burgers blijkbaar met overdreven cijfers van slachtoffers voor de dag komen in de hoop schadevergoedingen op te strijken.

■ Zwaarste Israëlische luchtaanval op Egyptische stellingen nabij het Suezkanaal sinds 1967. Premier Golda Meir verklaart dat Israël « bepaalde bezette gebieden » nooit zal ontruimen. Nieuwe krachtproef op til tussen El Fatah en leger in Libanon. Van Egyptische zijde wordt eveneens een toenemende activiteit van kommando's tegen Israël gemeld.

■ Russisch-Chinese besprekingen over grensgeschillen te Peking vlotten niet. Er wordt melding gemaakt van

Waar ligt het hart van Afrika? Volgens ons schoolonderricht was de Belgische kolonie wel niet het hart van Afrika (want dat mocht het toen nog niet hebben!), maar lag ze toch in het hart van Afrika. Belangrijk en tamelijk centraal gelegen is dit gebied inderdaad. Voor Kwame Nkroema moest Ghana hart en hoofd van Afrika worden. Voor de Britten zou dat het meest bevolkte gebied zijn, Nigeria. Bekijkt men de vraag aardrijkskundig, en dan vooral met het oog op de verhouding tot Europa, dan heeft de republiek Tsjaad ongetwijfeld een centrale ligging en is ze door haar samenstelling een belangrijk raakpunt tussen Arabisch en zwart Afrika. Al mag ook Tsjaad wel niet het hart van Afrika worden genoemd, een belangrijke draaischijf is het ongetwijfeld. Want al te veel belangen — en niet alleen Afrikaanse — komen er samen.

Er was een staatsgreep nodig om aan het bestaan van Libië te herinneren. Vermits de kolonels daar tegen Amerika zijn werd die staatsgreep met genoeg gesignaleerd en gevolgd in de berichtgeving. Tsjaad ligt ten zuiden van Libië en vormt een eerder langgerekt gebied dat verder (van oost naar west) grenst aan Soedan, aan de Centraal Afrikaanse Republiek, aan Kameroen, heel even aan Nigeria en aan Niger. Ook in Afrika is Tsjaad wat de oppervlakte betreft een groot land, maar voor Europese verhoudingen is het reuzegroot: een miljoen tweehonderd vierentachtig duizend vierkante kilometer. Dat is meer dan twee maal zo groot als Frankrijk en meer dan vijf keer groter dan de Duitse Bondsrepubliek! Maar de bevolking is er klein: niet veel meer dan twee en halve inwoner per vierkante kilometer; volgens schatting drie miljoen driehonderd eenenzestig duizend inwoners.

De grenzen waarbinnen die bevolking woont, zijn zoals vrijwel alle grenzen in Afrika koloniale grenzen.

VERSCHEURD LAND TSJAAD

De samenstelling van de bevolking heeft bij het tekenen van die grenzen bijna zeker zeker enkele rol gespeeld. Voor wat Tsjaad betreft, komt daar nog een opmerkelijk verschil tussen het noorden en het zuiden bij inzake klimaat, bodemgesteldheid en plantengroei. Het noorden is woestijngebied, meer naar het zuiden volgt dan een vegetatiegebied, dat de overgang vormt naar het zuidelijke savannagebied. In 't noorden wonen nomaden die geïslamiseerd zijn en die zowel van Berbers als Arabieren afstammen en ten dele negroiden zijn. Heel waarschijnlijk vormen zij de minst talrijke groep van de bevolking, maar natuurlijk ook de meest beweeglijke, iets wat voor de tegenwoordige toestand zeer belangrijk is. Het is vanzelfsprekend dat er voor hen nauwelijks grenzen bestaan. Libië, het nabije noorden van Soedan, zelfs het niet zo ver verwijderde Berbergebied in Algerië zijn misschien veel meer hun eigen « vaderland » dan de staat waartoe zij toevalig behoren. In het overgangsgebied wonen negers die vooral veekwekers zijn en onder invloed van de Islam staan. In het zuiden wonen dan de niet-islamitische zwarten. In het zuid-westen ligt ook Fort Lamy, de hoofdstad (minder dan honderdduizend inwoners, op de grens met Kameroen en heel dicht bij Nigeria).

Fort Lamy is het bestuurs- en machtscentrum sinds Frankrijk in 1897 dit gebied bezette, toen het in 1958 een autonome republiek werd in het Franse imperium en in 1960 een onafhankelijke staat. Sinds 1960 is François Tombalbay er president en in 1965 voerde hij een eenpartij-stelsel in. Zijn de nomaden een minderheid, de moslims vormen ongeveer de helft van de bevolking. Tegen de overheersing van het zuiden verzet zich het noorden met de sinds eeuwen gebruikelijke middelen: stammenoorlog, overvallen en dergelijke. Tot 1964 waren er in het land een driehonderd man Franse troepen die de rust waarborgden. De Gaulle riep ze terug, maar achtte zich spoedig verplicht er opnieuw troepen in kleinere groepen naar toe te sturen. Vandaag zijn er meer dan 2.500 Franse militairen in actie; er vallen doden: Franse para's en legionairs. Vrijwel niemand spreekt over hen: de Franse financiële machten waarvoor sterven, houden het zo stil mogelijk!

D-DAG

Hoewel het gaat over het Verenigd Koninkrijk, vertalen we toch de term «D-day» in het Nederlands. Al was het maar omdat op tweede «D-dag» de Britten dicht bij Europa zullen komen. Deze «D-dag» is de vijftiende februari 1971. Op die dag zullen de Britten er mee ophouden, hun pond te verdelen in twintig shillings of 240 pence en het decimaal stelsel overnemen met honderd «nieuwe» pence in een pond.

Of dat allemaal zal gaan zonder heel wat verwarring, is een andere vraag. Want de ervaring heeft nu al geleerd dat, na een voorzichtige invoering van enkele nieuwe geldstukken, er heel wat vergissingen worden begaan. De foelen die men geeft zijn te groot, maar ook de buschauffeurs geven wel eens teveel terug.

NATIONAAL GEVOEL

Niemand zal ooit met zekerheid weten waarop de eerste transatlantische vliegtuigkaper Raffaele Minichiello gerekend heeft toen hij naar zijn «moederland» terugkeerde, zeggend om zijn vader te bezoeken.

Maar of hij er op heeft gerekend of niet, het nationaal ge-

In 1945 leverden de Zweden een groot aantal Esten, Letten en Litauers — die met de Duitsers hadden meegevochten — uit aan de Russen. Een deel van deze Baltische volken verkoos zelfmoord te plegen. Over deze weinig fraaie episode uit hun geschiedenis maken de Zweden tans een film. Hierboven: echte foto uit 1945.

voel van de Italianen, die vol medeleven deze vliegtuigkaperij bijna sympathiek vinden, is zijn sterkste verdediging geworden. Eensgezind staan alle

Italianen er op, «hun» Raffaele te oordelen: de jongen is ziek geworden in Vietnam en kwam hij niet terug naar Italië?

Wat zijn wij hiermee vergelijken: noords-nuchtere nationalisten!

KOMPROMIS

Tien dagen lang hebben het libanese leger en de El Fatah-strijders elkaar bevochten. Ten slotte kwam het in Kaïro (en dat is niet zonder betekenis) tot een overeenkomst tussen de stafchef van het libanese leger, generaal-majoor Emile Boestani en Yasser Arafat, de leider van El Fatah. Volgens die overeenkomst zal Libanon de arabische zaak steunen, maar krijgt daarvoor van El Fatah de toezegging dat aan Libanon toelating zal worden gevraagd vooraleer «belangrijke» aantallen El Fatah-strijders door dit land trekken om Israël aan te vallen. Een compromis, natuurlijk, maar dat aanleiding

zal geven tot nieuwe twisten. Want niemand heeft bepaald wat een «belangrijk aantal» eigenlijk is.

INDISCHE KONGRESPARTIJ

De tegenstelling tussen eerste-minister Indira Gandhi en een belangrijk deel van de leidende figuren van haar partij (zoals bleek een meerderheid) wordt steeds maar scherper. De eerste krachtproef was de verkiezing van de president van India: de kandidaat van mevrouw Gandhi won het met een nipte meerderheid. Na de afkeuring door de partijleiding kreeg de eerste-minister een wisselmeerderheid, die echter verklaarde dit enkel voor deze keer te doen. Beslissend bij dit alles is dat de eens zo machtige partij tans nog slechts vierentwintig zetels meerderheid heeft in het parlement. Ook zonder de overtuigingen van mevrouw Gandhi of van het «sindikaat» in twijfel te trekken, kan men er niet onder uit ook de strijd om de politieke macht op te merken.

EVEN VERGELIJKEN

De Duitse katholieken beschikken sinds korte tijd over een nieuw weekblad, dat «vrij» en «zelfstandig» is dan de vroegere kerkelijke bladen.

Dit blad «Publik» wordt echter financieel mogelijk gemaakt door «kerkgeld»!

Het sukses is niet zo groot: de verkochte oplage bedraagt 57.000 nummers.

Na de eerste 13 miljoen DM kreeg de direktie er nog eens 13 miljoen bij. Anders kan het blad het niet houden. Wij houden ons natuurlijk buiten elke discussie rond het blad zelf, maar 26 miljoen DM (bijna vierhonderd miljoen Belgische frank!) vinden we een hele som. Als «WIJ» over proportioneel evenveel geld zou kunnen beschikken, zou u nog al eens iets zien!

KARL DOENITZ

Na de jongste wereldoorlog verklaarde Winston Churchill: «Het enige wat mij tijdens de oorlog echt angst heeft aangejaagd, was het duikbootgevaar». De slagen van de Duitse onderzeeboten kwamen inderdaad hard aan: men geeft toe dat de geallieerden door duikboten 2.759 schepen verloren, met een gezamenlijke tonnemaat van veertien miljoen honderdnegentienduizend vierhonderd dertien ton. Daarbij kwam nog dat de geallieerden dag aan dag vijftienhonderd vliegtuigen en drieduizend schepen moesten inzetten voor de bestrijding van de duikboten.

De man die de duikbotenoorlog van Duitse zijde leidde, was groot-admiraal Karl Doenitz. Hij kreeg de leiding van de U-Boeten in 1936, nadat het Duits-Engels vlootverdrag de uitbreiding van de Duitse vloot tot vijftig procent van de Britse aanvaardde. In 1943 werd Doenitz bevelhebber van de gehele vloot. Volgens zeer zakelijke Duitse bronnen begon Doenitz in 1939 de oorlog met drieëntwintig duikboten; volgens Engelse bronnen met zesentwintig. Diezelfde bronnen geven aan dat er gedurende de gehele oorlog duizend honderdzeventig duikboten werden gebouwd, waarvan er zeventienhonderddrieëntwintig verloren gingen. Voor ver dit door de Duitse bronnen kan gecontroleerd worden, zijn die cijfers zowel te groot als te klein. Te klein als men de in 1944 ingezette kleine duikboten met één man bemanning meerekent. Maar op 1 januari 1943, voordat de grote verliezen begonnen, waren er slechts 400 Duitse en Italiaanse duikboten beschikbaar: en daarvan slechts 110 aan het «front», terwijl de anderen dienden voor de opleiding of in herstelling waren!

Iedereen kent het woord van Chur-

chill over de verdiensten van de weinig talrijke mannen van de Britse luchtmacht; waarschijnlijk gaat dit — in variatie — nog veel meer op voor de prestaties van de bemanningen van de Duitse duikboten.

Doenitz was niet alleen een bekwaam leider, hij hield zich ook nog aan de overeengekomen regels voor de oorlog ter zee. De bemanningen van de duikboten reddend zoveel mogelijk de bemanning van de getorpedeerde schepen. Totdat de geallieerde luchtmacht niet aarzelde, de eigen mensen te bombarderen in de hoop de reddende duikboten te treffen.

In 1946 werd Doenitz in Nürnberg veroordeeld wegens misdaden tegen de vrede en wegens oorlogsmisdaden. En dit hoewel de Amerikaanse admiraal Nimitz schriftelijk verklaard had (hij mocht niet zelf komen getuigen!) dat hijzelf in de Stille Oceaan dezelfde bevelen had gegeven als Doenitz. Talrijke Britse en Amerikaanse militairen en geschiedschrijvers hebben sindsdien erkend dat de veroordeling van Doenitz flagrant onrecht was. En toen hij op 6 mei 1956 werd vrijgelaten (na tien jaar straf en elf jaar gevangenschap) kreeg hij van zijn tegenstander in de Karibische Zee, de Amerikaanse admiraal J.H. Hoover een brief met gelukwensen.

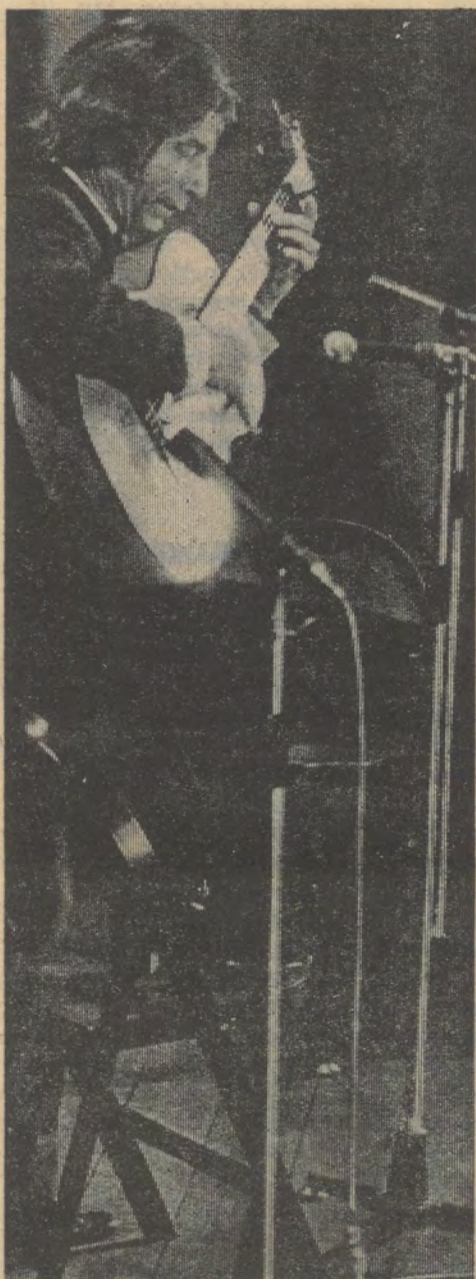
Karl Doenitz is een geboren Berlijner (16 september 1891) en was gedurende zijn gehele leven in dienst bij de zee-macht. Tot in 1916 diende hij als jonge luitenant op de lichte kruiser Breslau, vooral in de Zwarte Zee. Toen kwam hij bij de duikboten en werd op 3 oktober 1918 met de UB-68, waarover hij het bevel voerde, tijdens een aanval op 'n konvooi nabij Sicilië gekelderd. Hij werd gered en bleef tot in juli 1919 krijgsgevangen. Hij kwam daarna terug in dienst en maakte de ontwikkeling mee van het ontwapende maar niet inactieve Duitsland. Na de zelfmoord van Hitler in april 1945 werd hij diens opvolger. Hij regeerde slechts 23 dagen tot hij met zijn regering gevangen genomen werd op een zo onwaardige wijze dat vandaag geen enkele Brit er nog wenst over te spreken. Op 23 dagen bereikte Doenitz dat de oorlog op 'n verbaasd ordelijke wijze eindigde, dat nog twee miljoen mensen uit het Oosten konden ontsnappen, dat het in Noorwegen Denemarken en in het noorden van Holland niet tot wanhoonsdaden kwam vanwege de Duitse troepen.

Nu de Franse vertaling verscheen van zijn nieuwste boek «Mein wechselvolles Leben» getuigde zijn Frans uitgever: «un vieux monsieur admirable». Dat was ook juist toen Doenitz nog niet oud was!

Gealarmeerd door prinselijke noodkreten en bezorgd om de berooide toestand van the queen, hebben Britse studenten een «geldinzameling» voor hun koningin georganiseerd.

ZIGEUNERS

VOLK ZONDER GRENZEN

WANNEER WIJ DE BENAMING « VOLK » GEBRUIKEN, DAN VERONDERSTELLEN WIJ DAARMEDE NIET ALLEEN EEN ETNISCHE EN TAALKUNDIGE EENHEID, MAAR OOK EEN BEPAALDE GEOGRAFISCHE RUIMTE. TOCH SPRAKEN WIJ IN HET VERLEDEN VAN HET JOODSE VOLK, HOEWEL OOK DAAR — NET ZOALS BIJ DE ZIGEUNERS — EEN GROTE VERSCHIEDENHEID EN GEOGRAFISCHE VERSPREIDING BESTOND EN NOG BESTAAT. ER IS ECHTER EEN ESSENTIEEL VERSCHIL TUSSEN DE GEOGRAFISCHE DIASPORA DER BEIDE VOLKEREN: HEBBEN DE JODEN ZICH ALTANS GEDEELTELIJK AAN DE WETTEN EN GEBRUIKEN VAN HET GASTVOLK AANGEPAST EN BLEVEN ZE SEDENTAIR, DAN HEBBEN DE ZIGEUNERS ZICH GEHOUDEN AAN

HET WISSELVALLIGE, ZWERVENDE BESTAAN. TOCH BLIJKEN VOLGENS SOMMIGE ONDERZOEKERS DEZE NOMADEN EENMAAL EEN SEDENTAIR VOLK GEWEEST TE ZIJN. WAAROM ZIJN ZE DAN UIT HUN STAMLAND WEGGETROKKEN? EN WELK IS HUN ETNISCHE EN TAALKUNDIGE OORSPRONG?

DE LAATSTE JAREN HEEFT MEN OP HET GEBIED DER TZIGANOLOGIE VORDERINGEN GEMAAKT: VERSCHIEDENE WETENSCHAPPELIJKE PUBLIKATIES HEBBEN DE OUDE LEGENDEN OVER DIT KLEURRIJKE, DIKWILS VERACHTTE EN VAAK TEN ONRECHTE VAN ALLERLEI DINGEN BESCHULDIGDE VOLK VERVANGEN EN GEVEN ONS NU EEN OBJEKTIEVER EN DUIDELIJKER BEELD.

Reeds met de aanvang staan wij voor een aantal vragen. De naam die wij hen geven - Zigeuner - wordt door hen zelf niet gebruikt. Zij noemen zich Rom (« mens ») en hun taal het Romanes. De naam « Zigeuner » wordt etimologisch op velerlei manieren verklaard. Men verwijst naar de Changar, een indische nomadenstam; naar het perzische « asinkar » dat ijzerbewerker betekent; naar het georgische « atsinkan » of het nieuwgriekse « atzinkanos ». Men verwijst naar de Zingaren, een volk dat in het gebied van de Groot-Mogol leefde. Wordt de benaming Zigeuner of Tsigaan in Europa het meest gebruikt, dan wordt in onze streken ook vaak de benaming « Bohemer » aangevend. Deze naamgeving is doodeenvoudig een gevolg van de vaak voorkomende verkeerde interpretaties door de volksmond. Nadat Bohemen opgenomen was in het frankische rijk, volgden talrijke Tsjechen en hun families het keizerlijke leger. De « goliards » zoals men deze legertros noemde, bestonden dus grotendeels uit geografische Bohemers. Bij uitbreiding heeft men de naam Bohemer dan later gegeven aan de Zigeuners, die ook een zwervend bestaan leidden. Omdat men meende dat zij uit Egypte kwamen, noemde men hen Egyptenaren en daarvan afgeleid Gypsi in Engeland, Gitanos in Spanje. De benaming « manusch » (dat in het sanskrit « mens » betekent) wordt minder gebruikt, maar wel hoort men in Frankrijk « romanichel » wat een samenstelling is van « romani » en het tsjechische « chel » (stam). Minder gebruikelijk ook is de naam « kalo », dat donker, zwart betekent.

Zo verscheiden als hun benamingen zijn zo verscheiden zijn ook de verklaringen van hun afkomst. Vooreerst zijn er een aantal legenden. Hoewel zij vaak van meer fantasie dan van historische waarheid blijken te geven, waren zij toch voor tziganologen het vertrekpunt om hun eerste theorieën op te bouwen. Volgens een dezer legenden zouden de Zigeuners afstammelingen zijn van Tubai-Kain, een nakomeling van Kain, of wie Jawehs vleck woog. Volgens een andere legende zou een Zigeuner de spijkers gesmeed hebben waarmee Kristus aan het kruis geslagen werd. Verder zijn er nog de door de Zigeuners zelf vertelde verhalen. Volgens een dezer verhalen zouden zij afstammen van de Sindhu, een stam in Oost-Indië. Deze Sindhu's trokken de grens over naar Chaldea, temden het paard, gingen met Abraham vanuit Ur naar Kanaän en vandaar naar Egypte. Met het smidvak, met zang- en danskunst, schijnen ze volgens deze verhalen steeds in betrekking gestaan te hebben, evenals met de okkulte wetenschappen. Zij zouden het brons naar Europa gebracht hebben en het zou door hen gekomen zijn, dat het indische swastika of hakenkruis op germanaanse sieraden aangetroffen werd. Het is via de taalkunde dat wij de eerste ernstige pogingen tot het onderzoek naar de afstamming zien gebeuren. Maar men stond ook daar voor een groot aantal moeilijkheden. Waar moest men in de mierenhoop van diverse stammen en volkeren in Indië gaan zoeken? Een hulp zou men vinden in de traditie van het handwerk, in de beroepen die uitgeoefend werden en die in Indië nog zeer stam- en kastegebonden waren. Zo kwam men tot een aantal stammen, o.m. de Asura, de Lœri, de Kam, de Kasar, de Korava, de Lohar, de Dom en andere. De Luri en de Dom werden speciaal onderzocht. Reeds Firdoesi, de perzische dichter, noemde de Lœri in zijn « Boek der Koningen » als nomaden. In « Les Castes de l'Inde » noemt Hutton de

42 Zigeuners trokken via Nederland 13/4/69 en België onder Bewaking naar Frankrijk

In Frankrijk verstoten en in Zweden uitgewezen
konden ze na diplomatiek overleg eindelijk weer
huiswaarts

Het ferry-schip «Tor Hollandia»,
vertraagd door het slechte weer, is
in Amsterdam met 42 Franse zigeuners,
die door Zweden waren uitge-
wezen, aangekomen. dat ook België en Nederland, uit-
vrees met de families opgesch-
te worden, aanvaande doorreisvisa wilden.
Druk

Loeri en de Dom als in Beloechistan en Noord-Indië verblijvende stammen. Volgens Jules Bloch zouden de zigeuners verwant zijn met de Dravidas, de voor-arische bewoners van Indië. Maar een onderzoek bij de huidige zwervstammen in Indië, onderzoek dat trouwens weinig positieve aanduidingen geeft, leert ons toch dat vele dezer stammen niet alleen taalkundig maar ook volkskundig werkelijk arisch zijn. De Dravidas hebben trouwens een veel donkerder huidskleur dan de meeste nomadenstammen: de Vanjari en Laurani bijvoorbeeld zijn zeer licht van huidskleur. Tegenover de tezis van de «nomadenstammen» hebben recente onderzoeken - zoals die van Jan Kochanowski, Zigeuner van lettische afkomst, die zijn doktoraat in de linguïstiek haalde aan de Sorbonne en geruime tijd opzoekingen deed in Indië - uitgewezen dat de Zigeuners oorspronkelijk géén nomadenvolk zouden geweest zijn, maar tot het grote stamverband der Rajputen behoorden, die zich tegen de inval der muizelmannen te weer stelden. Het zouden dus historische omstandigheden geweest zijn die de Zigeuners tot nomaden gemaakt hebben. Volgens Kochanowski rapport - dat samengevat in «Indo-Asian Culture» van januari 1965 verscheen - zouden een deel der Rajputen de bergen ingetrokken zijn na de muizelmaanse inval. Een ander deel zou met de overblijfselen van het geslagen leger weggetrokken zijn en zou de muizelmaanse heersers en daarna de Engelsen veel last berokkend hebben. Een derde groep, de Romane Chave, de zonen van Rama, zouden doorheen Afghanistan naar Europa getrokken zijn: dat zouden de voorvaders van de huidige Zigeuners geweest zijn.

Uit al deze min of meer vaststaande gegevens en onderzoeken, die wel eens tot tegenstrijdige konklusies leidden, kunnen wij enkele punten vooropstellen. Vooreerst is er het oorspronkelijke verband der Zigeuners, dat algemeen in Noord-Indië wordt gesitueerd. In de tweede plaats is er hun afstamming. Hier zijn de meningen verdeeld. Naast de bewering dat de Zigeuners afstammelingen zouden zijn van voor-arische stammen, wordt door anderen weer gewezen op de grote verschillen met de niet-arische bevolking van Indië en op de verwantschap met de Hindoe-beschaving, zodat men besluit tot een afstamming van de Aryas die Indië vanuit het noorden veroverden. Taalkundig is er geen twijfel dat de zigeunertaal tot de indogermaanse taalgroep behoort. Men heeft de mening geopperd dat de Zigeuners hun oorspronkelijke taal zouden kunnen verwisseld hebben. Maar dan is het toch wel eigenaardig, dat van die oorspronkelijke taal niets meer overgebleven is in de huidige! Hoewel deze taal ook geen homogeen indisch element meer vertoont en veel bestanddelen uit de taal der gastlanden heeft opgenomen bij zoverre dat zij van land tot land verschilt, toch blijft het indische element er als basis in bestaan.

Hoe komt het dat de Zigeuners uit hun stamland weggetrokken zijn en hoe hebben zij zich over Europa verspreid? Ook hier zijn, bij gebrek aan historische documenten, een aantal verschillende interpretaties. In de eerste plaats dient beklemtoond te worden, dat de uitwijking niet massaal en in één richting gebeurde en dat reeds in het begin der uitwijking (om welke reden ook!) de emigranten zich in kleinere stroompjes verdeelden en «uiteenvloeiden» in diverse richtingen. Zo zien wij een eerste groep in de richting van Afghanistan en Perzië trekken, vandaar naar de Kaspische Zee en zo doorheen Armenië naar Rusland.

De zuidelijke groep die naar de Perzische Golf trok, verdeelde zich weer in twee richtingen: een groep trok naar de Zwarte Zee, boog af naar Syrië en vandaar over Palestina naar Egypte. Deze groep zou dan over Noord-Afrika naar Spanje getrokken zijn: de spaanse Gitanos zouden hun nakomelingen zijn. De hoofdgroep ging echter naar Turkije, stak de Bosporus over en na zich in Griekenland gevestigd te hebben, zwermde hij uit over de Balkan en Centraal Europa. Al deze aanwijzingen zijn echter maar zeer zwak door historische gegevens belegd. Sommige tziganologen beweren dat de Zigeuners tussen 300 en 1000 na Kristus uit hun land verdreven werden, dat een grote stam zich aansloot bij Attila en dat zij na diens nederlaag in 451 in Roemenië en Hongarije bleven. Over de duur van hun verblijf in een bepaald land kan de taalstudie ons weer uitkomst verschaffen: volgens een taalkundige wet zou het aantal vreemde woorden dat de Zigeuners overgenomen hebben, overeenstemmen met de duur van hun verblijf in een bepaald land. De aanwezigheid van talrijke griekse, turkse en armenische woorden in hun grondtaal wijst op een langduriger verblijf in die streken, tussen de tiende en vijftiende eeuw. Verder lezen we uit schaarse documenten over hun verschijnen elders in Europa, waarbij moet in acht genomen worden dat zij er waarschijnlijk reeds enkele tijd waren eer zij in officiële documenten vermeld werden. Zo wordt op hun aanwezigheid gewezen in Griekenland sinds 1100, in Kreta sinds 1322, in Korfoe in 1346. In de 15e eeuw worden zij gemeld in Roemenië, Duitsland, Frankrijk en Engeland en in de 16e eeuw in Rusland, Polen en Zweden. Uit middeleeuwse beschrijvingen (waarin zij wel eens als Saracenen bestempeld werden) blijkt dat zij rondliepen in oude klederen, hun haar in een soort paardenstaart droegen en dat de vrouwen waarzegsters en tovenaressen waren die in het verleden konden lezen en de toekomst

voorspellen. In 1423 gaf Sigismund-koning van Hongarije, Bohemen, Dalmatië en Kroatië een vrijgeleide aan «onze getrouwe Ladislav, voivoda der Zigeuners.» De slavische titel «voivoda» bleef bij de Zigeuners bewaard. Spijts de bescherming van verschillende vorsten, genoten de Zigeuners van geen al te goede faam: men beweerde dat zij kinderen stalen, dat zij aan toverij deden en diegenen beheksten die hen niets wilden geven... Zij waren het slachtoffer van het bijgeloof en de onwetendheid - maar anderzijds maakten zij ook vaak gebruik van dit bijgeloof en van het geloof in toverij en okulte praktijken, om van de plaatselijke bevolking iets te krijgen.

De geschiedenis van de Zigeuners in Europa is er een van vervolging en van onbegrip, hoewel de behandeling die zij ondergingen van de ene periode tot de andere en van het ene land tot het andere vaak zeer veel verschilt. Wij kunnen onmogelijk hun geschiedenis in elk land nagaan. Toch dringt een kort overzicht zich op, opdat wij een idee zouden krijgen van hun sociologische positie in het verleden. Deze positie werd bepaald enerzijds door de opvatting der plaatselijke bevolking, waarbij bijgeloof en vreemdelingenvrees een voornaam rol speelden. Een dergelijke diskriminatie, hoe vernederend soms ook (en niet alleen voor de getroffen!) zou echter nog draagbaar geweest zijn voor een volk dat, van nature lichthartig en onbezorgd, zich nu eens hier en dan elders ophield en zich dus weinig gelegen kon laten aan de algemene opinie. Maar er was erger. Want naast de vaak diskriminerende houding van een dikwijls vijandige omgeving (die soms tot gewelddadige uitbarstingen kwam) was er de veel gevaarlijker houding van een overheid, die in deze zwervende groepen een bedreiging zag voor de maatschappelijke orde en daaruitvolgend ook maatregelen nam die voor de Zigeuners dikwijls een ware vervolging en uitroeiing betekenden. Wij vermelden reeds de bescherming die de Zigeuners van sommige vorsten genoten. Dit zou vaak ook aan de hoven en op de kastelen van de kleinere potentaten en de landadel geschieden: de Zigeuners werkten voor de heer, de vrouwen waren er om hen te vermaken. In de 16e en 17e eeuw zouden echter van staatswege maatregelen genomen worden tegen de Zigeuners. Zo vaardigde het parlement van Parijs in 1539 een arrest tot uitwijziging uit en een ordonnantie van Lodewijk XIV verbood aan de edelen, de Zigeuners te beschermen: zij werden uitgewezen of tot de galeien veroordeeld. Op de Balkan, waar zij geruime tijd ook het talrijkst waren, werden zij tamelijk gerust gelaten. De turkse overheersing met haar pro-aziatische instelling stond tamelijk welwillend tegenover de Zigeuners, in wie men ook Aziaten vermoedde. In Roemenië, waar zij talrijk waren, zou hun lot mettertijd verslechteren.

Tot lijfeigenen der bojaren verklaard, hadden zij geen enkel recht. Ook aan de geestelijkheid waren een aantal Zigeuners als lijfeigenen onderworpen. De kerk bezat in hen een bron van inkomsten en de onmenselijke voorwaarden waarin de Zigeuners leefden, werden goedgepraat door de oude verhaaltjes over de kindermoord van Betlehem, de spijkers van het kruis, de vloek van Kaïn enz. De Zigeuners die in de negentiende eeuw moesten werken op landgoederen der voivoden en bojaren, leefden in een toestand die nog veel erger was dan die van het stedelijk proletariaat in de industrielanden. Zij hadden geen woonst, slechts lopen als klederen, slapen in oude stallen en schuren en werden erger dan vee behandeld door de opzichters. In 1855 zou de voivoda Ghyka erin slagen, 200 duizend Zigeuners uit hun slavernij te bevrijden, dit nadat een algemene opstand mislukt was. Ook in Hongarije leefden de Zigeuners vanaf de 15e eeuw in slavernij, hoewel hun toestand niet zo erg was als in Roemenië. Periodes van strengheid - waartoe de gebruikelijke voorwendsels als kinderdiefstal, kannibalisme en toverij aanleiding gaven - wisselden af met andere van betrekkelijke rust. Maria Theresia probeerde in 1761 de Zigeuners «in te schakelen in de maatschappij» door een aantal verbodsbepalingen: verbod sommige beroepen uit te oefenen zoals de paardenhandel, verbod van de eigen taal en om eigen leiders te kiezen. In Duitsland gebood de rijksdag van Speyer in 1498 hun uitdrijving, evenals de poolse rijksdag dit deed in de 16e eeuw. Filips II probeerde de spaanse Gitanos hun zwervend leven te doen opgeven en er werden zelfs gitanerios, een soort gettos voor zigeuners, opgericht. Na strenge edikten in de 17e eeuw volgde een periode van verbetering van hun wettelijke toestand. De reputatie der Zigeuners was er vorige eeuw nog niet op verbeterd en zij waren tot zelfs voor kort nog de klassieke boeman voor de kinderen. Het is in het begin van deze eeuw echter dat men begint eraan te denken, hun positie enigszins te legaliseren. De eerste moeilijkheid die men ontmoette bestond er al in, te bepalen wie zigeuner was: de parijse kamer van volksvertegenwoordigers kon het in 1907 hierover niet eens worden. De wetgevingen waren en zijn nog steeds meer op afweer en uitwijzing dan op een normale controle afgestemd en het is geen eer voor België, samen met Zwitserland het land te zijn dat het strengste tegen Zigeuners optreedt, wat hun zeer gering aantal in ons land verklaart. Tijdens de jongste wereldoorlog hadden de Zigeuners zwaar te lijden onder een criminele nationaal-socialistische rasvervolging, die de minderwaardige en sociale elementen uitschakelen wilde. De voorzitter van de internationale commissie voor Zigeunerrecht, Rudolf Karwaz zelf een Zigeuner, noemt het cijfer van 40.000 slachtoffers en Arnold spreekt in zijn zeer degelijk en goed gedocumenteerd boek eveneens van 30 à 40.000 doden. Daarbij dienen dan echter nog de Zigeuners gevoegd te worden die bv. in Joegoslavië vermoord werden omdat zij als spionnen beschouwd werden of weigerden voor de partizanen te werken. De schattingen van het aantal zigeuners in Europa geven zeer diverse uitkomsten. Schatten sommigen hun aantal over heel de wereld op zeven tot acht miljoen dan lijkt dit cijfer nogal groot wanneer men vergelijkt met andere schattingen, die in Europa in totaal 2 miljoen Zigeuners vermelden waarvan het grootste gedeelte op de Balkan en in Rusland. Het aantal zigeuners achter het ijzeren Gordijn buiten de Sovjetunie bedraagt ongeveer 900 duizend, waarbij we alleen Bulgarije, Hongarije, Polen, Tsjecho-Slowakije en Roemenië hebben in aanmerking genomen. Over Albanië, waar een tamelijk grote Zigeunerbevolking leeft, beschikken wij over geen gegevens. In de Sovjetunie zelf, maar ook in de voornoemde landen, worden de Zigeuners van staatswege onder druk gezet om zich in een vaste woonplaats te vestigen. Of deze vestiging - die ook in het westen vast te stellen is, maar dan niet onder staatsdruk doch wel onder druk der economische en sociale toestanden in de democratische maatschappij - het halen zal op de eeuwenoude levenswijze van de Zigeuners en of hun opvatting van het geluk en hun denken zich aan deze maatschappij zal kunnen aanpassen?

Een zigeunerfamilie houdt een halte op een van haar zwervtochten.

haar eigen **WJ** sje

Vlaams nationaal

REGLMATIG ZIET MEN NOG EENS EEN GROEP MEISJES IN UNIFORM OVER DE STRAAT LOPEN. ZIJ ZIJN HET MIKPUNT VAN BLIKKEN DIE NIET ALTIJD VEEL SIMPATIE VERRADEN. ZIJ LIJKEN ZO EEN BEETJE OP DE LAATSTEN UIT EEN STIEFMOEDERLIJKE PERIODE WAARVAN DE PENSIONATEN HET MISPREZEN CENTRUM WAREN.

Wij begrijpen best dat de direkties van een meisjesinternaat er voor zorgden dat meisjes het eenvoudig aandoen met hun kledij. Maar meisjes in uniformen van rond de eeuwwisseling stoppen is zeker fout. Blauw, grijs en groen zijn de meestgebruikte kleuren. Ook bruin hebben wij al gezien en wie weet welke andere kleuren worden er nog gedragen. Ons lijkt de meest gezonde oplossing zoetjes aan de uniformen naar het domein van het verleden te verwijzen en de jonge studentinnen te leren zich eenvoudig maar stijlvol te kleden. Dit «leren» is misschien niet zo direkt een leervak maar niemand zal ontkennen dat het een kunst is. Wij spraken met tien geuniformeerde meisjes uit een kostschool ergens in Vlaanderen. De tendens lijkt wel algemeen te zijn: de meerderheid wenst liefst geen school-uniform — maar meer vrijheid...

pro of contra?

ECHT OUDERWETS

Mia, 17 jaar zegt: « Ons uniform bestaat uit een blauwe rok, beige bloes, blauwe mantel en blauwe sokken. Deze combinatie vind ik de vervelendste die men ooit heeft kunnen uitdenken. De plooiën moeten afwisselend 8 cm, 4 cm, 8 cm, 4 cm, zijn. Haast nergens kan je in een winkel zo'n rok vinden, met als gevolg dat we onze rok op school moeten kopen en daar is die heel duur. Daarbij komt dat de mouwen van de bloes altijd zo ellendig lang zijn. Winter en zomer, steeds dezelfde bloes, om van te ontploffen. In de zomer zit je dan te bakken met die lange mouwen. Als de zuster ziet dat je ze oprolt ben je onzedig! Ook die mantel is een en al narigheid. Zo'n mantel van voor vier jaar die door niemand meer gedragen wordt. Als je daarmee op de trein komt moet iedereen wel denken: « Amal, wat een ouw truut komt daar aan! » In de zomer als je geen mantel draagt moet je met die lelijke plooirok de straat op. Ik vind ons uniform echt ouderwets. Ik ben wel heus tegen het dragen van een uniform op school. Waarom veranderen de zusters hun kledij en de onze niet? »

« BEENHOUWERSBLOES »

Cecile, 15 jaar: « Sinds het begin van dit schooljaar moeten wij op gewone dagen een bloes naar willekeur dragen op een verplichte blauwe rok en een blauwe pull-over. Bij feestelijkheden een witte bloes met lange mouwen. Ergens ben ik voor het dragen van een uniform. Als men met de school op reis is of zo dan ziet men welke school men vertegenwoordigt en dat laat toch altijd wel een goede indruk. Op sommige ogenblikken zou ik dan toch weer liever geen uniform willen dragen. Vroeger trok ik elke morgen met veel tegenzin die « beenhouwersbloes » aan. Het was net alsof je maar één bloes had. Zoals het nu is vind ik het aanvaardbaar. Het is spijtig dat sommigen misbruik maken van dat beetje vrijheid dat we gekregen hebben. Ze dragen hun rokken zo kort dat de direktie eens moest zeggen: « Het is voor een leraar soms moeilijk om ongedwongen naar zijn leerlingen te kijken met al die modeprullen... »

GEKKE DINGEN

Veerle, 16 jaar: « Vroeger moesten wij een blauwe plooirok dragen, een witte bloes, bruine schoenen, een blauwe mantel en blauwe sokken. Als we naar de zits gingen kwam daar nog een maotil en op plechtigheden een

witte pots. Het is maar best dat ze al die gekke dingen afgeschaffd hebben daar werd toch alleen maar de zot meegehouden. Sinds het begin van dit schooljaar mag de hogere siklus een « vrije » bloes dragen. De lagere siklus behoudt het vroegere uniform. Dat is toch niet fair tegenover die meisjes. Wij zitten toch op dezelfde school, of niet? Ik ben gewoon tegen het uniform op school ».

BRENGT GELIJKHEID SAMEN?

Lieve, 16 jaar: « Het kan wel zijn dat een uniform studentinnen van eenzelfde school dichter bij mekaar brengt maar dat er daarom een grotere band tussen die meisjes ontstaat is nog niet bewezen. Men kan ons naar ons uniform wel ergens thuisbrengen maar gaan we daarom meer met mekaar om? Ik zou het niet durven beweren ».

Greet, 17 jaar: « Als men ons dan toch per sé een uniform wil doen dragen dan liefst voor alle scholen hetzelfde. Het is gek te zeggen: een uniform duidt aan op welke school men zit en

brenkt ons nauwer tot mekaar. Dat is toch niet nodig. Moest men één uniform dragen dan zouden alle vlaamse scholen naar mekaar toegroeien ».

Ingrid, 17 jaar: « Volledige vrijheid van schooluniform zou ik niet willen omwille van de concurrentie. Vooral de eksternen zouden daarin de kroon spannen. De internen niet. Voor die is kleding niet zo belangrijk, die zitten toch een ganse week binnen... ».

VOLLEDIGE VRIJHEID

Lieve, 16 jaar: « Ik ben radikaal tegen het dragen van een uniform op school. Men moet op een bepaalde ouderdom de vrijheid krijgen zich te kleden zoals men dat zelf wil. Zo ontwikkel je je persoonlijke smaak het best. En je persoonlijke smaak ontwikkelen gebeurt zeker niet als men altijd in dezelfde kleren rondloopt. Weliswaar moet de direktie van een school er voor zorgen dat het niet de spugaten uitloopt wat de kledij betreft. Maar volledige vrijheid van kleren moet men geven ».

KARNAVAL VOORKOMEN

Kristin, 17 jaar: « Moest men ons studentinnen, de volledige vrijheid geven omtrent de kleding dan zou ik voorstellen dat wij tijdens de lesuren eenzelfde schort zouden dragen. Maar dan een naar de mode genaaid schort die jaarlijks te veranderen is. Ik denk ook dat de schooldirektie een uniform in stand willen houden om de modeshows te vermijden. En meteen ook een hele hoop miserie met de school en thuis want meisjes zijn jaloers als het om kleren gaat. De een wil er nog mooier en gewaagder voorkomen dan de andere. Konflikten met thuis zouden aan de orde zijn want ouders lopen daar zo maar niet in als hun dochter weer eens nieuwe kleren wil ».

Lutgart, 16 jaar: « Mij hebben ze altijd gezegd dat een uniform op school er was opdat er geen carnaval zou zijn. Dat is maar truut. Ik ben helemaal tegen het dragen van een uniform, misschien is dat ook een beetje omdat ik reeds vijf jaar in dezelfde vervelende kleuren rondloop ».

DAT MOET MOOI ZIJN

Lutgart, 16 jaar: « Mocht ik een uniform uitdenken, dan zou ik liever iets in het grijs hebben, grijs staat goed voor de meesten. Maar groen zou ik niet willen. Er zijn veel meisjes die met groen slecht staan. Ja, er is aan ons uniform al veel verbetering gekomen maar in plaats van alles met stukjes te veranderen zou men het helemaal moeten afschaffen. Voor mij: geen uniformen! »

Elsie, 16 jaar: « Als uniform stel ik voor: een grijze rok en een groene pull met korte mouwen en daarover een groene anorak. Dat moet mooi zijn. Het enige doel van het uniform is het beknotten van een overdreven modena-perij ».

EN DE JONGENS?

Katrien, 16 jaar: « Maar waarom moeten steeds de meisjes en niet de jongens uniformen dragen? Men spreekt zo dikwijls van de emancipatie van de vrouw. Dat men de toekomstige vrouw reeds als studentin als gelijkwaardige gaat beschouwen en dat men haar net zoals haar mannelijke kollega geen schooluniform doet dragen ».

erasmus

van

rotterdam

Terwijl eerste-minister Eyskens zijn geweer van schouder veranderde en voor het kommunautaire probleem naar een oplossing zocht die water en vuur moet verzoenen, ben ik naar Rotterdam gegaan, naar de driedaagse Erasmusherdenking. De oefeningen in de senatoriale schiettent lagen nog stil en ook de commissie van Volksgezondheid had haar leden vrijaf gegeven.

Erasmus werd in de nacht van 27 op 28 oktober 1469 in de Maasstede geboren. Hij was de natuurlijke zoon van een priester. De vijfhonderdste verjaaring van zijn geboorte was de aanleiding om de man met redevoeringen, recepties, geleerde lezingen en erudiete artikelen in de bloemen te zetten.

Als de oude en verstokte kultuurflamingant en als de dweepzieke Europeër die ik ben, heb ik mij naar Rotterdam begeven, na afspraak met de leider van onze senaatsgroep Wim Jorissen, die het goed vond.

Goed, zei ie, ga gerust; Erasmus was een groot man, maar toch een slecht Nederlander, die hoewel onze moedertaal ook de zijne was, nooit een woord Nederlands op het papier gezet heeft. Maar ik heb ten slotte niets dan lof voor de zotheid, die hij zo hoog en schrand heeft geprezen.

Daarmee kon de ouwe heer het stellen, en ben ik naar Rotterdam gereisd om mij onder te dompelen in een driedaags bad van Erasmiana.

VEEL VOLK

Vooraf op de receptie in het rotterdamse stadhuis waar men kwansuis zijn twaalfuurtje kon snoepen, was er geen volk te kort. In de St Laurenskerk waar het nederlands vorstenhuis, koningin, prins-gemaal met een paar schoonzons voor de lintjesdistributie opgekomen waren, ontbrak het evenmin aan deftige, gladgeschoren heren en superdefte dames die als parkietjes tegen elkaar optaterden.

Belgische deelnemers? Juist geteld eenentwintig, hoofdzakelijk van franssprekende huize. Onder de nederlandsprekende de rektor van Brussel-Nederlands Aloïs Gerlo en J.E. Coppens, emeritus-hoogleraar in de exegese te Leuven. Men neme het mij niet kwalijk dat ik de anderen niet vermeld.

Het begon dus in de prachtig geres-taureerde St Laurenskerk, weids en al één licht, zonder demping van roosvensters of kleurramen. Alles doet er nieuw aan, een lucht van boenwas kleeft nog op de eikenhouten banken en op de marmervloer heeft de tijd nog geen sleet of patine gelegd. Het is een in het nieuw gestoken eerbiedwaardige gotische dame, met romaanse reminiscenties, indrukwekkend naar de breedte meer dan naar de hoogte.

Op het pleintje vóór de kerk staat een bronzen Erasmus in breed habijt en geleerdenbaret, met een geopend boek

in de hand waarvan hij met zijn gracieuze vingers een paar bladzijden omslaat. Ik vind het een treffende weergave van 's mans postuur en betekenis. Het beeld is van 1622 en heeft veel mee-gemaakt.

Na de burgemeester van Rotterdam was het professor J. N. Bakhuizen van den Brink die, eerst in het Nederlands en daarna in het Frans, de beleefdheids-plichten waarnam, en het opzet van het driedaags Erasmuskongres toelichtte.

DERTIG DELEN, TWEE LAUREATEN

De hoofdschotel van de toespraak was de mededeling over het tot stand komen van een nieuwe dertigdelige uitgave van Erasmus volledige werken. De twee eerste exemplaren van het gereedgekomen eerste deel van deze editie werden aan de koningin, en aan Rotterdams burgemeester voor zijn stad geschonken. Met één deel per jaar komen we in het jaar 2000 terecht...

Voorts hoorde en zag de Laurenskerk de bekroning der twee laureaten van het Premium Erasmianum. Twee wijsgeren: de franse existentiële filosoof Gabriel Marcel, een simpatiek heertje van tweeëntachtig jaar, steunend op een gaankrukje, maar met fonkelende oogjes, een volwaardige grijze kop, los aangetrokken stropdas en openhangend vest. Daarnaast de gul glimlachende Duitser Carl-Friedrich von Weizsäcker, een tikje mondain en opzettelijk nonchalant, die van de kernfyzika en het ontstaan van het planetensysteem in de natuurfilozofie en de wetenschapsteorie is terecht gekomen.

De motieven van de bekroning luiden voor G. Marcel « omdat hij getracht heeft zowel een diagnose als een therapie voor de geestesnoden van zijn tijd te geven en aldus op een zeer persoonlijke wijze meer dan vijftig jaar de Europese wijsbegeerte heeft bevrucht ».

Voor C.F. von Weizsäcker « omdat hij op indringende wijze de problemen van verantwoordelijkheid van de natuurwetenschapsbeoefenaar zowel in woord als in daad aan de orde heeft gesteld, en zich daarbij in het bijzonder heeft ingezet om wegen te zoeken naar een toekomst waarin vrede en vrijheid als voorwaarde voor het menselijk voortbestaan in een technologisch tijdperk is verzekerd ». Het was n.m. in zijn functie van fysikus dat hij nogal wat gedaan heeft om te voorkomen dat de Duitsers een atombom zouden maken.

De Erasmuslaureaten hebben derhalve hun bekroning te danken, de eerste aan een positieve maar beschouwelijke, de tweede aan een negatieve maar materiële bijdrage tot de vrede.

Het aandeel van Gabriel Marcel werkt na tot in 1969, en zal nog lang naderen. Het aandeel van C.F. von Weizsäcker werd in 1945 voorbijgestreefd, toen de Amerikanen de atombom op Hiroshima konden uitwerpen,

dank zij de wetenschappelijke ontdekkingen en tradities van het « Kaiser Wilhem-Institut für Physik » te Berlijn-Dahlem, waar von Weizsäcker tot kernfysicus werd opgeleid.

Men houdt zijn hart vast wanneer men bij zulke pijnlijke paradoxen stilstaat. Wat zou aartsvader Erasmus, de Europeër en vredesapostel bij uitstek, over dat alles gedacht hebben? Zou hij in die omstandigheden nog zijn « Lof der Zotheid » schrijven? Hoe ook, het was de geanjerde prins Bernhard die de prijs overhandigde, en de bekroonden daarbij elk in zijn moedertaal toesprak.

KONGRES IN DE DOELEN

Het eigenlijk kongres werd van de maandagnamiddag tot de woensdagmiddag gehouden in de Doelen. Dit laatste is een modern zwart bouwding dat mij maar weinig kan bekoren, het herinnert te veel aan die met zwart teerpapier afgeschermd hooischuren op sommige oostvlaamse boerenplaatjes van voor vijftig jaar.

Er werd Frans, Engels en Duits gesproken tijdens de lezingen. Nederlands heb ik er niet gehoord. Voor simultaanvertaling was niet gezorgd, die dingen werken nooit onberispelijk werd er bijgevoegd ter vergoelijking. Met de stille hoop dat de aanwezigen genoeg talenkennis bezaten om alles te begrijpen. Dat was ook zo. Overigens, zei de voorzitter, mocht men ook Latijn praten.

Aan die uitspraken en het volkomen uitblijven van één enkele latijnse zin, behalve wat citaten, kan men de afstand meten van Erasmus en zijn tijd die met het Latijn een unieke en universele taal imponeerde, tot de huidige tijd die meer dan ooit de nationale verscheidenheid huldigt. Als ik, met het programma in de hand, de taal van de lezingen naga, tel ik er vier in het Duits, drie in het Engels en vijf in het Frans.

Te Rotterdam werd in de ochtend en namiddagzitting een kwartiertje pauze ingeschoven. Onnodig te memoreren dat daarbij koffie en tee geserveerd werd, en bij deze gelegenheid de aangesneden thema's, de voordracht en de discussie nogal aardig op de kritische korrel werden genomen. Hoe kon het anders in het vaderland en in de geboortestad van Erasmus zelf?

ERASMUS-TENTOONSTELLING

Vormden de geleerde lezingen telkens een hoogtepuntje in het samentreffen van zoveel fijnproevers en fijnmalers van de erasmiaanse geest, dan was naar mijn smaak het toppunt van de internationale ontmoeting, de tentoonstelling over Erasmus en zijn tijd in het rotterdams museum Boymans-van Beuningen.

Alle gebeurtenissen uit het leven van Erasmus lagen er in beelden en druk-sels rijkelijk als het ware openge-waaierd. Men kan er uren in rondzwer-ven, kijken, lezen, bewonderen, genie-ten. Het is een overdadig geestelijk en esthetisch hoogfeest, waar men zich moet uit losrukken om buiten wat verse zuur-stof te happen, en er 's anderdaags naar terug te keren omdat er de angel van de historische hartstocht roept en lokt.

Wat wilt u? Erasmus jeugdijaren van 1469 tot 1493; de moderne devotie, een religieuze stroming die Erasmus reeds vroeg beïnvloed heeft; de leertijd in Den Bosch en het klooster Steyn; in de dienst van de bisschop van Kamerijk; het verblijf te Parijs 1495-1499; het eerste, tweede en derde verblijf in Engeland; de italiaanse reis en het verblijf in Venetië en Rome; de « Lof der Zotheid » 1511; het Nieuwe Testament en de Hieronymus-uitgave; Erasmus' betrekkingen met het huis Habsburg; zijn verblijf in Vlaanderen, te Leuven, Antwerpen, Brussel; Erasmus' relaties met Frankrijk en Duitsland; Erasmus en Luther; Erasmus te Bazel; de Holbein en andere portretten; de oorlogen en de godsdiensttwisten; Erasmus te Freiburg; de Colloquia, de Adagia, de Brieven naar en van Erasmus; zijn laatste werken, laatste uren en sterven; Erasmus nalatenschap en nagedachtenis.

Vijfhonderdeenzeventig geschreven, gedrukte, getekende, geëtsde en geschilderde documenten van buitengewone waarde en zeldzaamheid zijn in de tentoonstelling uit de bibliotheken, archieven en musea van de hele wereld bijeengebracht. Men beseft er beter en dieper de invloed en de betekenis van de man die, op de drempel van de moderne tijd, het denken van de wereld heeft beheerst. Hij is de vader van de verdraagzaamheid, van het integrale pluralisme.

Men verlaat de tentoonstelling en gaat de dag nadien terug als naar een plaats van despotisch maar idyllisch verderf. En kuiert heen langs de grachten en kaden van Rotterdams binnenstad waar soms een eenzame visser op een vlondertje met geduld op de beet van een blikje of zonnebaarsje zit te wachten. Men loopt over de Coolsingel en zo naar het Centraalstation.

Men keert terug naar huis en weldra naar het belgisch parlement, waar een andere taak wacht. Men zou gaarne een stukje van Erasmus meenemen, om op de plaats waar men staat en werkt, zijn geest te belijden en waar te maken in alles.

Ook tegenover de Eerste-Minister die nog altijd bezig is zijn geweer van schouder te veranderen. Ik weet niet precies of de heer Eyskens soldaat is geweest, maar in elk geval geeft hij niet de indruk dat hij een harde « struktie » bij het voetvolk heeft door-gemaakt.

C.V. Trefois

Op 26 oktober jl. werd hulde gebracht aan architect en volkskundige C.V. Trefois, ter gelegenheid van zijn 75ste verjaardag.

Architect-technicus C.V. Trefois is gewezen eerste-redakteur bij het Kunsthistorisch Instituut van de rijksuniversiteit Gent, was lid van verscheidene nationale en internationale verenigingen van volkskunde onder andere van de Nationale Kommissie voor Folklore, de Kon. Bond der Oostvlaamse Folkloristen, Vereniging van het Nederlands Openluchtmuseum, de Nordische Gesellschaft, de « Internationale Verband für Volksforschung », de « International Association for Folklore », de Zuidnederlandse Centrale voor Folklore-onderzoek enz. In 1932 en in 1934, alsook in 1937-1938, was hij navorser aan het Nationaal Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek te Brussel en hij is ook lid van de advieskommissie voor het Openluchtmuseum te Bokrijk. In vlaamse, noordnederlandse, duitse, engelse en zuidafrikaanse tijdschriften en verzamelwerken verscheen van hem menige bijdrage over volks- en oudheidkunde.

Onder zijn voornaamste werken die men vermeldt: « Frankische boerderijtjen in ons land » (1933), « La Technique de la construction en bois » (1937), « Der

Hausbau am Westrand des germanischen Siedlungsraumes » (1937), « De boerderijbouw in de Zuidelijke Nederlanden » (1941-42), « Van Komwoning

tot vlaamse boerderij » (1943), « Ontwikkelingsgeschiedenis voor onze landelijke architectuur » (1950). Over middeleeuwse gebouwen schreef architect Clemens Trefois een aantal interessante bijdragen w.o. « De romaanse kerk en toren van de voormalige St. Baafskerk te Gent », « Oudnederlandse stijlelementen in de Kaapse landelijke architectuur ».

In 1951 werd zijn studie over « De Strodekkerstechnieken » bekroond met de provinciale prijs voor folklore en in 1961 werd zijn studie over « Oud-oostvlaamse Boerderijen in vakwerk » bekroond in de provinciale prijsvraag voor kunstgeschiedenis en oudheidkunde.

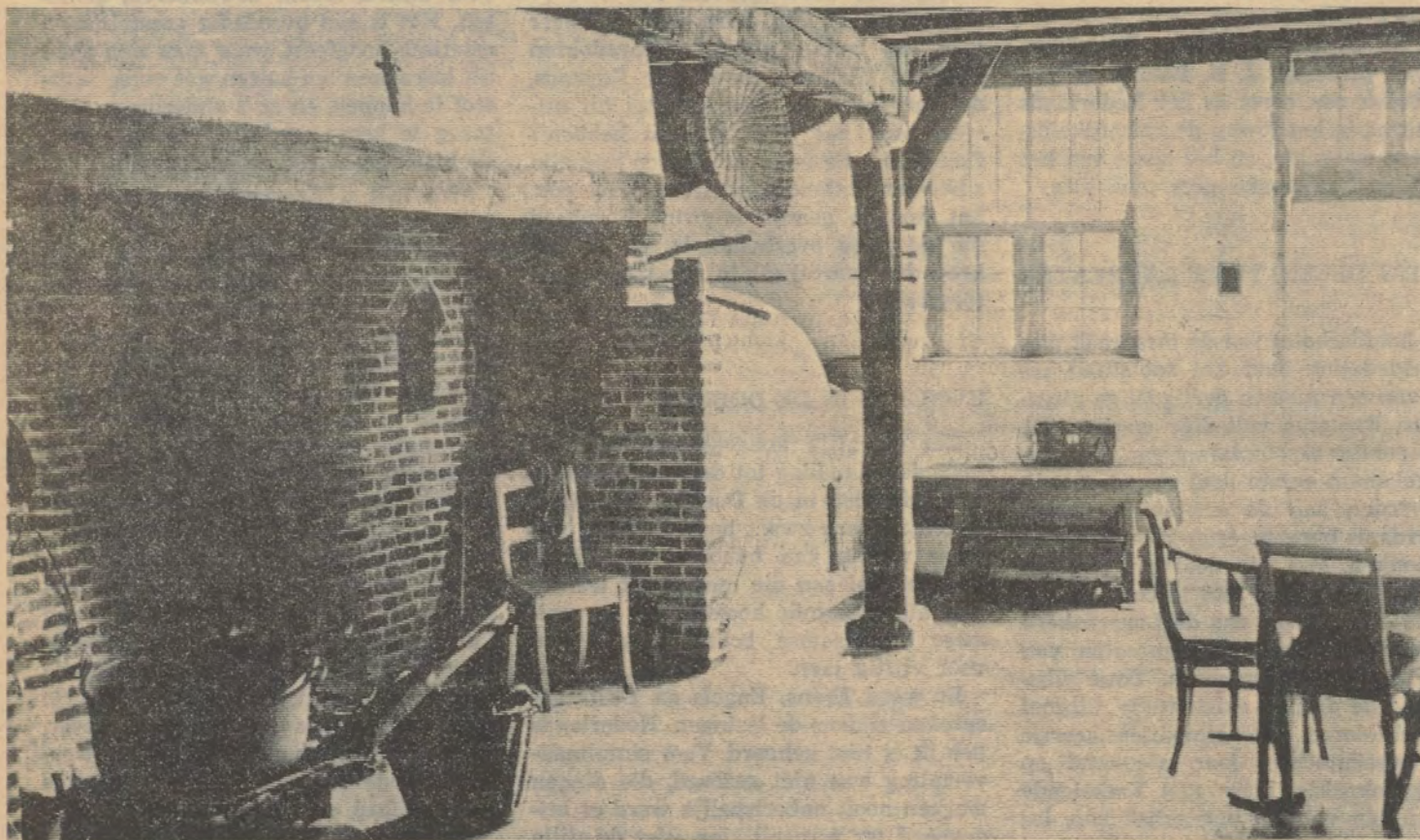
Ter gelegenheid van de viering van zijn 75ste verjaardag verscheen bij de uitgeverij Meyers te Melle een studie van 110 bladzijden over « Oudnederlandse Architectuur in Zuid-Afrika ».

De wordingsgeschiedenis van de huisbouwkuur in Zuid-Afrika was een braakliggend studieveld. De auteur ziet de nederlandse burgerlijke gevelarchitectuur als voorloper van de decoratieve schoonheid in de kaapse « plaaswoningen ». In zijn inleiding schrijft Renaat van der Linden verder: « Het nieuw boek: « Oudnederlandse architectuur in Zuid-Afrika » is een wonderre spiegel met kunsthistorische glans en gloed, het zoveelste getuigenis van onze wereldrijdom, niet alleen langs schilderijen en artisten, maar ook langs architectuur en sierkunst. Nederlanders en Vlamingen kennen en waarderen hun grootheid niet voldoende. Clemens Trefois tekent tans voor ons in woord en beeld oude en nieuwe waarden, onze stijlelementen in Zuid-Afrika ».

Door een nauwkeurige typologische analyse van de meest-kenmerkende stijlelementen zijn bepaalde eigenschappen van architectuurhistorische waarde aan het licht gebracht, die belangrijker zijn dan men ooit heeft durven vermoeden. De studie bevat, naast een reeds vermeld « ten geleide » en een kort voorwoord, een hoofdstuk over de aanleiding tot deze studie, een blik in de koloniale geschiedenis en een kritische beoordeling van de tezis J. Van der Meulen waarna de auteur de evolutie van « kapsteilhuse » en « hardbeeshuse » tot « plaaswoningen » nagaat en na een woordje kunstgeschiedenis de esthetische werking van de « plaasgevel » en de oud-kaapse-nederlandse gevelarchitectuur onderzoekt, benevens de architectuur der plaasgevels en het rokoko-element erin. De architecten Tibault en Anreith worden in twee aparte hoofdstukken behandeld, waarna de auteur in zijn slotbeschouwing konkludeert dat de oude « Plaaswoningen » duidelijk blijken geven van de nederlandse bouwtrant.

« Dat franse en duitse inwijkelingen op diverse manieren hun stempel gedrukt hebben op het leven van de Kaap moet nog historisch verantwoord worden. Via Holland kwamen de Hugenoten uit Frankrijk, waar de steden in de 17e eeuw nog haarden van Vlaamse kuur waren... » voegt de auteur eraan toe.

Een interessante studie, niet alleen voor folkloristen en bouwkundigen, maar voor al wie belang stelt in onze kuur in het algemeen (waarvan de architectuur een onvervangbaar deel is), en in haar uitstraling over de wereld.

SPAANSE PORTRETKUNST

Honderd en zeven spaanse personaliteiten, die geleefd hebben tussen de 14e en de 20ste eeuw in Spanje, kijken U aan (of aan U voorbij) in de tentoonstelling « Het spaans portret van de 14e tot de 19e eeuw ». Hierbij rijst al dadelijk de vraag waarom men een Dali of een Zuluoga tot de schilders van de 19e eeuw rekent.

We gaan niet beweren, dat men in deze zalen als in een lijkenhuis terecht komt al gaat deze opeenvolging van portretten vrij vlug vervelen. Want doorgaans gaat het bij de geportretteerden grotendeel om wat destijds als de fine-fleur van de spaanse aristocratie gold doch waarvan de meeste « exemplaren » zoveel zombies blijken te zijn, levende doden, hun leegheid verschuilend achter blanketsel en schitterende uniformen of gewaden. Slechts wanneer een heel grote meester zich van een portretopdracht kwijt wordt het oeiend, omdat ook al is hij beperkt door de gelijkenis, die van zijn werk wordt verwacht, hij er toch in slaagt door zijn penseelstreek het werk op een min of meer universeel peil te tillen, waarbij het voorgestelde personage minder dan het algemeen menselijk beeld dat wordt opgeroepen. Dat vinden we echter maar bij een Ribera, een

Velasquez, een El Greco, soms bij Murillo terug om dan via Zurbaran de sprong naar Goya te moeten maken, die er niet voor terugdeinsde bij voorbeeld de spaanse Bourbons in al hun lelijkheid te vereeuwigen.

Salvador Dali is met zijn middelmatig werk vertegenwoordigd. Ware hij niet de bekende surrealist men zou achteloos aan zijn hier tentoongestelde portretten voorbij gaan...

Dat belet niet dat men aan sommige werken toch de grote techniek en de fijne mensenkennis van de grootmeesters (die dan toch maar op de vingers van één hand zijn te tellen) kan meten. Terwijl men de bedenking kan maken, hoe lastig het portretteren moet geweest zijn in een tijd zonder fotografie. Want voor al die Grandes kva het er in de eerste plaats toch op aan, een gelijkend portret te kopen, en liefst een zo « gunstig mogelijk gelijkend portret ».

Waarom men ten slotte de eentonigheid niet heeft pogen te verbreken door het betrekken van enkele mobiele ensembles « de l'époque » bij deze portrettengalerij is een vraag, die wij niet alleen stellen. R. C.

Tot 11 januari 1970 in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel.

DAT MOET U... ... weten ...

Het Nederlands Toneel Gent presenteert in december op uitnodiging van Proka « Ach du kleine Wernerlein » van Tone Brulin in de regie van hemzelf. Speeldagen 5, 10, 15, 16, 17, 18 en 19 december telkens om 20.30 u. te Gent. Aldaar gaat op 29 november « Smalle weg naar het diepe noorden » van Edward Bond in première. Regie: Jo Gevers. Plaatsbespreking N.T.G. - K.N.S., St-Baafsplein 7, Gent, tel. 25.32.08.

Wim De Craene blijkt de jongste ontdekking in de kleinkunst te zijn. « Een Rimbaud-geintje en gezinde dichter die in het spoor van de Nederlanders Shaffy en Van Veen aan het vechten is om zijn eigen knappe vlaamse stem uit het troebadoer-valletje te helpen ». Zo karakteriseerde hem een joernalist, die Wim hoorde en zag zingen. De jonge Gentenaar oogstte zijn eerste bijval in het café-chantant « 't Cloppertjen » te Amsterdam met eigen liederliedjes, waarin sprookjes en liefdesdromen afwisselen met hekeldicht en wrange levenswaarheden. Nederland bezorgde hem zijn eerste tv-optreden, in Vlaanderen stond hij reeds naast Miel Cools, Miek en Roel, Kor van der Goten en anderen op de planken en trad hij op in B.R.T.-2. Zijn vlaams tv-debuut staat in het vooruitzicht.

Het repertorium van de K.V.S. Brussel vermeldt « Oidipoes » van Sofokles, « Alles voor de tuin » van Edward Albee, « Een meisje in de soep » van Terence Frisby (première), « Sassafras » van René de Obadia door het Groot-Limburgs Toneel uit Maastricht, « Boeing-boeing » en « Victor of the children » van de macht » van Roger Vitrac door de K.N.S.-Antwerpen. Inlichtingen en lokatie tel. 18.39.40.

... bekijken ...

Tentoonstellingen zijn er steeds te kust en te keur. We lichten voor U uit: deze van Jan Cox, internationaal bekend vlaams kunstschilder in het Paleis voor Schone Kunsten van 26 november tot 24 december; Mortier houdt een retrospectieve tentoonstelling in het zelfde gebouw van 26 november tot 24 december; de groep « Lumière » stelt ten toon in de Koninklijke Bibliotheek Albert I, Kunstberg te Brussel tot 24 december, waar tot de zelfde datum ook de tentoonstelling « Spiegel van de Bibliotheek in België » plaats heeft, een keuze van boeken, autografen en prenten uit de verzamelingen van de leden der vereniging van bibliofielen en ikonofielen (o.m. de « Imitatio Christie », « Discours de la Methode » van Descartes, « Les liaisons dangereuses », brieven van Karel V, Lodewijk XV, Metternich, Baudelaire enz.).

TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV

GEHOORD

&

GEZIEN

Begin deze week startte op ons aller vlaamse tv een opleidingskursus voor kleurtelevisie. Het zou natuurlijk een goedkoop mopje zijn nu te gaan beweren dat wij in ons land allang kleur-tv bezitten: de aanwerving gebeurt toch nog altijd grotendeels op basis van partijlidkaarten.

Van maandag af gaan realizers, programmators en noem maar op, 'n paar uur per week naar school om onder de leiding van directeur Dries Waterschoot de technische en andere problemen te onderzoeken die kleuruitzendingen met zich meebrengen. Vooral voor de mensen van de techniek wordt het een zware dobber: elke kleuruitzending stelt immers bijkomende moeilijkheden, niet in het minst voor wat betreft de beeldkompositie. In een showprogramma bijvoorbeeld kon men rustig tot nu toe een danseresje in biljartgroen over het podium laten huppelen naast een goochelaar in kanariegeel. Op het scherm was het toch allemaal hetzelfde zwart en wit, met eventueel wat disskreet grijs voor de afwisseling.

In de toekomst zal men naast de klassieke zorgen over de klank- en belichtingstechniek ook speciaal aan de gebruikte kleurcombinaties aandacht moeten besteden. Voor studio-opnamen, waar men steeds met hetzelfde kunstmatig licht kan rekenen, zal dit geen onoverkomelijk probleem zijn. Bij buitenopnamen zullen echter de moeilijkheden groter zijn.

Neem nu bijvoorbeeld een jeugdfeuilleton als « Fabian van Fallada » dat momenteel loopt. Het verhaal speelt in bossen om van te dromen en in historische kastelen.

De kostumes zijn uniformen uit het oostenrijks tijdperk en

kleurrijke gewaden voor adellijke dames. Iedereen die met filmtechniek een beetje vertrouwd is weet, dat bij buitenopnamen de zon een enorme rol speelt.

Wanneer men een bepaalde scène gefilmd heeft en om een of andere reden alles moet worden overgedaan, omdat de klank niet af is of de realizator niet tevreden of omdat een woordintonatie niet perfect is of gewoon omdat iemand een fout gemaakt heeft, kan men alles herbeginnen. Tenminste als de zon nog altijd even hard of zacht schijnt als bij de oorspronkelijke opname. Een onnozel wolkje is voldoende om een hele opnamedag in de war te sturen. Zo was het tenminste bij zwart-witopnamen.

Bij buitenopnamen in kleur zal de faktor zon nog een veel grotere rol spelen. In ons gezegend België is het aantal uren zonnelicht dat in aanmerking komt om een kleurenfilm te draaien niet zo bijster groot. Anderzijds bestaat er bij de B.R.T. een ongeschreven regel die zegt dat voor eigen produkties in de ontspanningssektor alle opnamen in het binnenland moeten geschieden.

De eenvoudigste oplossing zou natuurlijk zijn voor alle grote filmprodukties of voor opnamen van lange duur ergens naar een plaats te trekken, waar zonnelicht konstant verzekerd is. Dit is trouwens de reden waarom de laatste jaren zoveel westerns in Spanje of Italië worden gedraaid.

Het budget van de B.R.T. laat dit echter vooralsnog niet toe.

Men kan zich natuurlijk afvragen of het dan wel zoveel duurder komt een ploeg van bijvoorbeeld vijftig mensen voor een maand in Bokrijk te logeren of ergens in Sicilië. Alleen het transport komt duurder. En met de gunstige weersomstandigheden kan men meer uren per dag werken. Maar vooralsnog kan het niet in de B.R.T.

Men zal dus, van zodra de kleurtelevisie een feit wordt, met meer onkosten moeten rekening houden. Meer kleur kost meer geld.

Het kijkgeld drastisch verhogen is geen afdoende en alleszins geen simpatieke remedie.

Het zou me dan ook niets verwonderen moest het begin van kleur-tv in België samenvallen met reclame op het scherm.

VIDAX.

22u25 : BRUSSEL NED.
Kort geknipt (drie korte speelfilms).

19u30 : NEDERLAND 1
Noorwegen in natura (documentaire).

12u15 : BRUSSEL FRANS
Face à la presse.

20u45 : FRANKRIJK 1
Autopsie d'un meurtre (speelfilm van Otto Preminger).

21u45 : DUITSLAND 1
Gesichter Asiens (over de jonge Samoerai).

Maandag 1 december

21u35 : NEDERLAND 1
Indisch ABC (over de samenleving van Nederland, Indië en Indonesië).

21u10 : NEDERLAND 2
Gevraagd (spel met o.a. Godfried Bomans over Sinterklaas).

NOG NET OP TIJD ?

Nog voor het einde van dit jaar wil de vlaamse tv 'n Erasmusprogramma uitzenden. Het internationaal Erasmusjaar is over vijf weken definitief afgelopen en het komt er dus weer op aan niet te laat te komen. De bedoeling van het programma is op de eerste plaats de waarde van deze grote humanist aan te tonen voor onze tijd. Wij zullen dus gelukkig gespaard blijven van de zoveelste historische rekonstruktie.

STIELKENNIS

Dat het welslagen van een ontspanningsprogramma meer een kwestie is van goede ideeën dan van dure vedetten heeft realizator Juul Claes zondagavond nog eens bewezen met zijn « Muzikastelen ». Op geestige teksten van Paul Schrooten kregen wij 50 minuten (mens, wat ging dat vlug voorbij) plezierige situaties en spijtelijke liedjes. Juul Claes is ook de meneer die de uitzendingen « Nand in eigen land » realiseert. Juul Claes is een meneer die zijn stiel kent.

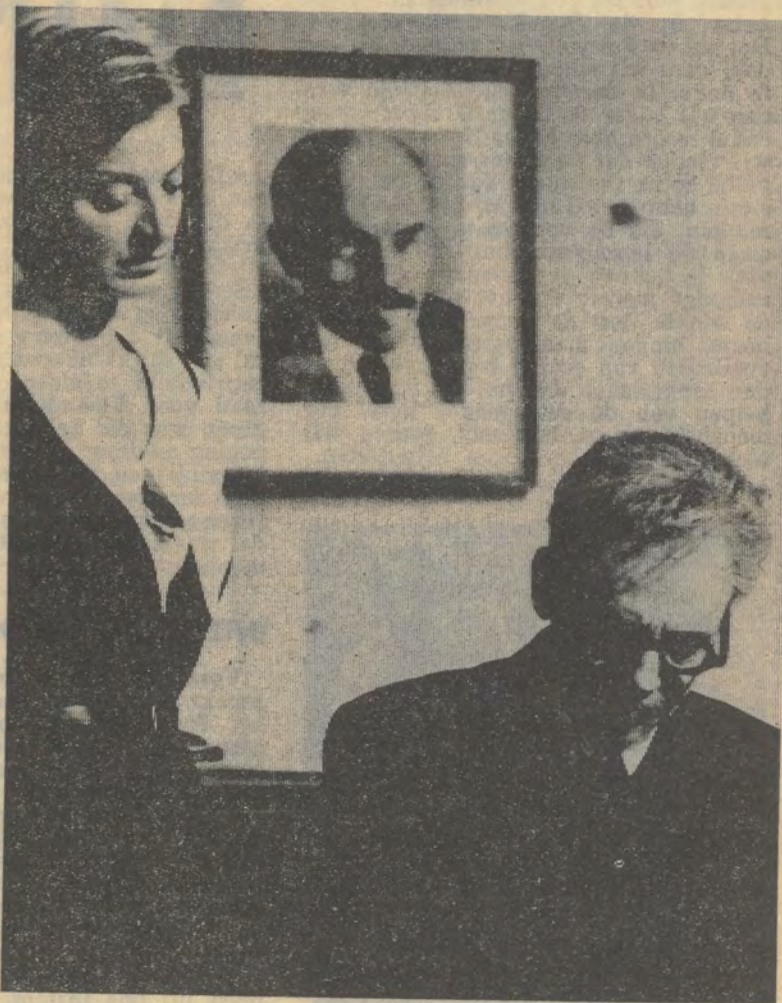
DRUGS

(red.) Dinsdagavond eindelijk eens vlaamse tv voor volwassenen gehad: de uitzending van Walter Geerts over drugs. Een behoorlijke sinteze van het hele probleem, met een afgewogen konfrontatie van de verschillende standpunten, maar tevens met een prijzenswaardige zin voor verantwoordelijkheid. Knap reportagewerk in het « milieu », met het interview van de jonge vrouw die in kennelijke staat was. Montage en sonorizatie mogen delen in de lof, die Geerts met dit programma ten volle verdient.

TV EN REKLAME

(t.v.o.) Enkele dagen geleden heeft het Instituut Emile Vanderfelde een forumdebat over reclame op het tv-scherm georganiseerd. Voor- en tegenstanders van tv-reclame herhaalden er hun argumenten, die sinds geruime tijd reeds door zowat iedereen gekend zijn.

Woordvoerder van de reclame-voorstanders was de heer Hasquin, commercieel directeur bij

« Dood in ballingschap » een tv-spel over de moordaanslag op Trotski dat u dinsdag 2 december om 20u. 35 op Brussel Ned. kunt zien.

het « Journal de Charleroi ». Dat hij in de dagbladwereld zit, was onder meer te merken aan de nadruk waarmee hij compensaties vroeg voor de publiciteit die eventueel door de tv van de kranten zou worden afgesnoept.

B.R.T.-joernalist Kris Borms verzette zich met klem van argumenten tegen de tv-reclame. En hij praatte even uit de biecht: « Wij mogen wel een programma maken over de ciclamaten, maar wij mogen niet vermelden, welke limonade-merken deze ciclamaten bevatten. Wij moeten dus nu reeds tekort schieten op het vlak van de informatie »...

Kris Borms heeft de vinger gelegd op een zeer weke plek: die van de rol der grote nieuwsmedia als voorlichters van de verbruiker.

Persoonlijk voelen wij niets voor tv-reclame, maar wij vrezen dat onze persoonlijke gevoelens terzake weinig zullen betekenen... Vroeg of laat zal zich waarschijnlijk in ons land de evolutie doorzetten, die het in onze buurlanden reeds heeft gehaald: de tv-reclame zal, zeer tot ons ongenoegen, er wel komen. Persoonlijk zullen we deze evolutie krachtig blijven bestrijden.

Degenen echter die nog andere dan commerciële waarden op het oog hebben en die desondanks geen tegenstanders zijn van tv-reclame, zouden moeten beseffen dat ze, om konsekwent met zichzelf te blijven - alvast zouden moeten eisen dat het tv-scherm toegankelijk weze voor de ruimst mogelijke voorlichting bijvoorbeeld door de verbruikersorganisaties. Een minimum zou zijn, dat deze organisaties beschikken over evenveel zendtijd als de eventuele adverteerders, dat hen alle financiële en andere faciliteiten verleend worden bij hun voorlichtingstaak en dat zij aan geen enkele taboe onderworpen zijn.

Of zullen wij moeten beleven dat firma's wel de kans krijgen om onder meer ook gevaarlijke en ongezonde produkten te adverteren, terwijl de verbruikersorganisaties zich verder moeten beperken - bij gebrek aan grote middelen - tot het publiceren van hun studies en bevindingen in vertrouwelijke maandbladen?

PRO DOMO

(red.) Goed punt voor Cas Goossens: zelden hoorde ik zoveel pertinente vragen stellen als door hem tijdens de laatste aflevering van de zaterdagmiddag-uitzending « Van bezetting tot bevrijding ».

De « vedette » van deze uitzending was ex-auditeur Calewaert, een - talentvolle - cinieker, die voor de kamera overtuigend naast de feiten weet te praten. Uit Calewaert's ontwijkende antwoorden kon men alvast begrijpen dat de big shot van het verzet zich (wilschijnlijk...) onthielden van verzetsdaden en zich voorbereiden op een machtsovername die het vakuum na de bevrijding zou kunnen vullen: de « revolutie » waarover Calewaert het had.

De gewezen auditeur hield een sleidooi pro domo en loochende daarbij evidenties, die tans door iedereen worden toegegeven. Van de repressie als anti-vlaamse strijdmaschine had hij nooit gehoord.

Zaterdag 29 november

22u : NEDERLAND 2
Koningen vertrekken (de verfilmde memoires van Lord Mountbatten).

Zondag 30 november

21u30 : BRUSSEL NED.
De bevroren grens (documentaire over de oorlog tussen Finland en de U.S.S.R.).

Dinsdag 2 december

20u35 : BRUSSEL NED.
Dood in ballingschap (tv-spel over de moord op Trotski).

21u10 : NEDERLAND 2
Graham Greene in de film (over de films die naar het werk van deze auteur gemaakt werden).

Woensdag 3 december

20u25 : BRUSSEL NED.
Real-Standard (voetbal).

21u05 : NEDERLAND 1
Vanina Vanini (speelfilm van Rossellini).

21u15 : NEDERLAND 2
Vrijdagmiddag twee uur (een-akter).

22u15 : FRANKRIJK 1
Le cercueil d'acier (film uit de « haute tension »-reeks).

21u : DUITSLAND 2

De ierse vrijheidsstrijd (documentaire).

Donderdag 4 december

20u30 : BRUSSEL FRANS
Viva Zapata (film van Elia Kazan).

vrijdag 5 december

21u10 : BRUSSEL NED.
De vier seizoenen van Pieter Breugel (tv-spel).

20u15 : DUITSLAND 2
De ierse vrijheidsstrijd (tweede deel).

21u45 : DUITSLAND 2
Reich, superreich, Texasreich (over de multimiljonairs in Amerika).

POL EN FRANS

Wij hebben met enige sportieve trots vastgesteld dat de naam van Pol van Himst, met foto en commentaar, voorkomt in de Standaard-encyclopedie. Dat zal de Pol wel plezier doen, en ons ook, want wij vinden de Polle een «toffe pee». In dezelfde encyclopedie vonden wij onder de letter H echter geen enkel woord over Frans Hemerijckx, en wij vinden dat de Frans eerder in dergelijk werk thuishoort dan de Pol. Tenslotte hebben wij niet zo heel veel Vlamingen, die de verdienste kunnen op-eisen de leprabestrijding op planetair vlak te hebben begonnen en geleid op zodanige manier dat het uitroeien van de ziekte tot de mogelijkheden behoort, binnen afzienbare tijd. Of het voetballen van de Pol hoger moet worden aangeslagen dan het uit de wereld helpen van de eeuwenoude gesel der mensheid, de melaatsheid, menen wij toch lichttegens te mogen betwijfelen.

Albert Van Damme won verleden zaterdag de veldrit te Asse-Terheide.

Steveniers, nog altijd één van de groten in het basket, tijdens Antwerpse-Standard.

BRACKE NOG VERDER

Zeër geachte lezer, het is maar om u te zeggen dat wij nog geen klein beetje bij de zaak zijn. Weken geleden reeds vestigden wij er de aandacht op dat men in plaats van astronauten ook wel eens koe-reurs zou kunnen meegeven naar de maan, om daar dank zij de geringe zwaartekracht, een reeks duizelingwekkende rekords te vestigen. En kijk, heel serieuze franse sportjoernalisten moeten er wat in gezien hebben, en zij hebben berekend hoe enkele aardse rekords er in de zee der stilte of der stormen zouden uitzien. Het wereldrekord — maanrekord dan waarschijnlijk — hoogspringen zou rond de acht meter liggen, en onze Ferdinand zou (deze irreëlis klinkt, onafhankelijk van onze wil, noodzakelijkerwijze een tikeltje ironisch) op de maan in één uurtje niet minder dan 320 km afleggen. Waar wacht Plaud op om samen met ons met klem te eisen dat de sport haar plaats zou krijgen in het NASA-programma?

OBJEKTIEF

Dat «Les Sports» door dik en dun de belangen van de franstalige sportbeoefenaars verdedigt, vinden wij maar normaal. Dat zij daarbij de objectiviteit uit het oog zou verliezen, vinden wij minder normaal. En of de krant objektief is, willen wij aan onze lezers vragen, door hun een paar uittreksels uit een artikel — in verband met het kongres der franstalige sportbeoefenaars in Luik — voor te leggen.

Wij sport

vlaams nationaal

«De waalse en brusselse sportlui vrezzen, en zullen niet langer dulden dat zij in dit land, zowel inzake subsidies als inzake op te richten sportinstellingen, stiefmoederlijk behandeld worden». «Sedert jaren zijn er in het belgische huishouden rijke (vlaamse!) en arme (waalse!) kinderen» en «Dit kongres zal een drukkingsgroep vormen, om gerechtigheid te eisen, terwijl de sportraad voor Vlaanderen een drukkingsgroep was die gelukkig faalde in haar poging om voor de hunnen een nog groter stuk van de koek te krijgen, door de federaties vol te proppen met «kreaturen» voor wie de sport slechts middel was». Einde citaat, en zonder commentaar.

INTERESSANTE LOONKWESTIE

Voor wie belang stelt in het sociale aspekt van de moderne sport, zit er in het door de voetbalbond voorgestelde nieuwe statuut van de speler een probleemje dat wel enige denk- en praatstof kan leveren, dat namelijk van de bepaling van het rechtvaardig loon. De bond stelt voor dat de speler per jaar minimum 25.000 fr vast loon, en 1000 fr per behaald punt moet verdienen. Door die twee verschillende minima vast te stellen, omzeilt de bond de moeilijke vraag: loon volgens verkochte arbeidstijd of loon volgens prestatie, en daar deed hij ons inziens goed aan. Moest men immers het vaste loon (verkoop van tijd) een te groot aandeel geven, dan zou dit de klub te zeer binden, vermits zij het ook zou moeten betalen aan

spelers die helemaal niet renderen. Anderzijds zouden te grote premies per punt — loon volgens prestatie — een groot riziko inhouden voor de werknemer. Inderdaad, geringe prestaties, en die zijn best mogelijk zonder dat de speler als individu daar wat kan aan verhelpen, zouden zijn loon te laag maken. Ons lijkt de gemengde oplossing de goede.

NIET SCHOON MEER

Wij zullen maar op voorhand zeggen dat de bokssport ons als vormende sport wel, maar als spektakelsport niet interesseert, om duidelijk te maken dat wij niet bepaald onpartijdig ingesteld naar Brussel trokken om Jan de Keers (maecker) aan het werk te zien tegen Jimmy (zeg maar Jim) Bell. De Jan had ons via de radio wijsgemaakt dat hij, zoals steeds, voor spektakel zou zorgen, maar wij vonden zijn spektakel maar zus en zo. Hij heeft daar namelijk zo'n ongenadige «toefeling» gekregen dat het niet schoon meer was. Hoewel wij doorgaans niet erg gevoelig zijn voor «effekten» in de spektakelsport, hadden wij effenaf medelijden met de Jan, of hij die boksmatch nu leverde om een botterham te verdienen, of gewoon om zich wat te amuseren want in ieder geval was het meer dan triestig. Wij hebben daarbij de indruk dat deze afstraffing wel eens het definitieve einde zou kunnen zijn van de bokscarrière van Jan de Keersmaecker, na zijn niet al te geslaagde come-back. Het zou misschien nog het beste zijn.

VOOR DE BUITENLANDERS

Door, ons populair gemeenteraadslid, had verleden donderdag zijn dag goed gekozen. Na de gemeenteraad, en vóór de gemeenteraadsverkiezingen, stapte hij, ge zoudt gezworen hebben toevallig, samen met de voetballers die van de training kwamen, het voetballokaal binnen. Wij moesten kort achtereens twee pinten drinken, en de vraag die hij verwachtte kwam vlug. «En hoe zit het met ons nieuw voetbalterrein, Door jong?»

De geheimen waren zopas op de gemeenteraad vrijgegeven. Door kon dus vertellen. Van de grond die de gemeente gekocht had. Van de werken die al gedaan waren. Van de tribune die er zou komen, en de kleedkamers, en de afsluiting, en dat allemaal voor onze goeie voetbalclub, want het huurkontraat was nog geen uur geleden getekend. Met moeite de prijs van een slijk moest de klub betalen, voor een terrein dat over de twee miljoen ging kosten. Voor de sport is niks te veel.

In hun pollen kletsen doen ze bij ons niet zo rap, maar er was toch goedkeurend gemompel in de gelagzaal. En dat ontging Door niet.

En naast dat schoon terrein, waar alleen de eerste ploeg zou spelen, kwam er nog een tweede veld, minder schoon vaneigens en niet gedraineerd, maar met een verlichting erop, waar de trainingen en de jeugdwedstrijden konden doorgaan.

Wij moesten op de koop toe nog een derde pint drinken.

«Dat is allemaal dikken truit». Iedereen verschoot nog zo geen klein beetje. Door keek eens goed wie dat gezegd had, en dan vroeg hij vriendelijk: «Wat is truit hé vriend?»

«Hewel, zei de René, want het was hij weer, dat gijlie zo maar een miljoen of twee drie in de pollen stopt van dat beetje voetbal hier».

Maar Door eksplikeerde hem hoe goed de sport wel is voor de jeugd, en hoe bevorderlijk voor de kommerce in de gemeente en wat een goede ontspanningsgelegenheid voor jong en oud en van veel vijven en zessen, maar René de ezel, bleef altijd maar zijn kop schudden.

«Ge zegt toch zojuist dat alles verhuurd is aan de klub, zei hij,

wat hebben ik en mijn kinderen er dan aan?»

Door begon nog eens opnieuw. Het groot veld met de tribune, dat is verhuurd aan de klub. Het tweede veld niet. Daar mag de klub wel komen trainen en daar mogen de jeugdploegen komen spelen, maar daar moogt gij en uw kinderen, en iedereen die wil, even goed komen spelen. Dat is, me dunkt, toch goed geregeld. Of niet?

Nu schelde het toch maar een haar of Door kreeg applaus. Maar omdat René zijn pint zo dwaas op de toog bonkte, dachten wij dat er nog wat moest komen. «Ha, dat is verdomme nog veel zotter, hikte hij. Het miljoenenveld voor de klub en het patattenland voor de kinderen van de gemeente. Allee, Door, tel eens met mij mee. Hoeveel gaat er naar de eerste ploeg? Twee miljoen? Goed. Hoeveel jongens van de gemeente spelen er in de eerste ploeg? Vijf hé? Hoeveel mensen van het dorp zitten er in het bestuur? Drie. Hoeveel kommercanten varen er wel bij de voetbal? Eén brouwer, maar die is van buiten de gemeente, en twee stammineebazen, voor wie het geen belang heeft op wiens veld de klub speelt. Dat maakt dat er juist geteld acht mensen van de gemeente voordeel hebben van de kadoo van twee miljoen die gij de klub doet. Vinde dat niet wat weinig?»

«Tatatatata, zei Door, gij telt scheef, kameraad. Gij vergeet de zes, zevenhonderd mensen die alle weken naar de voetbal komen kijken. Gij hadt er misschien niet aan gepeinsd dat wij, door dat terrein aan te leggen, honderden mensen hun plezierke gunnen, maar wij wel zulle, meneerke René».

«Zo, zei die, en hebde gijlie hier dan ook aan gepeisd, meneerke Door, dat het eigenlijk zottekens is met het geld van de mensen hier een terrein aan te leggen waarbij de «buitenlanders» het best varen en dan de koop toe van onze mensen nog geld vragen om op dat terrein te komen?»

«Jamaar, jamaar, hikkelde Door, dat is nu toch te flauw zeker.» En het duurde even voor hij een goed argument gevonden had. Maar hij vond het.

«Zeg, zei hij, gij zijt zeker zat?» Daarmee was René gevloerd. Want hij was zat.

De gentse keeper met de onuitsprekelijke naam (Brkljajic) had aan de Bruggelingen verleden zondag een dobber.

GEEN EDDY II

Verleden week meldden verschillende kranten dat er onderhandelingen aan de gang waren tussen Merckx en Willem II, met het oog op een mogelijke overgang van «den bels» naar de hollands sigarenfabriek, niet om er sigaren te maken of te «smoren», maar om er per velo reclame voor te maken. Ge ziet van hier wat een opschudding in het belgische sporthuishouden. Merckx weg uit Italië, kontrakt met Faema verbroken, fantastische «kweddelen» in het vooruitzicht tussen Merckx en van Looy, en dies meer. Later bleek er allemaal niets van te zijn. Ton Visser, sigaren-sportbestuurder, was alleen niet formeel genoeg geweest in zijn ontkenning van de mogelijkheid van dergelijke overgang. Ton, ook niet schuw van wat bijkomende publiciteit, zal daar wel zijn redentjes voor gehad hebben — doodgewoon wat lol misschien — maar een brusselse sportgazet was toch kwaad omdat hij onze brave mensen zo'n pad in de korf had gezet. Doet die gazet nooit of «zjamais».

KOK GEVRAAGD

Wilt gij geloven dat wij meer en meer gaan geloven dat onze dappere rode duivels volgend jaar in Mexiko wereldkampioen balkeken-trap gaan worden? Dat is niet zo maar een vaderlandslievend voorgevoelen, dat berust op feiten en waarnemingen. Zo onder meer op de beslising van het uitvoerend komitee van de voetbalbond om niets aan het toeval over te laten, en dus met onze spelers ook een inheemse kok mee te geven, gezien onze jongens lange tijd in Mexiko zullen verblijven om zich goed aan te passen aan de grote hoogte — hoewel men nog altijd niet weet waar ze precies zullen spelen — en daar toch niet heel de tijd moeten zitten kijken op voor en drank (dit laatste minder) die zij niet «meugen». Hierover ondervraagd gaf nonkel Georges als zijn mening te kennen, in de ongekuste taal die hem, late Menapiër, eigen is, dat die voetbaljongetjes veel... aan hun... hebben. Ondertussen is de «plosj» van kok dus te begeben.

Een fraai ballet tijdens Beerschot-Lierse verleden zaterdag.

Grote leus:
GLAZEN en MONTUREN.
Gratis voor vertelers.
Herstellingen in eigen werkhuis.
Walter ROLAND
— Gediplomeerd Optiker —
Kerkstraat, 58 — Antwerpen
[let a.u.b. op het huisnummer.]
Telefoon: 35.88.62
10 % korting op vertoon dezer.

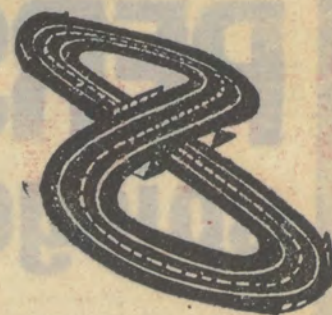
UW KIND IS BETER SPEELGOED WAARD !

Een onuitputtelijke voorraad merkspeelgoed en hobby, overzichtelijk aangeboden in onze ruime toonzaal met vrije toegang.

Honderden gezelschapsspelen voor jong en oud. Speelgoed in pluche poppen, poppenwagens, poppenkasten. Duizend modellen miniatuurauto's. Trapauto's, minifietsjes, voetbalspellen. Zorro- en ruimtepakken.

Modelbouw en autoracebanen van de beste merken. Tuinschommels, plonsbaden, sport en spel. Geen gelegenheidsverkoop maar standing, voorlichting en dienstbetoon. Vakkundige reparatiedienst.

CORTVRIENDT

**DIEPESTRAAT 29,
ANTWERPEN**
Tel. 32.44.30

HET KOLONIALISME IN VLAANDEREN

door de Witte Kaproenen

- Sintese van de ganse sociaal-ekonomische, politieke en kulturele problematiek van het huidige Vlaanderen.
- Uitstippeling van een strategie.
- Wim Jorissen, Paul Daels, Jan Olsen e.a. schreven een « ten geleide ».
- « Een boek dat ieder politiek geïnteresseerde vlaamsgezinde moet lezen, ook al zal hij hier en daar eens door mekaar geschud worden ». (W. Jorissen in « WIJ » van 7 juni 1969).

Verkrijgbaar bij de erkende boekhandels of door storting van 70 fr. op giron, 45.51.00, A. Wolfs, Van Loenoutstr. 33.

GEEN GRENDEL

Ondanks het verzet van de vlaamse kultuurverenigingen en drukingsgroepen trachten de regering en de « traditionele » partijen nog steeds ons de fatale grendels te doen slikken.

De C.V.P. noemde het zelfs een « overwinning ». Sedert Hertoginnedal kennen we echter voldoende dit soort overwinningen.

Wenst u ons standpunt te kennen ? Stort dan nog heden 13 fr. op gironummer 1476.97 van Volksunie vzw Brussel 1, met vermelding op de strook van de reden der betaling, of zendt ons 13 fr. in postzegels en u ontvangt per kerende post de brochure « **Geen Grendel** », uitgegeven door de Volksunie persdienst.

ETN JEURISSEN WEET ALLES VAN TEMPERATUREN

KOELTOGEN
KOELKAMERS
DIEPVRIEZERS

DIEPVRIESTUNNELS
KAMIONKOELING
WINKELINRICHTINGEN

a.o. VOOR SUPERMARKTEN, INDUSTRIE EN VOEDINGSNIJVERHEID

ETN JEURISSEN PVBA De Winterstraat 24

Borgerhout/Antwerpen Tel.: (03) 36.11.35-36.59.31

INDUSTRIEEL BUREAU VOOR EUROPA

gevestigd te Brussel
ZOEKT DRINGEND

- vlaamsgezinde, meertalige, ervaring directiesekretaresse
- vlaamsgezinde, meertalige, ervaren direktaktylo
- man op leeftijd en meisje (max. 18 j.) voor eenvoudig kantoorwerk. Bijzondere opleiding niet vereist.

KASTELEN BESTORMEN IN DUITSLAND ?

DAT KAN U TIJDENS EEN V.T.B.-HUWELIJSREIS IN EEN ROMANTISCHE BURCHT

U HOUDT NIET VAN EEN HEMLBED IN EEN OUD KASTEEL ? KIES DAN EEN ANDERE ORIGINALE REIS UIT DE BIEZONDERE BROCHURE V.T.B.-HUWELIJSREIZEN.

**ST.-JAKOBSMARKT 45
ANTWERPEN**
Tel. 03-31.09.95

HERMES SCHOL

Zuidlaan 54, Brussel
**Volledige
secretariaatcursussen**
STENO- en DACTYLOGRAFIE
in vier talen

— BOEKHOUDEN
— MODERNE TALEN
— HANDELSRESPONDENTIE
ENZ
— DAG- EN AVONDLESSEN

M. Lemonnierlaan 211, Brussel
Tel. (02) 11.00.33

**DE school waar Vlamingen
zich thuis voelen**

Aanbevolen Huizen

PAPYRUS

Boek- en Papierhandel
Zaakvoerder : Fons Labeau
de Ribaucourtsstraat 7
(nabij het Sint-Jansplein)
Sint-Jans-Molenbeek - Brussel 8
Telefoon : (02) 28.87.09

HOME

Eigentijdse wooninrichting
Rijschoolstraat 45 B
ST. TRUIDEN
Telefoon : (011) 741.96

Manège « **VOLMOLEN** »
Opoeteren (L)
Paardenpension Rijlessen
Wandelingen
Restaurant-Bar-Zwembad-
Camping.
TEL (011) 648.34

AL AL KEUKENS GLASAL

Fabrieken te Ramsdonck
tel. 015/714.47
Vochtbestand Vuurvast
Matige prijs
Voor West-Vlaanderen
DE MEYER Walter
Bruggestraat 136, Zwevezele
tel. 051/612.84

Aanbouw **KEUKENS**
Specialist : **H. DOX** p.v.b.a.
Carnotstraat 135, Antwerpen
tel. 35.17.14
Standaard en Maatwerk : Milmo
Zeyher Keukens — Elektrische
toestellen tegen groothandelsprijs

« PIET POT »

Antwerpen's gezelligste
Bierkelder
Grote Pieter Potstraat 4
(bij Suikerrui)
Open vanaf 8 uur 's avonds
Maandag en dinsdag gesloten

Bezoek « Gasthof DE VEERMAN »

Kaal 26, St.-Amands a.d. Schelde
Tel. (052) 332.75
Mosselen Paling
Uitbater Jan Brugmans

3-2-68

Tapijten CASPERS

Mechanische en Perzische
tapijten Vloerbekleding
Gentsestraat 6, AALST
Tel. (053) 291.89

Stalen verwarmingsketels
FROLING

Branders **PLATOL**
Warm water boilers **FROLING**.
Staalplaat radiatoren
DIA-THERM
Prijzen zonder verbinten.
Alleenverdelers voor Gent en
omliggende

K. VERSCHRAEGEN

Dr. Em. Maeyensstraat 36
St. Amandsberg

PERS spiegel

Nu Eyskens zijn lelijkschokkend karretje de brusselse helling wil opjagen, stijgt het aantal sceptici nog met enkele eenheden. Dit tot grote woede van medevoerman Van Eynde. De Volksunie, die van in de aanvang een stokje steekt in de wielen waarmee de verdachte verkavelingslading wordt binnengesmokkeld, heeft bij velen verder de boter gegeten, zelfs bij lieden die zich radikaal noemen. De ophefmakende uitschieters in het gewone parlementaire werk blijven draaien rond de rotboel Brussel.

VOLKSGAZET

Die van de Somersstraat krijgt vaepeurkens in volle winter. Het gaat volgens Van Eynde niet vooruit. «Als de grondwet zo niet veranderd geraakt, dan moet het sisteem om hem te veranderen maar veranderd worden», briest Jos. Er is een beter sisteem. Zorgen dat de B.S.P. terug aan de volstrekte meerderheidsdroom van eertijds geraakt. Met de hulp van de C.V.P.-jongens geraakt men dan wel aan de tweederden.

«Het zal er dan op aankomen, aan het groot publiek de vraag te stellen wie het de grootste verdienste toekent: de meerderheid die een ernstige poging doet om tot een oplossing te geraken, of de minderheid, inbegrepen een zg. «nationale» partij, die voortaan deze naam niet meer waardig zal zijn.

»Men zal dan aan het groot publiek ook de volgende vraag richten:

»Katholiek en socialist maken samen de meerderheid van het land uit. Stonden zij voor gewone wetgevende arbeid, zij zouden over voldoende stemmen beschikken om de gestelde problemen van de baan te helpen. Dat zij zulks niet kunnen en dat de nochtans in talloze opzichten verdeelde oppositie haar sabotage kan bedrijven, is alleen en uitsluitend toe te schrijven aan het feit dat in 1831, in omstandigheden, die compleet verschillen van de huidige, vroegere grondwetgevers eisten, dat voor elke wijziging aan de konstitutie een meerderheid van 2/3 der stemmen moet worden bijeengebracht. Bestaat er dan geen aanleiding om dit te veranderen en voor het land te gaan met nieuwe, doortastende wijzigingen aan zulke zeer stramme regels?»

DE STANDAARD

De «Libre» klaagt er over dat de «Standaard», die zo «modéré» was de laatste tijd heftig nee zegt aan de vertere annexatieplannen. Manu Ruys zegt zelfs wat voor echte Vlamingen hét argument is tegen die eeuwige brusselse pretentie. Brussel heeft la Belgique nodig om zich kunstmatig op te blazen. De Vlamingen moeten duidelijk zeggen wat wij én Brussel én de belgische staat kunnen missen in een verdere toekomst. Zeker een met grendels, waarvan Jan Verroken weer eens de onmogelijke verdediger is. De man die ook Hertoginnedal verdedigde.

«Er zijn Walen en zelfs Vlamingen om die pretentie te steunen...

»Men belooft nu: «Het zal de laatste keer zijn.» Maar wij hebben dat al zo dikwijls gehoord. Men zegt ook: «De grenzen van de nieuwe agglomeratie zullen slechts door een grondwettelijke meerderheid kunnen worden gewijzigd.» Maar hoe vaak werd de grondwet al niet overtreden. Zes jaar na de definitieve regeling van Hertoginnedal verzoekt men opnieuw om een «allerlaatste» aanhechting. Ons vertrouwen is verdwenen.

»Sedert kort is Brussel niet meer zo zeker, dat het de zetel van de Europese Gemeenschap zal blijven. Het loopt een nog erger gevaar: dat het, in geval van een nationale crisis, een waaie stad wordt in een Wallonië dat zonder Vlaanderen, en dus zonder België, wellicht tot een tweede Bretagne zou worden. Wij geloven niet dat men dat nastreeft. Brussel zou echter een vergissing begaan, mocht het denken dat vijf miljoen Vlamingen zich op leven en

dood verbonden voelen met de hoofdstad en geen heil zouden kunnen zien buiten de huidige staat.

»Komt daar nog de miserie met het grendelartikel 38bis bij. Nagenoeg alle Walen zeggen in privé: dat artikel is grotesk. Vice-premier André Cools grinnikt: hoe zouden de Vlamingen zo iets kunnen onderschrijven? Spaak vertrouwt zijn vrienden toe «dat Vlaanderen daarop nooit kan toegeven.» Zelfs Lucien Outers zegt misprijzend: dat artikel interesseert ons niet.

»Alleen P.S.C.-voorzitter Servais houdt eraan vast. Het staat in het regeringsprogramma, zegt hij tot de vlaamse C.V.P. die hard vrees dat Servais om zijn veertien waaie kamerleden een (zeer twijfelachtig) verkiezingsukses te bezorgen, een massagraf aan 't graven is voor de vijftig kamerleden van de vlaamse zusterpartij.

»Jan Verroken blijft, van zijn kant, beweren dat het artikel niet zo kwaad is, omdat het ook positief kan worden aangewend: om de beslissingsmacht verder op te delen naar de gewesten. Maar Jan vergeet dat de kampanje tegen de grendels zware echo's doet galmen in Vlaanderen.»

GAZET VAN ANTWERPEN

Ons gelijkgevend over de bezwaren die wij aanvoeren, twijfelt «Gazet van Antwerpen» over de juiste tactiek van de Volksunie. Wel naar de commissie over Brussel, meent dit blad.

»Na zich te hebben teruggetrokken uit de werkgroep Eyskens, omdat daar een meerderheid merkbaar werd voor grendelclauzules, weigert de Volksunie nu op voorhand het debat over Brussel. Het argument, dat de Vlamingen dit debat aangaan in weinig bemoedigende omstandigheden is volkomen juist, maar de konklusie die de V.U. daaruit trekt niet. Zij meent dat het beter is, zich direkt tot de kiezers te wenden om via een kampanje een tweede Hertoginnedal te beletten.

»Dat is een lofwaardig idee, tenminste voor een drukkingsgroep. Maar als de V.U. een volwaardige politieke partij wil zijn, dient zij de strijd te voeren in de politieke arena, en niet daarbuiten. Dan moet zij in de commissie Brussel haar gewicht in de schaal leggen en mag zij zich pas tot het land wenden, als het desondanks toch misloopt.»

PALLIETERKE

Het antwerpse weekblad blijft des te heftiger om te zeggen dat de Volksunie nooit naar de commissie Eyskens had mogen gaan.

«Iedereen gaat erover akkoord dat orkestmeester Gaston een kakophonie heeft geproduceerd met vele maten voor niets. Iedereen... behalve de aanwezige muzikanten. Zo gebeurt het dat de socialistische kranten, waarvan geweten is dat ze in stand worden gehouden niet ter informatie van hun lezers maar tot meerdere politieke glorie van de partijbonzen, ik zeg, zo gebeurt het dat alleen de socialistische kranten hoofdartikelen publiceren, geschreven door een auteur-deelnemer, om te bewijzen dat de werkgroep niet helemaal overbodig was. En ook de partijen erkennen officieel, op straf van zichzelf te beschuldigen, dat er toch iets positief te voorschijn kwam uit de hokuspokushoed van Gaston.

»Ha, had de Volksunie maar van meet af geweigerd aan de komedie mee te doen dan zou ze nu radikaal en met een gerust geweten het proces hebben kunnen maken van de mislukking van de kleurpartijen. Nu kan ze dat niet en moet ze naast de kleine individuele schade van het mankement van de dure wijnen van Maurits Naessens, nog de blijvende schade torsen van het eindeke serieuze wandeling met partijen die haar naar een compromitterend compromis wilden lokken.»

DIETSLAND-EUROPA

Dit radikaal-nationalistisch blad deelt in de «taktiekwestie» niet de mening van «enkele vrienden». Het onderschreef praktisch volkomen de houding van de Volksunie in deze kwestie van de commissie Eyskens.

«Dat de Volksunie mee aan de praat-tafel plaats genomen heeft, is een logische houding van de vlaams-nationale politieke partij. Weigeren deel te nemen aan de besprekingen, aan de werkgroep Eyskens, ware dom geweest. Ten hoogste had men zich dan in een hoekje laten drummen. Op zijn ergst had men het propagandistisch tegen de Volksunie kunnen uitspelen. Dit wilden we even beklemtonen, vooral aan het adres van enkele vrienden, die de deelneming van de Volksunie aan de besprekingen, veroordelen. Veroordelen o.i. omdat ze er onbegrijpend tegenover staan. Wij kunnen hun standpunt enigszins begrijpen, waar het ingegeven wordt door radikale, België wantrouwende, vlaams-nationale overwegingen. Onze vrienden dienen echter in te zien dat het in de gegeven omstandigheden de tactische plicht was van de Volksunie om aanwezig te zijn.

»Was. Nu vandaag de nutteloosheid, de zekelijkheid van het hele geval overduidelijk blijkt, is het ogenblik gekomen waarop de V.U.-vertegenwoordigers in de «werkgroep Eyskens» spektakulair, propagandistisch omkleed het gezelschap verlaten. Dan is ten eerste het bewijs geleverd dat de Volksunie bereid was tot een gesprek. En ten tweede ook het bewijs geleverd dat het gesprek op deze wijze onmogelijk is.»

RADIKAAL

De jongere partijjongens van de C.V.P. die op elk vlak radikaal willen doen, zijn bedroevend reaktionair als het gaat om de toekomst onder grendels van het vlaamse volk. Rond deze essentiële kwestie staan zij in het Segers-en-co-gelid.

Hun goedkoop grapje over de vlaamse opstand zouden we best kunnen beantwoorden met de verwijzing naar een recent verleden, waar de jonge juristen van de katholieke partij in 1918 en 1945 tot tweemaal toe de moordenaars-intoga zijn geweest tegen de Bormsen en andere rebellen die in opstand kwamen tegen het wangedrocht van 1830.

«Aan de andere kant staat de V.U. Indien deze partij werkelijk overtuigd ware dat het voorstel van artikel 38bis de Vlamingen van hun levensrecht zou beroven, zou ze het met kracht moeten steunen. Want dan ligt de weg wagenwijd open voor een vlaamse opstand in regel.

»Maar de V.U. neemt dit niet zo hoog op. Zij heeft al waarborgen aanvaard voor de ideologische minderheden. Zij gaat er ook van uit dat in een federale staat de nationale beslissingen moeten onderworpen worden aan de goedkeuring van een senaat die uit een gelijk aantal Vlamingen en Walen zou bestaan. M.a.w. de V.U. aanvaardt in dat geval een grendel van formaat. Maar, zegt zij, wij leven nog altijd in een unitaire staat en daar moeten de regels van de meerderheid worden toegepast.»

DE NIEUWE GIDS

Stelt Van Elslande in vedette om oude waarheden die deze nog maar eens verkondigd heeft in de Kamer. Zij vergeet echter te zeggen dat Renaat mede verantwoordelijk is voor de faciliteiten in de randgemeenten door zijn houding in Hertoginnedal. Dat hij toen de regering doen vallen had, of er met ere van onder getrokken zoals Merlot het eens deed.

«De h. Van Elslande heeft echter die stelling verdedigd tegen degenen die menen dat, wanneer de regering faalt in haar kommunautaire opdracht, zij van het toneel zou moeten verdwijnen. De h. Larock, woordvoerder van de B.S.P.-fractie, was het overigens met die stelling van de h. Van Elslande eens.

»Het zou geen zin hebben dat, omdat het parlement de moed niet weet op te brengen om een oplossing aan de kommunautaire problemen te geven, de regering er het bijltje zou moeten bij neerleggen.

»Maar wat de h. Van Elslande zei over het brussels probleem was raak. Hadden de brusselse magistraten sinds 1932 de taalwetten toegepast, dan zou ieder genoegzaam de twee talen kennen, opdat er in de randgemeenten van geen faciliteiten sprake zou zijn.

»Wat de zogenaamde vrijheid van de huisvader betreft, vond de C.V.P.-woordvoerder het fenomenaal dat bepaalde gemeentebesturen uit de agglomeratie die vrijheid opeisen, terwijl er op hun grondgebied geen enkele nederlandsstalige gemeenteschool bestaat.

»Die vrijheid, aldus de h. Van Elslande, wordt in die voorwaarden door de franstaligen slechts opgeëist om de kinderen van de Vlamingen te verfransen.»

WALTER LUYTEN.

HULDE AAN E. H. GANTOIS

Morgen zondag 30 november richt het Genootschap Zannekin te Gent 'n heel-nederlandse hulde aan wijlen e.h. Gantois in, de grote frans-vlaamse bezieler. Om 10 u. wordt in de kerk der paters dominikanen, Holstraat 41, een herdenkingsmis opgedragen waarna om 11.15 u. in de akademieraadsaal van de rijksuniversiteit, Voldersstraat 9, 'n akademische zitting plaats grijpt onder het voorzitterschap van dr. Schaap, uit Nederland. De herdenkingsrede wordt uitgesproken door de heer Jozef Van Overstraeten, algemeen voorzitter van de V.T.B.-V.A.B.

Dosfel- dokumenten

Het derde nummer van de Dosfeldokumenten is verschenen, en sluit direkt aan bij de politieke aktualiteit.

«HERVORMING VAN DE STAATSINSTELLINGEN»

Een herwerkte versie van de referaten op het gelijknamige colloquium te Mechelen in het najaar 1968.

INHOUD:

Het streven naar verrijnde en integrale democratie stelt als vanzelf het probleem van de staatsinstelling en de zeggenschap van de burger aan de orde.

Worden behandeld:

- Efficiency in het staatsbestuur (F. BAERT)
- Vrijheid en inspraak in het staatsbestuur (E. RASKIN)
- Nationalisme en staatsinstellingen in toekomstperspektief. (M. van HAE-GENDOREN).

Nog steeds beschikbaar:

1. UNIVERSITAIR ONDERWIJS:

Een verantwoorde en diepgaande studie van de instellingen voor hoger onderwijs en van de inrichting van studien aan deze instellingen.

2. RUIMTELIJKE ORDENING:

Drie eminente medewerkers aan een colloquium 1968 belichten respectievelijk de algemene begrippen, de problematiek van kernen en hun expansie, en het grondprijzenbeleid.

— Prijs per nummer: 50 fr.

— Abonnement op 12 nummers: 500 fr.

GIREER: op p.r. 224.43 Kredietbank BRUSSEL 1 voor rekening 83.555 van het Dosfelinstituut, Tribunestraat 14, BRUSSEL 1.

Groepen en maatschappijen allerhande !!! Speciaal voor U bedacht. IEDER DORTMUNDER THIER BRAU HOF

kan U op ieder ogenblik van de dag van het jaar middagen avondmalen aanbieden.

INTERESSANT

Avondmaal op vrijdag,
zaterdag of zondagavond
in een gezellige sfeer.

Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur een der beste Oberbayern orkesten.

Middag- en avondmaal in groep
gezellig, fijn, goed en goedkoop.

De grote specialiteiten zijn: Ochsenschwanzsuppe - Hongaarse goelaj - Eisbein mit Sauerkraut - Kip aan het spit - Krachtvleeschotel, beter dan in Duitsland.

Inlichtingen ter plaatse
THIER BRAU HOF
Leuven - Tel. (016) 46311
THIER BRAU HOF
Hulste - Tel. (056) 71536
THIER BRAU HOF
Antwerpen - Tel. (03) 312037
DE KLAROEN
Aalst - Tel. (053) 22853
THIER BRAU HOF
Nieuwbrugstr. 28, Brussel 1
Tel. (02) 18.74.89

bewegingswijzer

ANTWERPEN

Antwerpen Stad

KOLPORTAGE

De eerstvolgende kolportage grijpt plaats op zondag 21 dec. in de zuidelijke sektor van de stad.

SEKRETARIAAT

Verhuist naar Wetstraat 12, van 15 december a.s. af.

«WIJ IN ANTWERPEN»

Van de maand november af verscheen dit gloednieuwe propagandistische blad in 80.000 bussen van de ganse stad. Tot en met de verkiezingen in 1970 zal het regelmatig om de maand in alle bussen gestoken worden. Mocht u om de een of andere reden het blad niet ontvangen hebben, gelieve hiervan het sekretariaat te verwittigen.

Het verspreiden van dit blad is voor onze afdeling een grote financiële onderneming. Vindt u het opzet goed, help ons dan mede dit financieel vol te houden. Alle stortingen hiervoor bankrekening 2/0494 van Volksunie Antwerpen Stad bij de Euralbank te Antwerpen. (De postchechrek. van Euralbank is 1502).

LEDEN

De hernieuwingen voor 1970 worden in de loop der maand december aangeboden. Stuur onze werkers niet nodeloos terug. Ze offeren hun tijd hiervoor op. Wie wenst op voorhand te betalen kan dit doen op het sekretariaat of op postcheck Bergers 61.75.11 Antw. 1. Dit geldt natuurlijk enkel voor de leden uit Antwerpen Stad. De prijs voor het lidmaatschap is 60 fr. voor een hoofd lid en 25 fr. voor een bijlid.

ZITDAG SOCIAAL DIENST-BETOON SENATOR DR. H. BALLE

Maandag 1 december van 18u30 tot 19u30 bij hem aan huis, J. van Rijswijklaan 74 Antwerpen.

Berchem

D'NSFEEST

Privaat winterdansfeest, zaterdag 6 december om 21 u. in het ontmoetingscentrum «t Oud Kapelleke» Ferdinand Coosemansstraat 127, Berchem. Dansorkest Jacky Sands. Kaartenbestelling (40 fr) V.U. sekretariaat, Grote Steenweg 165 en bij de bestuursleden.

LEDENVERNIEUWING

Wij doen een dringende oproep tot onze hoofdleden om voor 1970, familieleden boven de 17 jaar te laten inschrijven als lid tegen 25 fr.

KIESFONDS 1970

Bezorg ons de middelen voor de verkiezingsstrijd in 1970. Uw bijdrage op p.r. 17.11 Kredietbank-Berchem, rekening 4185 V.U.-Berchem.

Borgerhout

BEL-CANTO-AVOND

Op 3 december richt het Davidsfonds Borgerhout, in de Jongensschool van het Te Boelaerpark een Bel-canto avond in met de kunstgroep Lerico.

ONDERWIJS EN JEUGDPROBLEMEN!

Op onze maandelijkse ledenvergadering sprak volksvertegenwoordiger Luk Van Steenkiste over «De Nationale opvoeding in ons land». Voor eerst stipte spreker enkele negatieve kanten van de zaak aan, n.l. dat de begroting van nationale opvoeding voor een bedrag van 15 miljard op 't

einde van de besprekingen over de begrotingen besproken wordt en dat ze er dan nog 's nachts doorgejaagd wordt, met beperking van spreekbeurten; dat er nu wel 2 ministers zijn doch slechts één ministerie, zonder totale splitsing, dat men bij het vestigen van onderwijsinstellingen zich slechts afvraagt of het wel rendeert, zoals b.v. de Hogeschool te Kortrijk, die nu Wijsbegeerte en Letteren kreeg zonder de vraag of dat wel verantwoord is en het ook zo is voor andere instellingen.

De V.U.-houding heeft als basis: de gelijkwaardigheid van alle kinderen, de persoonlijke verantwoordelijkheid, inspraak komen alle betrokkenen en dienstbaarheid van de instelling aan de mens, d.i. het kind. De contestatie van de jeugd moet betrokken worden in de opvoeding van de jeugd. Derhalve mogen wij niets bepaald vastleggen voor de toekomst. Tegen het dubbel aantal leerlingen in Vlaanderen krijgt Wallonië evenveel uitrustingskosten!

De staatsburgerlijke opvoeding moet door de school uitstralen en men moet er de nodige burgerzin opdoen om aan de politiek — zij het niet rechtstreeks — te kunnen deelnemen. Het bewijs hiervan is de verschuiving van de naamstemen der gemeenteraadsverkiezingen tegenover die van het parlement.

ABONNEMENTEN- EN LEDENSLAG

Maak onverwijld nuttige adressen over aan het sekretariaat: de heer Juul Dillen, Lode Van Berckenlaan 184 Borgerhout.

Edegem

HUWELIJK

Vrijdag 7 november trad Magda Op 't Eynde van Edegem in het huwelijksbootje met Georges Pannemans uit Waterschei (Limburg). Hartelijke gelukwensen.

OPEN DEUR

Donderdag 18 december in «De Basiliek», Hovestraat 69 Maurits Coppieters met een «Opendeur-avond» over de vernieuwing van het nationaal schoolpakt.

PUBLICITEIT

Handelaars die wensen te adverteren in ons kontaktblad van Edegem, wenden zich tot Wilfried Lauwers, ten Bogaerdeplein 4, tel. 49.46.26

KONTAKTBLAD

De kopij voor het Kerst- en Nieuwjaarsnummer van het «Kontaktblad» wordt ingewacht vóór 15 december.

Geel

BAL

Vrijdag 5 december a.s. 2de St Nikolaasbal van de V.U.-Geel in de zaal van het Wijnhuis, Statiestraat. Orkest «De Climbers». Inkom 40 fr.

Koningshooikt

VOLKSBAL

Vlaamse Kring Koningshooikt op zaterdag 6 december 1969 om 20u30 in de parochie-zaal.

Merksem

GELUKWENSEN

Onze jonge vriend en medelid, Ronny De Wachter, treedt heden zaterdag 29 november in het huwelijk met mej. Janni Van de Vondel. Inzegening te 10u30 in de Heilig Sakrament-

kerk, Laarsebaan, Merksem. Onze oprechte gelukwensen.

SINTERKLAAS

Met de Sinterklaasdagen zal de op pensioen gestelde heilige man toch zijn ronde maken om de Volksunie kinderen te Merksem te bezoeken. Bezoek aanvragen op het sekretariaat.

TIJL

Op 12 december a.s. heropent het Vlaams Huis Tijn, Bredabaan 298 en zullen onze jonge leden Monique en Theo De Wilde achter de schenkbank staan.

SPAARPOTTEN

Ieder van onze leden en simpatizanten zou toch een spaarpotje in huis moeten hebben, geplaatst op een goed zichtbare plaats. Iedere dag een kleinigheid er in en met de komende feestdagen onze bezoekers en familieleden aan te zetten er wat in te stoppen: zo krijgen wij tegen de komende gemeenterverkiezingen heel wat bij mekaar voor ons kiesfonds. Spaarpotjes te verkrijgen op het sekretariaat en bij ons bestuurslid Frans Geens, Maantjessteenweg 54.

Mortsel

VL. - GEPENSIONEERDEN

Het Vlaams - Verbond - voor - Gepensioneerden (Antwerpen) dankt de V.U.-afdeling Mortsel voor de financiële bijdrage.

KERSTMIS 1969

Hoe weinig wij ook bezitten, graag brachten wij een klein «gelukstraaltje» bij enkele onfortuinlijke ouderlingen en zieken bij gelegenheid van het komende Kerstfeest. Gevallen onmiddellijk melden aan Wim Claessens, Liersesteenweg, 197 Mortsel (tel. 55.39.09).

Financiële steun of versnaperingen, rookgerief, eetwaren, enz. wordt dankbaar aanvaard. Eventuele steun op p.c.r. 1151.12, Volksunie (vzw) Liersesteenweg 197, Mortsel.

Stabroek

NIEUW ADRES

Sekretariaat vanaf 15 nov.: Laageind 38.

1e VLAAMS NATIONAAL BAL

Zaal Valentina, Dorpstraat te Stabroek op zaterdag 29 november. Orkest «The Raindrops» Inkom: 20 fr.

Turnhout (Arr.)

MOTIE

De arrondissementale raad Turnhout van de Volksunie in vergadering te Geel, heeft kennis genomen van de voorlopige besluiten van de studiegroep N.V. Sorca in verband met de treinverbinding Turnhout-Antwerpen. Hij wijst op de zonderlinge houding van de minister die op een vergadering te Herentals op 3 mei l. stelling nam tegen deze treinverbinding, ondanks de 3 miljoen kostende studie-opdracht door hem zelf gegeven, waarvan hij de besluiten nog niet kon kennen; zodat zijn vooringenomenheid duidelijk blijkt.

De V.U.-Turnhout stelt vast dat het verslag Sorca opteert voor een internationale lijn Antwerpen - Turnhout - Eindhoven - Roergebied, zoals door de Volksunie reeds geruime tijd geest, doch uiteraard slechts mogelijk op al te lange termijn ze eist op de kortst mogelijke termijn het herleggen van 't reizigersverkeer op de lijn Herentals-Turnhout, met modern materiaal, verantwoorde uurrooster en aangepaste autobusverbindingen.

De raad eist bovendien op langere termijn, doch mits een onverwijld planning, eventueel langs het E3-traject, de aanleg van de rechtstreekse internationale lijn Antwerpen - Turnhout - Roergebied.

Wijnegem

SKIFFLE-AVOND

«De Pickettrommelfloppband» treedt op zaterdag 29 november te 20 uur in het Vleminckhof. Toegang 25 fr.

VERGADERING

Maandelijkske bestuursvergadering donderdag 4 december om 20 uur, gevolgd door de vergadering voor kandidaat-gemeenteraadsleden, om 20u30 in het Vleminckhof.

Wilrijk

VERJONGING

Dezer dagen werd overgegaan tot een verjonging van de effectieven en een herverdeling van de bestuursfuncties. Voorzitter wordt Pol Van der Gucht, J. Moretuslei 362 en sekretaris Walter Decoene, Frans De Cortlaan 56. Propaganda: Michel Jorens, organisatie: Juul Cautreels. Hugo Verhelst blijft penningmeester. Verdere leden van het bestuur: Arie Van der Linden, André De Beul, Willy Vandenbroucke, Erik Veeckmans, Wim Neels, Piet Jacobs en Gaston Krols.

Een oprecht woord van dank aan uittredend voorzitter Arie Van der Linden. Wij hopen dat hij het in zijn beroepsleven eerlang een beetje rustiger zal krijgen en zijn ervan overtuigd dat hij moreel achter onze werking staat.

AANDACHT!

Sporadisch worden we er aan herinnerd, dat wij volgend jaar (of misschien zelfs eerder!) opnieuw een bolletje mogen gaan zwartmaken. Verkiezingen kosten (de partijen) niet alleen verschrikkelijk veel geld, maar er moet ook tijdig aan lijstvorming worden gedacht. Leden en simpatizanten, die voor dit laatste interesse mochten hebben — en die zijn er zeker! — kunnen terzake schriftelijk of mondeling contact opnemen met fractieleider André De Beul, Cederlaan 18 Wilrijk, tel. 27.15.44.

BRABANT

Anderlecht

«VLAAMSE BELANGEN»

Ter voorbereiding van de komende gemeenteraadsverkiezingen, geeft de plaatselijke afdeling een maandblad uit onder de naam: «Vlaamse Belangen». In deze gemeente van de heer Simonet, is een degelijke voorbereide kiescampagne van het allergrootste belang. Een jaarabb. kost slechts 100 F. Dit is te storten op bankrekening nr. 11.781 bij Kredietbank Scheut, op naam van «Vlaamse belangen» (p.c.r. 3612 van Kredietbank, Ninooftsesteenweg, Brussel 8).

Dilbeek

PROFICIAT

Het gezin van de afdelingsvoorzitter groeide aan met een zoontje. Hartelijke gelukwensen.

Londerzeel

DANK U

Door familiale redenen was de afdelingssekretaris verplicht om ontslag te nemen. Het arr. bestuur dankt de heer Remi Lamberts hartelijk voor de door hem bewezen diensten. De heer Frans Keymolen neemt zijn functie over.

Halle

GROOT SUKSES

Onze mossel- en frietkermis kende een massale opkomst. Wij danken iedereen die zich hiervoor gedurende verscheidene dagen inspande.

zoekertjes

«WIJ» zoekt MACHINEZETTER (linotypist), geen ploegwerk. Zich wenden: DRUKKERIJ «ROTATYP», Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7 (Anderlecht), dagelijks tussen 8.30 u. en 17 u. T 136

Wordt gev. voor Brussel 2 nederlandsstalige sekretaressen met perfecte kennis Frans - Engels strekt tot aanbeveling. Ook 2 monteurs elektromekanikers. Inl. A. Geens, tel.: 09-702.268 of 02-174.145. T 155

Reuze bijverdiensten door verkoop bij familie, vrienden, relaties en burelen. Iedereen komt in aanmerking. Schrijf naar: postbus 330 Antwerpen - 1. T 154

Jonge Italiaan (kent ook Engels en Frans) en jonge Amerikaan, beiden met kennis van kantoorwerk, voor een of twee jaar ingeschakeld in semi-professionele vlaamse taalgroep zoeken passende partime job te Antwerpen, Mechelen of Brussel. Schrijven of telefoneren naar senator Jorissen, Astridlaan 80 Mechelen. Tel 015-19994. T 156

Pas afgestudeerde licentiaat in lichamelijke opvoeding en kinetapie, sociaal geval, zoekt dringend passende betrekking. Opbellen senator Jorissen, 015-19994. T 157

Invalide na zwaar verkeersongeval vraagt tijdwerk thuis. Opbellen of schr. senator Jorissen 015-19994. T 158

Gevraagd: te Mechelen arbeider voor dierenverzorging, moet kunnen autorijden. Schrijven of opbellen: Senator Jorissen, Astridlaan 80, te Mechelen. (Tel. 015-19994) T 159

Jonge dame, gediplomeerd middelbaar onderwijs, techniek, talen en steno-daktylo zoekt passende betrekking, liefst in bank- of verzekeringswezen. Kontakt opnemen met M. van Haegendoren, Guido Gezellelaan 63 Heverlee (telefoon: 016-245.45). T 163

Student 3e dokt. rechten, lic. criminologie, zoekt passende bijbetrekking, liefst omgeving Antwerpen. T 164

I. van Overstraeten

Hoofdredakteur

Alle briefwisseling voor redaktie naar Rotatyp, Sylvain Dupuislaan 110 Brussel 7 Tel 23 11 98

Beheer

Voldersstraat 71 Brussel 1 Tel. (02)125.160

Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres

Jaarabonnement 300 fr.

Halfjaarlijks 170 fr.

Driemaandelijks 95 fr.

Abonnement buitenland 480 fr.

Steunabonnement 820 fr.

(minimum)

Losse nummers 8 fr.

Alle stortingen voor het blad op postrekening 1711.39.

«Wij» Vlaams-nationaal weekblad.

Verantw. uitgever Mr. F. Van der Elst Beizegemstraat 20.

Brussel 12

Voor een VEILIGE GELDBELEGGING

Voor een GOEDE BOUWGROND

Voor aankoop en verkoop van ONROERENDE GOEDEREN

VIA «GROEP DE BOND»

Coremansstraat 22. Berchem/Antwerpen

Telefoon: 03/30.18.85

Brussel (Arr.)**ARR. RAAD**

De volgende arr. raad heeft plaats op zaterdag 29 november e.k. te 14u30 in Waltra, Arduinkaai te Brussel.

ARR. BESTUURSVERGADE- RINGEN

Hebben telkens de 2de en 4de donderdag van elke maand plaats op het arr. sekretariaat. Afdelingen kunnen in verband met de gemeenteraadsverkiezingen hiervan gebruik maken, om hun problemen op tafel te brengen. Gelieve daarvoor een week voordien de arr. sekretaris te verwittigen.

BERICHTEN «WIJ»

Om berichten en mededelingen in de rubriek Bewegings-WIJzer te laten verschijnen, dient dit in dubbel exemplaar rechtstreeks naar de arrondissementssekreteraris te worden gezonden, vóór de zaterdag van de week voorafgaand aan het verschijnen. Adres : Frans Adang, Ruisbroeksestweg, 109 te St Pieters-Leeuw.

SOCIAAL DIENSTBETOON

Sociaal Dienstbetoon op het arr. sekretariaat, Dupontstraat 27 te Schaarbeek. Tel. : 17.92.18. Elke werkdag van de week van 18u30 tot 21u30.

Zitdagen van onze mandatarissen op het arr. sekretariaat : 1ste dinsdag van de maand van 20 tot 21 uur, Vik Anciaux; 2de woensdag der maand van 18 tot 19 uur : Lode Claes; 3de woensdag van 18 tot 19 uur : Eugene De Facq; 4de woensdag van 19 tot 20 uur : Theo Pauwels.

ABONNEMENTENSLAG

Het arrondissement Brussel nog altijd vooraan in de klasering. Dit kan en moet ook zo blijven. Maar daarom moet iedereen de begonnen inspanning voortzetten.

BIJZONDERE ARRONDISSE- MENTSRAAD

Het arr. bestuur heeft beslist om op zaterdag 20 december e.k. om 14u30 een bijzondere arr. raad te houden waarop de hele kwestie van de gemeenteraadsverkiezingen zal behandeld worden. Eveneens zullen wij hier onze principiële houding vastleggen in verband met mogelijke vlaamse eenheidslijsten voor de brusselse agglomeratie en de randgemeenten rond Brussel.

GEMEENTERAADS- VERKIEZINGEN

Op het arr. sekretariaat zijn twee brochures te bekomen, uitgegeven door het Vlaams-Nationaal Studiecentrum voor Provincie en Gemeentemantarissen. Deze handelen over : « Handleiding voor de Gemeentewet » en « Techniek van de Gemeentekieswet ». Onmisbaar voor iedere persoon of afdeling die wenst deel te nemen aan de gemeenteraadsverkiezingen, 25 fr per deel. U kunt de nodige som storten, vermeerderd met 6 fr verzendingskosten op PCR 8654.50 van de Volksunie Brussel te Brussel.

Steenokkerzeel**HEERSTBAL**

Afdelingsheerfball heeft plaats op zaterdag 6 december in de zaal « De Molekens » Wambeekstraat 27 te Steenokkerzeel. Orkest : « The Scarfs ». Toegang : 25 fr.

OOST-VLAANDEREN**Aalst****2de GROTE NACHT VAN DE VOLKSUNIE**

Zaterdag 13 december te 20u30. Attracties - Verrassingen. Animatie : Koen Van Meenen. Zaal « De Klaren », Kareelstraat, Aalst (afrit autostrade). Een speciale verrassing voor de 200 eerste aanwezigen.

Eurst**NACHTBAL**

Zaterdag 29-11-1969 om 21u30 ons vierde Nachtbal in de zaal Perfa, Stationsplein 6, Eurst. Orkest : De Medium Band. Toegang 50 fr.

Dendermonde (Arr.)**3DE FLANDRIA BAL**

Heden zaterdag 29 nov. te 21u organisatie : afd. Wetteren-

Dendermonde. Zaal « Ikaros », Stationstraat 61, Oudegem. Inkom : 40 fr.

SOCIAAL DIENSTBETOON

Elke woensdag van 20 tot 22 uur, elke zaterdag van 13 tot 15 uur, elke donderdag van 20 tot 22 uur (voorbehouden aan leden ziekenfonds « Flandria » op het gewestelijk sekretariaat : Stuijstraet 7, Appels, tel. 052/24776.

SOCIAAL DIENSTBETOON

Het sekretariaat v/h « Oost Vlaams centrum voor dienstbetoon » — Arr. Dendermonde, in samenwerking met volksvertegenwoordiger Dr. De Commer, of zijn afgevaardigde de h. Borrey, en de heren De Pus O. De Kegel Th., provincieraadsleden zullen in de maand december '69 zitdag houden in volgende gemeenten.

De plaatselijke sociale medewerkers worden vriendelijk verzocht aanwezig te zijn.

Zat. 6 december : Laarne : herberg « St Hubertus », Dorp 6, van 9 tot 9u30; Wetteren : « Vlaams huis - De Reuzen » Markt, van 9u45 tot 10u15; Maseken : herberg « St Martinus » Dorp 7, van 10u30 tot 11u; Schellebelle : herberg « De Valk » Dorp van 11u15 tot 11u45.

Dins. 9 december : Wichelen : herberg « De Palmenae » Margote, van 19u15 tot 19u45; Schoonaarde : « t Palingshuis » Brugstraat, van 20 tot 20u30.

Zat. 13 december : Overmere : bij de h. De Palmenae, Burg, Lausneystreet, van 9u15 tot 9u45; Zele : « Vlaams huis », Kloosterstraat, van 10 tot 10u30; Waasmunster : bij de h. Ysewijn, Waranda 10, van 10u45 tot 11u15.

Vrijd. 19 december : Baasrode : bij de h. De Smet, L. Heirbaan 14, van 19u15 tot 19u45.

Zat. 20 december : Wieze : herberg « De Afspanning » Kapellestraat, van 9u15 tot 9u45; Denderbelle : bij de h. Van Der Pooten R., Visstraat, van 10 tot 10u30; Lebbeke : « t Palingshuis », Grote plaats, van 10u45 tot 11u45.

Deinze-Petegem-**Astene****FAMILIEBERICHT**

In het gezin van ons bestuurslid Sylvain Leroy is een derde kind geboren. Hartelijke gelukwensen!

Ertvelde**SINTERKLAASFEEST**

Op zaterdag 29 november om 14 u gratis Sinterklaasfeest voor alle kinderen van de Volksunieleden (andere kinderen zijn ook welkom).

Geraardsbergen**BAL****VRIENDENMAAL**

De V.U.-afdeling en « Gudrun » richten samen op sinterklaasdag (6 dec.) in « De Reep » een vriendenmaal in. Inschrijven tegen 125 fr.

Heusden**SENATOR FRANS BAERT KOMT!**

Donderdag 18 december spreekt senator Frans Baert te Heusden over de beruchte grendels. Provincieraadslid Oswald Van Ooteghem zal de spreker inleiden.

ABONNEMENTENSLAG DEFINITIEF GESTART!

V.U.-Heusden vraagt dringend aan alle leden en lezers van « WIJ » ons adressen te bezorgen met mogelijke kandidaat-abonnenten op het weekblad. Wij hebben reeds 50 % van de streefnorm bereikt!

GEMEENTERAADS- VERKIEZINGEN

V.U.-leden, die belang stellen in gemeentepolitiek en bijzonder voor 'n vlaams gemeentebestuur, kunnen met ons contact opnemen : Koen Van Meenen, Nederbroekstr. 1 Heusden (tel. 52.73.88).

Merelbeke**GRIFFOEN**

De Griffioen onze wakkere trekkersgroep gaat er morgen zondag 30 nov. weer op los naar de ons ontstolen streek

van D'Hoppe, Vloesberg en Muziekberg tussen Etikhove, Louise-Marie en Ronse. Vertrek per auto aan de kino « Vier wegen » stipt om 13 uur.

WARD HERMANS EN LIEVE COOLS

Zijn te gast op vrijdag 5 december 1969 om 20 u. in het « Wijnhuis » Hundelgemsesteenweg.

Melsele-Waas**VIJF MELSELE DEFINITIEF GESTART!**

In overeenstemming met het arrondissementeel Vujo-komitee en met de plaatselijke V.U.-afdeling werd in onze gemeente een zelfstandige Vujo-kern opgericht.

Voorlopig verkozen bestuur : voorzitter : Jef Vercauteren; ondervoorzitter : Maurits Adriaenssens; sekretaresses : Annemie Van den Eeckhout; penningmeester : Ludo Claesens; propaganda : Fernand Biermans; organisatie : Herman Van den Eeckhout en Richard Suy; public relations : Dirk Willems.

Sekretariaatsadres : Yzerstraat 6 te Melsele. Volgende bijeenkomst : zondag 14 december e.k. te 20 u. in « Reynaart » Grote Baan 233.

KLAASKENSBAL

Zaterdag 6 december 1969 om 20 u. in zaal « Astrid », Grote Baan, bij mevr. Willy Cools. Orkest : « De Romeo's ». Inkom : 40 fr.

Ronse**BESTUURSVERGADERING**

Maandelijkse bestuursvergadering woensdag 3 december, ge- woon lokaal.

Wieze**EERSTE BOEKENBEURS**

In zaal Madelon, Schroverstraat, Wieze gaat op zaterdag 6 december van 17 tot 22 uur en op zondag 7 december van 10 tot 12 en van 14 tot 21 uur de eerste boekenbeurs door ingericht door de afdeling.

Wortegem-Petegem**AFDELINGSFEESTAVOND**

Zaterdag 13 december om 20 u., zaal St Arnoldus (bij Balcaen) Dorp Wortegem. Avondmaal (75 fr.) gastspreker : sector Frans Baert. Muzikale op- luistering. Inschrijven bij de voorzitter Jan Van Cauwen- berge, Dorp 59 Wortegem of de sekretaresses Annemie Eeck- haudt, Peperstraat 128 More- gem.

Zottegem**DANSAVOND**

Zaterdag 13 december om 20u30 V.U.-dansavond in de zaal « Posterij », Steenweg te Grotenberge-Zottegem. Orkest Denae- yer. Zangeres Belinda. Inkom : 50 fr.

WEST-VLAANDEREN**SCHILDER-****BEHANGWERK**

in de Westhoek,

vlug, goedkoop

DEBRUYNE Robert

Duinkerkestraat 74, Veurne

Tel. 058-31.749

Alveringem**KOLPORTAGE**

Morgen zondag 30 dz. kolpor- tage te Alveringem. Verzame- len om 9u30 aan de kerk.

Brugge (Stad)**« BRUGGE-ZEEBRUGGE »**

Onder deze titel zal van be- ginnend jaar af een blad verschijnen, uitgegeven door de Volksunie-afdeling Brugge-Zeebrugge. Het is de bedoeling dit blad voor een korte periode tweemaandelijks uit te geven en dan naarmate de gemeente- raadsverkiezingen naderen de periodiciteit op te drijven zo- danig dat de afdeling tijdens de eigenlijke kiesstrijd over een wekelijkse uitgave be- schikt.

Het is uiteraard begrijpelijk dat dit geld kost. Daarom zul- len daartoe aangeduide leden binnenkort bij de leden, die zich daartoe verbonden, hun vrijwillige bijdrage komen in- nen. Elk bedrag is welkom. Zorgt mede voor een degelijk en scherp strijdwapen!

Diksmuide**SINTERKLAASBAL**

Zaterdag 6 dec. om 20u30 voor de 12de maal vlaams sin- terklaasbal en avondfeest, in het Vlaams huis te Diksmuide. Orkest : Lamigos. Inkom 50 fr.

Gistel**AFDELING OUDENBURG ?**

Tijdens het uiterst geslaagd bal van vorige zondag, werden drukke gesprekken gevoerd met leden uit Oudenburg met het oog op het stichten van een eigen afdeling voor Oudenburg en Ettelgem. Het aantal leden aldaar vervijfvoudigde in korte tijd.

Ichtegem-Eernegem**LEDENVERGADERING**

Zondag 30 november buiten- gewone afdelingsvergadering te 10u30 in het feestpaleis « De Engel », Oostendebaan 1, Ichte- gem. Dr. Kris Lambert, provin- cierraadslid uit Oostende spreekt over « Aktuelle Levens- belangen van ons volk ».

KRIS LAMBERT

Morgen zondag 30 november spreekt provinciaal raadslid om 10 u. in « De Engel » Oos- tendebaan 1, Ichtegem. Tema : « Aktuelle Levensbelangen van ons volk ».

Kortrijk (Arr.)**KOLPORTAGE**

Morgen zondag 30 november kolporeert VIJF te Rekkem.

KORTRIJK

20 december opening van de vlaams-nationale bibliotheek en gezellig samenzijn rond een dampende hutsepot. Onze leden krijgen hiervoor nog een per- lijke uitnodiging.

Waregem

Vrijdag 12 december zet volksvertegenwoordiger Hugo Schiltz in het kader van het Politiek Forum het standpunt van de V.U. uiteen tegenover de aktuelle vraagstukken. Warm aanbevolen.

Lauwe

Zaterdag 13 december eerste Volksunie-Bal in zaal De Klub. Kaarten bij de bestuursleden.

Menen**SCHOKAKTIE**

6.000 pamfletten werden door groepen vrijwilligers gebust. Onze hartelijke dank.

LEDENHERNIEUWING

Deze is nu bijna achter de rug, nog enkele vernieuwingen en er kan worden afgesloten. Tot op heden reeds 29 nieuwe leden!

ABONNEMENTENSLAG

De abonnementslag is zo- als steeds te Menen zeer goed van wal gestoken : nu reeds 14 nieuwe abonnementen met de heren Vanholme, Deprez A., Tahau J. en Leenknecht A. als de grote bezielers!

VROUWENBEWEGING

De turngroep van de vrou- wen kent een steeds stijgend sukses. De lessen worden dan ook binnenkort gesplitst. Meer nieuws volgt nog. Iedere maan- dag turnles om 20 uur in de broedersschool, ingang A. De- bunnestraat.

Voor de mannen is er turnles op donderdag om 20u30, zelfde plaats.

Oostende (Stad)**SINT-NIKLAAS**

Morgen, zondag 30 november komt sinterklaas voor de kin- deren van onze V.U.-leden in de zaal de Noordzee. Organizatie bij de werkgroep V.U.-Vrou- wen.

GESPREEK OVER**JEUGDBELEID**

In 't Kroegske vindt op he- den, 29 novemebr om 16 u. een

gesprek plaats tussen de VIJF- leden en twee interessante jeugdkenner : de heren R. De Mey en A. Vollmacher. Tema : jeugdbeleid.

WATER LUYTEN

Woensdag 10 december spreekt de humoristische histo- rikus Walter Luyten, lid van het partijbestuur over « Kerk en Politiek in Vlaanderen ». Zaal Noordzee om 20u30.

VIJF-BAL

Het jaarlijks jongerenbal gaat dit jaar door op zaterdag 6 december in « De Noordzee », Wapenplein : toegang 30 fr. Jongeren en ... ouderen wel- kom.

Oostende-Veurne**Diksmuide****ARR. RAAD**

Op de jongste vergadering werd met 29 tegen 1 stem en 10 onthoudingen besloten een ar- rondissementscommissie op te richten tot het bestuderen van het onderwijsprobleem. De besluiten ervan zullen aan de partijraad voorgelegd worden. Na de toespraak van Dr. V. An- ciaux, werd een motie aan de pers overgemaakt waarbij onze A.R. andermaal zijn verzet for- muleert tegen de verkaveling van de vlaamse randgemeen- ten. Volgende A.R. vergadering op 25 januari 1970.

Stene**SINTERKLAAS**

Zaterdag 29 november te 3 u. komt Sinterklaas de kinderen van onze leden bezoeken en vergasten in de Groentenvei- ling. Steensdijk, Stene.

Sint-Michiels**VLAAMSE KLUB**

Jaarlijks dansfeest op zater- dag 29 november te 21 uur in de zaal « Centrum », Kerkstraat 23 A. St. Michiels. Toegang 50 fr en 30 fr voor jongeren. Dis- ko-Klub « JLM-Carol ». Kaar- ten bij de bestuursleden.

Sint-Kruis**TREFFPUNT**

Dinsdag 2 december om 20u30 « Sint-Kruis ook bij Groot- Brugge? » behandeld door de heer Luk Vranckx, dr. soc. met ruime discussiemogelijkheid. Bovenzaal van « De Zorge ».

Wervik**IN MEMORIAM****ABEL DERYCKERE**

Na een langdurige ziekte overleed op 8 november de heer Abel Deryckere. De oudere Wervikanen zijn niet vergeten hoe hij in moeilijke oorlogsom- standigheden het burgemees- terschap opnam. Evenmin hoe hij nadien het slachtoffer werd van de genadeloze repressie.

Onder grote belangstelling werd hij ten grave gedragen. De V.U.-afdeling legde een rouwkrans neer.

In het eerstvolgend nummer van Kijk Nieuw verschijnt een uitgebreid « in memoriam ».

« KIK NIEUW »

Deze week wordt de tweede aflevering van « Kijk Nieuw », ons gloednieuw propaganda- blad aan huis besteld. Het ver- spreiden van dit maandblad is voor onze afdeling een zware last. Helpt ons dit initiatief fi- nancieel vol te houden en stort een bijdrage op postrekening nr. 101.39.15 van Maurits Cou- lyzer, Magdalenestraat 75.

Wingene**PRIJSKAMPEN**

Heden zaterdag 29 november 1969 vanaf 19u30 kiekenprijs- kamp en tapbiljartprijskampen in café « Pol », Tielstraat 216; seriekaartingen (Manillen) in café « Mimosa », Tielstraat 208; bowlingprijskampen in café « Riva », Tielstraat 221; teerlin- genbak in de drie café's

Zarren-Houthulst-**Werken****LANDBOUWPROBLEMEN**

Maandag 8 december spreekt senator Willy Persijn in de zaal Beauprez om 20 u. speciaal voor de landbouwers van het kanton Diksmuide.

EEN MENS IS WAARD WAT Z'N WOONST WAARD IS!
EEN WONING IS WAARD WAT UW AANNEMER WAARD IS !!!

Als U bouwt,
wendt U zich in vertrouwen tot de uitstekende A.B.K.-vakmensen.

Wij zijn uw vertrouwen waard !!!

ZIJ GETUIGEN :

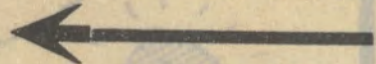
1. Voor de familie S... bouwden wij destijds voor vader, oom en tante, na de 4 eerste zonen bouwt nu ook de kleinzoon met ons.
 2. Een bediende van General Motors kocht 2 jaar geleden met zijn spaarcenten een beleggingsgrond. Hij had juist genoeg om de notariskosten te betalen. Verleden maand verkochten wij dezelfde grond voor hem. Hij had zoveel meerwaarde dat hij nu reeds een mooie villa bestelde op een andere grond van ons.
 3. Mr B... nijveraars, kwam de opdracht geven voor het bouwen van het achtste bijhuis met ons.
 4. Een geneesheer kocht bij ons 3 jaar geleden een winkel die hem 10% netto opbrengt. Wij hadden voor hem gebouwd en goed verhuurd voor lange termijn. Dit jaar kwam hij een nieuw project bestellen met dezelfde opbrengst.
 5. Voor Capt. C... in Soest bouwden wij een villa. Heel Soest was zo enthousiast dat nu de 18de woning voor een « beroepsmilitair » in voltooiing is.
- enz... enz...

WAT WENST U NOG MEER ??? ZIJ WAREN VEELEISEND...
U MOET DIT OOK ZIJN !!!

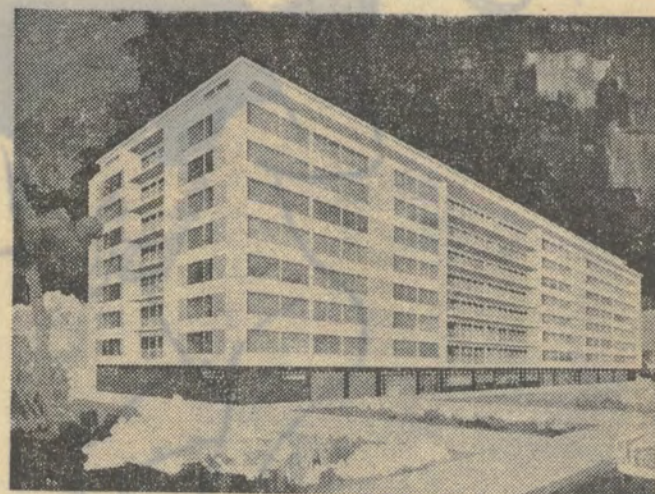
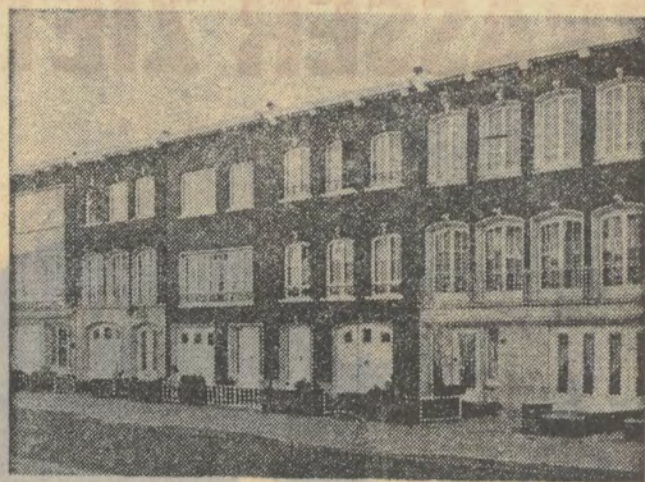
« DIENEN » staat bij ons op de eerste rang

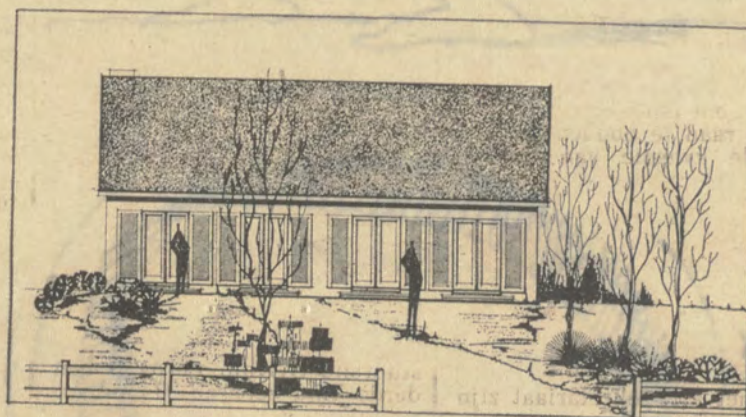
van slechts 650.000 F af
Modern vol licht en lucht

van slechts 775.000 F af
Rustiek
in de schaduw der bomen

van slechts 555.000 F af
Een luxueus appartement

**U DIE WENST TE BOUWEN... DOE HET... MAAR...
DOET HET GOED !!!**

Leg al uw problemen op onze schouders en maak uw bouwproject tot de aangenaamste gebeurtenissen van uw leven.

Onze informatiekantoren staan ter uwer beschikking ! U krijgt vooraf de juiste voorlichting. Dankzij een speciale voorstudie zal uw woning een persoonlijkheid vertegenwoordigen met cachet van voornaamheid, goede smaak en degelijkheid.

De prijs vooraf — voorkomt verrassingen achteraf.

Onze financieringsdienst bezorgt U steeds de meest voordelige lening en de hoogste premie.

Onze technische dienst: 600 mensen met ervaring staan klaar om U met raad en daad bij te staan. ZELFS... uw binnenhuisinrichting hiervoor kan U beroep op ons doen.

ALS U HET GOEDE ADRES MAAR KENT !!!

Wenst U nadere inlichtingen

stuur dan deze bon naar één onze informatiecentra

Naam

Adres Woonplaats

Tel. privé ... Tel. kantoor ...

1. over gronden voor villabouw ☐ _____
 over gronden voor hoogbouw ☐ _____
 over gronden v. eensgezinswoning ☐ _____
 over veilige geldbeleggingen ☐ _____
- bij voorkeur gelegen te ☐ _____

2. over het bouwen van
 bij voorkeur gelegen te
 of bezit reeds grond, gelegen te

3. over de aankoop van een bestaande woning ☐

Duid aan met een X waarover U inlichtingen wenst te ontvangen.

WIJ ZIJN ANDERS DAN DE ANDEREN... KOM U DAARVAN OVERTUIGEN

600 arbeiders = 1001 mogelijkheden

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN n.v.

ANTWERPEN
Meir 18
tel. 03/31.78.20

GENT
Onderbergen 43
tel. 09/25.19.23
tel. 09/25.94.69

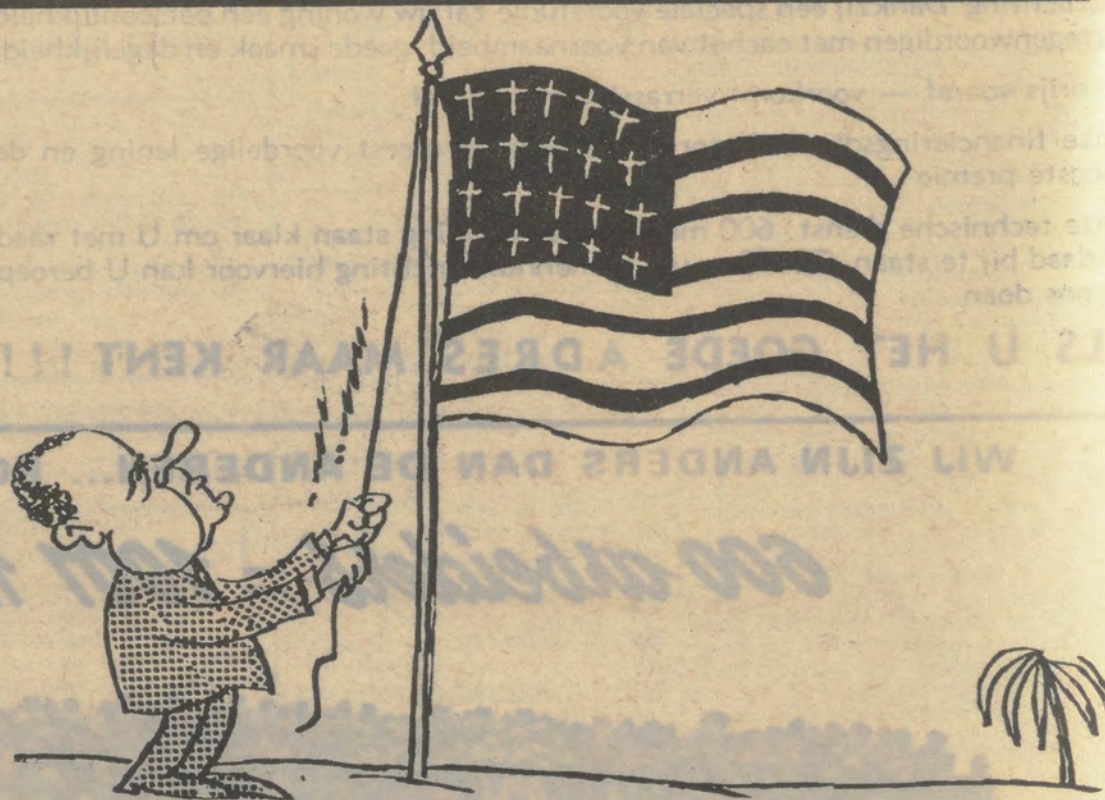
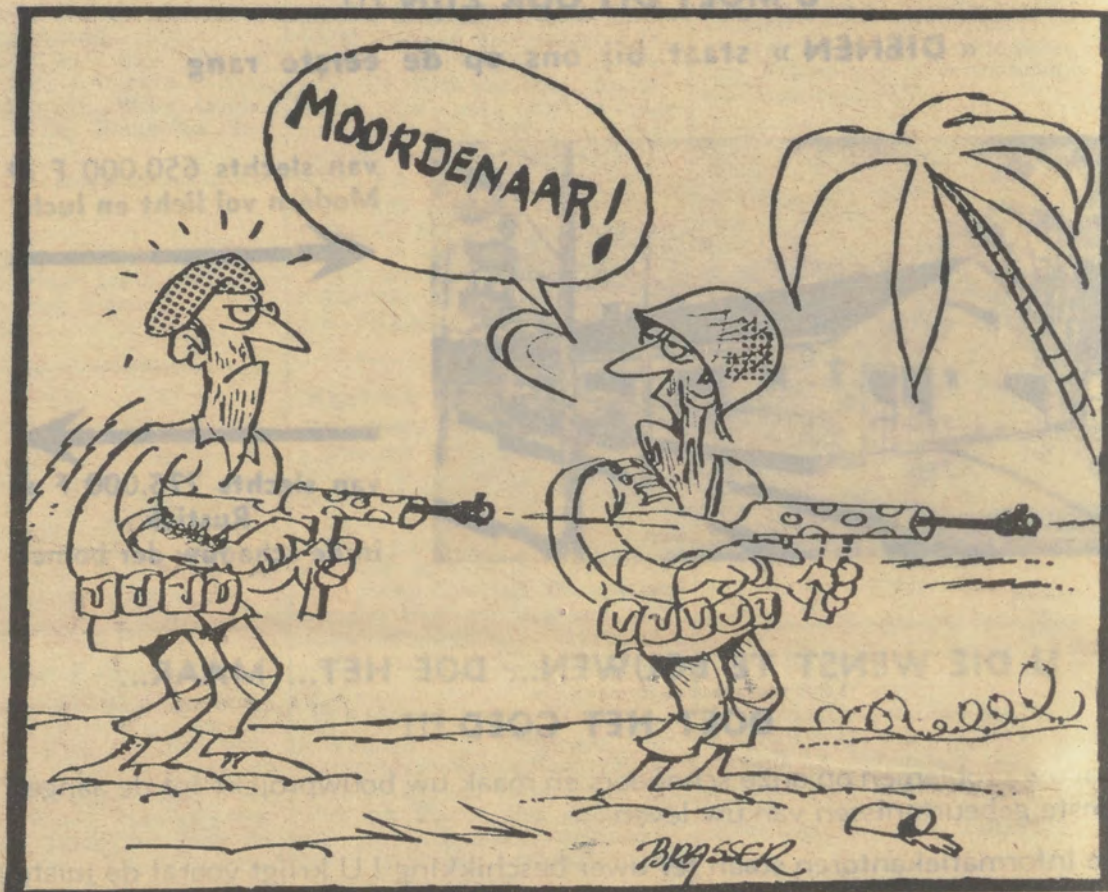
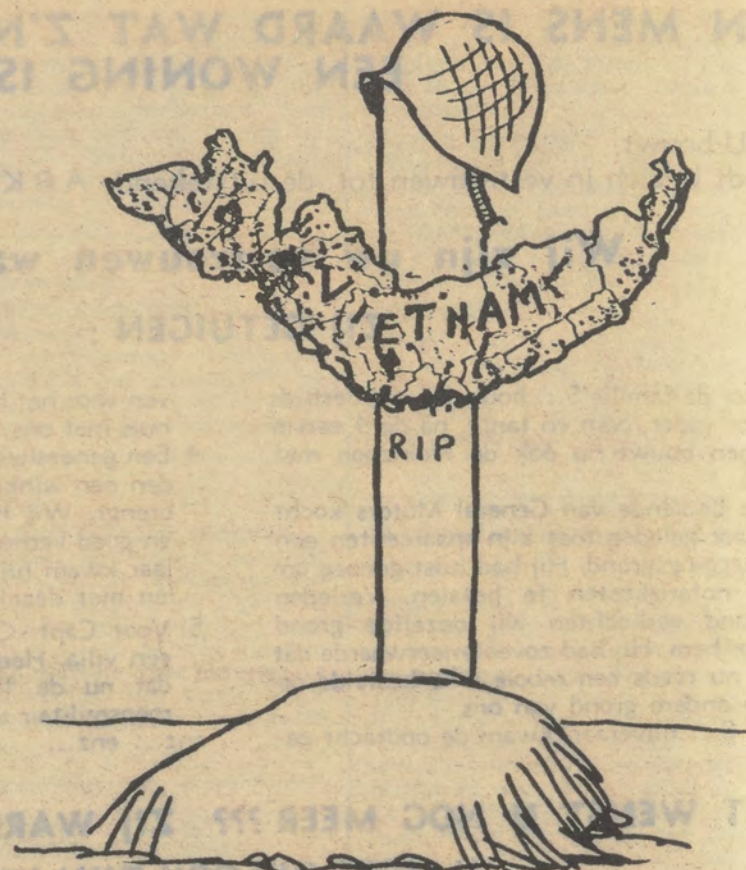
GENK
Winterslagstraat 22
tel. 011/544.42

LEUVEN
Brusselsestraat 33
tel. 016/337.35

BRASSER ZIET VIETNAM

gevaarlijk spel...

Breznev geeft het toe
Toestand russische landbouw kolchopeloos
Bezetters van het gents station kregen
geldboete
Stationneergeld
Russen mishandelen vrouw in franse
ambassade
Ambassadisten
Geleerden zonderen gen af
Geniaal
Niet iedereen akkoord met spaanse regering
Franco krijgt er fa langs

ONGETWIJFELD

Prins Philip heeft zorgen
Geld is zijn monarchillespees
India's meerderheidspartij uiteengespat
Er blijven slechts Kongrestjes over

Zuidafrikaanse rugbyspelers bijten van zich af
Springboksen
Vice-prezident de zondebok van Nixon
« Agnew Dei, qui tollis pecata mundi... »
Amerikanen moordden in Vietnam
Son Mysdadigers
Werkgroep Brussel
Nog meer fasciliteiten ?
Pokkenepidemie op West-Java
Er is geen Javaccine !
Stakingen slepen aan in Italië
« Rumor ist, wenn mann trotzdem lacht »